REGD: NO. H. 18 విడిప్రతి 0-20 న. పై. 1-5-64 శుక్రవారం

జమీన్‌రైతు

సంస్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 36] సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి [సంచిక 18

అబ్దుల్లా కేసుకు 31 లక్షలు!

షేక్ అబ్దుల్లా వగైరాలమీద మోపబడిన కాశ్మీర్ కుట్రకేసుకు భారత ప్రభుత్వానికి మాత్రం రూ. 31,53,793 లు ఖర్చయిందట. ఇదిగాక ఈ కేసుకు కాశ్మీరు రాష్ట్రప్రభుత్వంగూడా కొంత ఖర్చుపెట్టింది. ఎట్లయితేనేమి, తెగని తెల్లారని ఈ కేసుకు దాదాపు 60 లక్షలు దండుగ ఖర్చయింది.

కాశ్మీరు సమస్య, అబ్దుల్లా వ్యవహారం ఇండియా అవసరాలను క్రుంగదీస్తున్నవి.

పార్టీనాయకత్వానికి రాజీనామా యివ్వవలసిందిగా

శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డికి ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ లేఖ?

కాంగ్రెస్ వర్కింగ్ కమిటీసమావేశంలోగానే నిర్ణయంజరగవచ్చు

(మా హైదరాబాదు విలేఖరి)

సంజీవరెడ్డిగారు కర్నూలు నియోజక వర్గంనుండి పోటీచేసి, లోక్‌సభలో ప్రవేశిస్తారన్నవార్త పత్రికల్లో వెలువడినప్పటికీ అది ఇంతవరకు ధృవపడలేదు. వార్తనిజం కాబట్టి అధికార పూర్వకంగా ఎవరూదాన్ని కాదనికాని బొవనికాని అనడంలేదని ఒక అభిప్రాయం.

ఏమైనప్పటికీ, ఒక విషయం నిజంలా కనపడుతున్నది. ముఖ్యమంత్రిగా ఒకరుండడం, శాసనసభలో పార్టీనాయకుడుగా మరొకరుండడం తగదని కాంగ్రెసు అధిష్టానవర్గం తీర్పుచెప్పినమాట నిజమని తెలుస్తున్నది. ప్రధానమంత్రిగారే స్వయంగా సంజీవరెడ్డిగారిని పార్టీ నాయకత్వానికి రాజీనామా పెట్టవలసిందిగా కోరుతూ వ్రాశారట. సంజీవరెడ్డిగారు ఏదో ఒక నిర్ణయం తీసుకోవలసి వుంది. గతమాసారంభంలో కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు కామరాజ్‌గారు రాష్ట్రంలో పర్యటించినప్పుడు, ఈ విషయమై సంజీవరెడ్డిగారు ఆయనతో సంప్రతించారట.

సంజీవరెడ్డిగారికి ప్రధానమంత్రి వద్దనుండి ఇలాంటి వుత్తరం వచ్చినట్లు రాష్ట్రంలో ముఖ్యులైనవారికి ఎవరికీ తెలియదనీ, ప్రదేశ్ కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు బ్రహ్మయ్యగారికీ అసలే తెలియదని తేలిపోయింది. సంజీవరెడ్డిగారు ప్రస్తుతం కలకత్తాలో వున్నారు. అక్కడినుండి ఆయన ఢిల్లీ వెళ్తారనీ, ఢిల్లీలో జరిగే కాంగ్రెసు వర్కింగ్ కమిటీ సమావేశంలో పాల్గొన్న

అనంతరమే హైదరాబాదుకు తిరిగి వస్తారని తెలుస్తున్నది. ఐతే వర్కింగ్ కమిటీ సమావేశంలో పాల్గొనకపూర్వమే సంజీవరెడ్డిగారొక నిర్ణయానికి రావలసివుంది. నిర్ణయానికి వచ్చేముందు, అఖిల భారత రంగంలో ఇటీవల ఆయనకు సన్నిహితులైన మిత్రులతో సంభాషించాలనే వుద్దేశం ఆయనకున్నది. కామరాజ్‌గారితో ఇదివరకే చర్చించారు. ఇక ఆయన పశ్చిమ బెంగాల్ ప్రదేశ్ కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు అతుల్యఘోష్‌గారితో సంప్రతించ వలసివుంది. అందుకే ఆయన కలకత్తా వెళ్లారు. ఐతే అక్కడి ప్రదేశ్ కాంగ్రెసు ఏర్పాటు చేసిన రాజకీయ మహాసభలో పాల్గొనడానికికూడా ఆయన వెళ్ళారు. సంజీవరెడ్డిగారి సన్నిహితులద్వారా తెలుస్తున్నదేమిటంటే ఏనాటికైనా కేంద్రంలో ఉపప్రధానిగా, దేశీయ వ్యవహారాల మంత్రిగా చేరాలని ఆయన ఆకాంక్షట. పరిపాలనానుభవంగల సంజీవరెడ్డిగారు ఇందుకు

పరిపాలనా వ్యవస్థ సంస్కరణ

అర్హులనడంలో సందేహంలేదు. అయితే వారు మరికొంతకాలం ఇందుకోసం నిరీక్షించవలసి వుంటుందని చెప్పవచ్చును. దక్షిణంలో వెలుగుబడిన కామరాజ్, నిజలింగప్ప, సంజీవరెడ్డి, రాజకీయంగా పరస్పర సహకారంతో వ్యవహరించాలని ఏనాడో నిశ్చయించుకున్నారు. వారికి బెంగాలులో అతుల్యఘోష్, ఒరిస్సాలో బిజూ పట్నాయక్, బొంబాయిలో యస్. కె. పాటిల్ సహాయ సహకారాలు వుంటాయి.

ప్రధాని నెహ్రూ రాజకీయ దృశ్యం నుండి తప్పుకున్నప్పుడు, వీరంతా అధికారాన్ని చేపట్టాలనే ఆలోచనలో వున్నారని ఢిల్లీనుండి అందుతున్న వర్తమానాలద్వారా తెలుస్తున్నది. వీరికి వ్యతిరేకంగా మొరార్జీ దేశాయి, దివాణా, కృష్ణమీనన్, ఇందిరా గాంధీ, లాల్‌బహదూర్‌శాస్త్రి ప్రభృతులు వికరం కావచ్చు. అయితే యివన్నీ కాలగర్భంలో దాగివున్న పరిణామాలు.

· · ·

మన రాష్ట్రంలో మాత్రం బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారి ముఖ్యమంత్రిత్వంక్రింద పరిస్థితులు స్థిరపడుతున్న సూచనలు కనపడుతున్నాయి. పరిపాలనావ్యవస్థ సంస్కరణ కోసం శాసనసభలో చేసిన వాగ్దానం ప్రకారం రామచంద్రారెడ్డిగారి అధ్యక్షతన వున్నతశ్రేణి సంఘాన్ని నియమించారు. ఈ సంఘం పరిశీలించి నివేదించే అంశాలు విస్తృతంగా వుండడమేకాకుండా యిందులో ప్రముఖ ప్రతిపక్ష నాయకులైన తెన్నేటి విశ్వనాథం, పుచ్చలపల్లి సుందరయ్యగార్లు వున్నారు. ఇతర అనధికారులలో మాజీమంత్రులైన యస్. బి. పి. పట్టాభిరామారావు, బి. వి. రాజుగార్లు వున్నారు. పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ అధ్యక్షులైన గులాం హైదర్, పర్మిశమలశాఖా

—కొరవ 7 వ పేజీలో

నెల్లూరుజిల్లాలో అగ్నిప్రమాదాలు

కంభాలదిన్నెలో 44 ఇండ్లు దగ్ధం: ఇరువురుబాలికలబలి!

కనుపర్తిలో 20 ఇండ్లు కాలిపొయ్యాయి

కనిగిరితాలూకా కంభాలదిన్నెలో 24 తేదీ మధ్యాహ్నం 3 గంటల సమయంలో అగ్నిప్రమాదం సంభవించి, 44 ఇండ్లు దగ్ధంకాగా; ఆ మంటలలో చిక్కుకొని ఇరువురు బాలికలు దుర్మరణం పాలయ్యారు. వీరుగాక 3 దూడలు, ఒక బర్రె కూడా మసైపోయాయి.

పొయ్యిలోని నిప్పురవ్వ ఇంత బీభత్సం చేసింది. ఇండ్లుకాలిపోతుంటే దిక్కుతోచని పెద్దవాళ్ళు ప్రాణరక్షణకు పరుగులుదీస్తే; ఆడుకుంటుండిన చిలకా పరసయ్య 10 ఏండ్ల కూతురు కొండమ్మ, చిలకపాటి సుబ్బయ్య 4 ఏండ్ల కుమార్తె తిరుపతమ్మ ఒకమిద్దెలోనిలిపోయి, అందులోకి మంటలు నాలుకలుచాచగా బయటకువచ్చుగెత్తి, ఒక పూరింటిపసాలంపడి, దానిక్రింద ప్రాణాలు కోల్పోయి, మసిపైపోయారట. 44 ఇండ్లుగాక 2 పశువులకొట్టాలు, 8 గడ్డివాములు, 16 దిబ్బలు, 10 పుట్ల ధాన్యం, 5 పుట్ల కాయధాన్యాలు, వెయ్యిరూపాయల విలువగల కరెన్సీ, వెయ్యిరూపాయల విలువగల బంగారునగలు నుసిఅయిపోయినట్లు తెలుస్తున్నది. మొత్తం నష్టం 22 వేల రూపాయలుంటుందని అధికార అంచనా. చిలకల పరసయ్య అనే 70 ఏండ్ల వృద్ధుని ఒళ్లు ప్రమాదకరంగా కాలిందట.

ఈ అగ్నిప్రమాదం విషయం కనిగిరి బి. డి. ఓ. నెల్లూరు అగ్నిమాపకదళం వారికి ఫోను చేయగా, శ్రీ మనోహరం ఆధ్వర్యాన అగ్నిమాపకదళం ఆ రాత్రి 12 గంటలకు కంభాలదిన్నెకుచేరి, మరురోజు మధ్యాహ్నం 12 గంటలవరకు అగ్నితో హోరాహోరీగా పోరి, ఆర్పివేసింది.

కలెక్టరు ఈ అగ్నిప్రమాదానికి గురియైన 46 కుటుంబాలకు, కుటుంబానికి రూ 50 ల వంతున; ఇదిగాక వారిగుడ్డలు వగైరాలకు రూ 900 లు మంజూరుచేసారని తెలుస్తున్నది.

కనుపర్తిలో

మాజీశాసనసభ్యులుశ్రీఎం. వి. రాజగోపాల్ అభిమానగ్రామమై, స్వయంకృషిలో ఆదర్శగ్రామంగా రూపొందుతుండిన కనుపర్తి కూడా 28 తేదీ రాత్రి అగ్నిప్రమాదానికి గురియైనది. 21 ఇండ్లు, రెండు పశువుల కొట్టాలు కాలిపోయినవి. ధాన్యం, గుడ్డలు, కరెన్సీగూడా నష్టమైనవి. మొత్తం నష్టం 8 వేల రూపాయలని అంచనా.

పొదలకూరు బి. డి. ఓ. శ్రీ కె. శ్రీనివాసరావు వర్తమానంమీద, నెల్లూరు

—కొరవ 7.వ పేజీలో

అందరూ సినీనటులే!

గూడూరు 'సంస్కృతీ సమ్మేళనం' సహాయార్థం

**** గొప్ప నాటక ప్రదర్శనం ****

పంచరంగుల విద్యుత్ ఫోకసింగులతో - చిత్ర విచిత్రమైన సెట్టింగులతో

గూడూరు సరస్వతీ టాకీసువద్ద

వేసివుంచు మా స్వంత హాలులో

6-5-64 బుధవారం రాత్రి 10-30 గంటకు

శ్రీ కాళహస్తీ మహాత్మ్యం

శ్రీయుతులు కె. వి. రెడ్డి. ఎన్. టి. రామారావు. శ్రీమతి సావిత్రి మున్నగు ప్రముఖులచే కొనియాడబడిన గొప్ప పౌరాణిక నాటకరాజము

ఇప్పటికే ఆంధ్రప్రదేశ్ అంతటా 90 సార్లకుపైగా ప్రదర్శింపబడి రసజ్ఞుల మన్ననలు పొందినది.

— నటీనటవర్గం —

పద్మనాభం, వల్లం నరసింహారావు, పెరుమాళ్లు, కోళ్ళ సత్యం, రంగారావు, రామచంద్రరావు, ప్రమీల, ఇందిర, వగైరా ... వగైరా.

టిక్కెట్లు: 10, 5, 3, 2, 1.

ఒకే ఒక్క ప్రదర్శనం!

ఇండ్ల స్థలములు అమ్మబడును

* * *

నెల్లూరు దర్గామిట్ట, పొదలకూరురోడ్డు, మూపర్మెం టెండింగు ఇంజనీరు బంగళాకు వూర్వున C. A. S. నెం. 555/4 రులో యున్న యిండ్లస్థలములు అమ్మబడును.

వివరములకు:-

సుల్తాన్ మొహిద్దీన్,

నెం. 6-5-40, 5-వలైన్ అరండల్ పేట,

గుంటూరు-2.

నంద్యాల డి॥ ము॥ కోర్టులో

O.S. 47 of 60. A.S. 71 of 62.

E. P. No. 47 of 1964.

కూరాకుల పుల్లమ్మ —డిక్రీహోల్డరు.

కాల్వ రాజమ్మవగైరా —జె. డెటర్లు.

బహిరంగ వేలం:- ప్రతివాదుల హక్కు అధీనానుభవములో గల యీ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా భూమి 17-6-1964 తేదిన పై కోర్టువారి యెదుట పగలు 11 గం॥ నుండి వేలము వేయబడును. వివరములకు వాది అడ్వకేటుగారి ఆఫీసులో తెలుసుకొనవచ్చును.

షెడ్యూలు:- నంద్యాల తాలూకా తిప్పాపురం గ్రామంలోని పొలంలోనిభూమి. సర్వే నెం. 333 రు, పైకి య 1-25 ట్లు కోటవాండ్ల పరిమితి చెక్కుబంది:- [తూ] నాగజాలయ్యవగైరా పరిమితి [ప] కమ్మర వెంకటయ్య భూమి [ఉ] జడలన్న భూమి [ద] పీరారెడ్డి వగైరాలభూమి.

—తాళంకి వెంకటసుబ్బయ్య శెట్టి, అడ్వకేటు - నంద్యాల.

బందరు సబ్ కోర్టులో

S. C. No. 17 of 1950.

E. P. No. 166 of 1963.

తమ్మన రత్నమాణిక్యమ్మ —వాది.

అడపాల చినవెంకట స్వామి వగైరాలు } —ప్రతివాదులు.

ఈ నెంబరులో 2-వ ప్రతివాది అయిన నల్లమోతు రామమూర్తి తాలూయీ దిగువ షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తిని పై కోర్టువారి యెదుట 6-7-64 తేదిన ఉదయం 10 గంటల లగాయితు యేలం వేయబడును.

కృష్ణాజిల్లా, కవుతరం సబ్ రిజిస్ట్రారు వారి ఇలాకా చేవేండ్ర గ్రామంలోని ఆస్తి.

(2) రీ సర్వే నె. 68/5 రు య 0-91 సెంట్లు శేరీపల్లం భూమికి హద్దులు:- [తూ] నల్లమోతు రామమూర్తి భూమి [ప] కొంగంచర్ల రొంక [ద] నల్లమోతు సీతామహాలక్ష్మమ్మ వగైరాలభూమి [ఉ] నల్లమోతు రామమూర్తి - వెంకటనరసయ్య భూమి. శిస్తు యకరం 1-8 పెంకు 1-8 సుమారు రూ. 20-00 న. పై. లు.

—కోర్టువారికిమ్మతు రూ. 2000/- లు.

ఓ. ఏ. దాఖలా 1-వ అయిటం, 2-వ ప్రతివాది వగైరాలు 10-10-57 తేదిన రూ. 24,000/- లకిమ్మతుతో వ్రాసుకున్న పార్టిషన్ దస్తావేజు అయివున్నది. సదరు దస్తావేజు 2-వ ప్రతివాదియొక్క హక్కును తెలియపర్చుచున్నది. గనుక విశదపర్చడమయినది.

ఓ. ఏ. దాఖలా 2-వఅయిటం 12-5-60 తేదిన రూ. 2000/- లకిమ్మతుతో 2-వ ప్రతివాది, ఆతని అల్లుడయిన గరికిపాటి పురుషోత్తం పేర వ్రాసిన దానసెటిల్ మెంటు దస్తావేజు అయియున్నది. సదరు దస్తావేజు ఈ డిక్రీ బాకీని ఎగవేయు తలంపుతో లాలూచీగా నామకః బినామీగా వ్రాసిన దస్తావేజుగనుక చెల్లనేరదు. వేలము కావలెను - లోబడనక్కరలేదు.

—కె. యల్. నరసింహారావు, ప్లీడరు - బందరు.

జమీన్ రైతు

శ్రీ క్రోధి నామ సంవత్సర చైత్ర బహుళ పంచమి

శుక్రవారం 1-5-1964

సమితుల పునర్విభజన

పంచాయతీ సమితుల సంఖ్యను తగ్గించాలనే ఆంధ్రప్రభుత్వ నిర్ణయాన్ని, చర్చలకై హైదరాబాదుకు వచ్చిన తొలిరోజు వ్యతిరేకించినా, రెండవరోజు ఏకీభవించి, ఆంధ్రప్రభుత్వ నిర్ణయం 'సముచితమైనది, వివేకవంతమైనది' అని వెలిబుచ్చిపోయారు కేంద్ర సమాజవికాస మంత్రి శ్రీ ఎస్. కె. డే.

దేశంలో పంచాయతీ రాజ్యాన్ని అమలు పరచడంలో ముందడుగు వేసినట్లే; దానిని వ్యయికరణంగా, పాలనా సౌలభ్యంగా పునర్వ్యవస్థీకరించుటలోగూడా ఆంధ్ర రాష్ట్రం మార్గదర్శక మవుతున్నది. సమితుల పునర్విభజనకు ఆంధ్రప్రభుత్వం నియమించిన వున్నతాధికార సంఘం రాష్ట్రంలోవున్న 448 బ్లాకులను 290కి తగ్గించవలసిందిగా సూచించగా; మంత్రి వర్గం ఆ సంఖ్యను 306 కు పెంచుటకు నిర్ణయించింది. ఇప్పుడు కేంద్రమంత్రి శ్రీ డే చెప్పిన దానినిబట్టి ఆ సంఖ్య మరికొంత పెరుగవచ్చు. అందువల్ల దీనివల్ల తగ్గిపోయే బ్లాకులసంఖ్య మాట పాటికకంటే ఎక్కువవుండబోవేమో ననుకోవలసి వస్తుంది. ఈ పునర్విభజన మూలంగా పొదుపయ్యే ధనంగూడా ముందు వూహించినట్లు కోట్ల సంఖ్యలో వుండబోవడంలేదు. దీనివల్ల మిగుల బోయేది 50 లక్షల రూపాయలని శ్రీ డే గారే చెప్పారు.

తగ్గేది ఎన్ని సమితులైనా, మిగిలేది ఎన్ని రూపాయలైనా, పునర్వ్యవస్థీకరణవల్ల లాభమేగాని నష్టంలేదు. అయితే ఈ పునర్విభజన ఏ సూత్రాలనుబట్టి జరుగుతుందో తెలియదు. కేంద్రమంత్రిమాత్రం మూడు సూత్రాలను ప్రకటించారు. ఒకటి: క్రొత్త సమితులలో పంచాయతీల సంఖ్య 60 కి మించి వుండకూడదు. రెండు: విస్తీర్ణం 300 చ. మై.కు ఎక్కువకాకూడదు. మూడు: జనాభా లక్షకు పైబడగూడదు. కాని రాష్ట్రప్రభుత్వం ఏ సూత్రాలను అనుసరిస్తుందో వెల్లడి కాలేదు. ఇప్పటికి తెలుస్తున్నదానినిబట్టి ప్రస్తుతం తాలూకాకు రెండుసమితులు స్థాపించినట్లుకటి; మూడువున్నచోట రెండు చేయదలచారని తెలుస్తున్నది. కేవలం ఈ పద్ధతినే పూర్తిగా అనుసరించకుండా, జిల్లాకు నిర్ణీతసంఖ్యలో బ్లాకులను కేటాయించి, పై సూత్రాన్ననుసరించిపోను, అదనంగావుండే బ్లాకులసంపకంబాధ్యత జిల్లాపరిషత్తు అధ్యక్షుల సలహాతో, కలెక్టరుకు అప్పగించ బడినట్లు తెలుస్తున్నది. తుదిఆమోదం ప్రభుత్వానిదే అయినా, జిల్లాలస్థాయిలో సిఫారసులు జరిగేటప్పుడు ఈసమస్య గందరగోళం పట్టించబడే అవకాశాలు వుండకుండా పోవు. ఇందులో పార్టీ, ముఠా, వ్యక్తిగత రాజకీయాలు ప్రధాన భూమిక వహించే ప్రమాదంగూడా లేకపోలేదు. పంచాయతీలసంఖ్య, విస్తీర్ణము, జనాభామాత్రం పరిగణనకు తీసుకొని సమితులను పునర్నిర్మిస్తే; ఆ సూత్రాలుమాత్రం విడిపోకవిధంగా సరిపెట్టబడి; భౌగోళికమైన పొందిక, పరిపాలనా సౌలభ్యం, ప్రజా సౌకర్య సమన్వయంగలో గ్రాక్కబడే పరిస్థితులు వుండకుండాపోవు. ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే తమ అధికార ప్రాబల్య పరిరక్షణకు అనుగుణ్యంగా పలుకుబడిగల నాయకులు ఈ సమితుల పునర్విభజనను దుర్వినియోగం చేసే ప్రమాదముంటుంది.

జనాభా, విస్తీర్ణము, పంచాయతీలసంఖ్య కొద్దిపాటిగా హెచ్చినా తగ్గినా, సాధ్యమైనంతవరకు తాలూకాను ఒకసమితిగా వుంచుటకు ప్రయత్నించడంబాగుంటుంది. అంతేగాని కుక్కచింపిన విస్తరిగా తమ యిచ్ఛవచ్చినట్లు ఒక్కొసమితిని చీల్చి ఆ గ్రామాలను మూడు నాలుగు సమితుల మధ్య పంపకంచేసే పద్ధతిమాత్రం మంచిదిగాదు. దానివల్ల ఆ గ్రామస్థులలో మానసికమైన కొరతేగాకుండా, అన్ని విధాలైన అసంతృప్తులు, అసౌకర్యాలు ఏర్పడుతవి. సమితుల విభజన నిర్దిష్ట సూత్రాలననుసరించి జరగకుండా, ఆ సూత్రాలను వర్తింపజేయడంలో సమదృష్టిని ప్రదర్శించకుండావుంటే, ఈ వ్యవహారమంతా కోర్టులకెక్కి రభసవడుతుంది. పంచాయతీరాజ్య పాలన కుంటుపడుతుంది. గ్రామాలలో ఐక్యత, అభ్యున్నతి, సుహృద్భావం లోపిస్తవి.

పవిత్రమైన, వున్నతాశయ పూరితమైన పంచాయతీరాజ్యంపట్ల ప్రజలలో ఇప్పటికే ఆశనశించింది, విశ్వాసం సడలింది. ఈ పునర్విభజన ప్రహసనంతో దానిని మరీ అపహాస్యంపాలు చేయవద్దని, రాజకీయవాదుల స్వార్థ సంకుచిత ప్రయోజనాలకుదీనినిబలిచేయవద్దని కోరుతున్నాము. సమితుల పునర్విభజనవల్ల, పంచాయతీలు – పంచాయతీరాజ్య సంస్థల ఎన్నికలవల్ల, వ్యక్తిగతంగా శ్రద్ధవహించవలసిందని; అన్యాయం జరిగినప్పుడు న్యాయం కల్గించగలవ్యక్తి వున్నాడనే ఆశాభావాన్ని ప్రజలలో కల్గించి తానుతన ప్రభుత్వము కీర్తిని పొందవలసిందని ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి గారిని కోరుతున్నాము.

ఈ వారం విశేషాలు

పార్లమెంటులో 17వ రాజ్యాంగ సవరణ వ్యవహారం మొదలైంది దగ్గరనుంచి – మొదట్నుంచీ యిది దేశంలో పెద్ద సంచలనాన్ని సృష్టించి గగ్గోలు పుట్టించింది. దైవనిర్ణయమో లేక స్వతంత్రపార్టీ శాపమో, లేక గంగగోవులాంటి భారత రైతాంగం అదృష్టమోగాని ఈ 17వ సవరణ బిల్లుపై జరిగిన ఓటింగులో – లోకసభ మొత్తంలో సగంకంటె ఎక్కువ వోట్లురాక – వీగిపోయింది.

అయితే సాంకేతికంగా ఆలోచిస్తే ఈ బిల్లు ఇంతటితో ఆఖరైనట్టేమీకాదు, ఆరు నెలలు అయింతర్వాత పాలకవర్గపార్టీ మళ్ళీ ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టవచ్చు.

, , ,

రాజ్యాంగం 18వ సవరణ బిల్లును కేంద్ర ప్రభుత్వం ఉపసంహరించుకొని ప్రజాభిప్రాయాన్ని మన్నించి, ప్రజాస్వామ్య పరిరక్షణకు తలవొగ్గింది. శ్రీ నెహ్రూ అధ్యక్షతన జరిగిన కాంగ్రెసు పార్లమెంటరీ పార్టీ కార్యవర్గ సమావేశంలో జరిగిన సుదీర్ఘ చర్చ అనంతరం దీన్ని ఉపసంహరించుకోవాలని నిర్ణయించబడింది.

, , ,

విడదీసులు కల్సి నడిస్తే వారు వీరవుతారు, వీరు వారవుతారు – అనేది పాతకాలపుసామెత. ఒక మనిషి మరో మనిషితో మాట్లాడినంతమాత్రంచేత మారతారా? షేక్ అబ్దుల్లా నెహ్రూగారితో మాట్లాడినంతమాత్రాన మారతారా?

పులిలాగ హుంకరిస్తున్న షేక్ అబ్దుల్లా, అనారోగ్యంనుంచి కోలుకుంటూ నిబ్బరంగా ఆలోచించే శ్రీ నెహ్రూతో మాట్లాడడానికి ఈ బుధవారం ఢిల్లీవచ్చారు. శ్రీ నెహ్రూ అతిథిగా వుంటారు. శ్రీ నెహ్రూ అబ్దుల్లా చర్చలు నాలుగురోజులపాటు జరుగుతాయి. ఈ చర్చలలో కొంతవరకు శ్రీ లాల్ బహాదూర్ శాస్త్రికూడా పాల్గొంటారు.

, , ,

రోజుకు సగటున తూర్పు పాకిస్తాన్ నుంచి ఇండియాకు వచ్చి చేస్తున్న 3000 శరణార్థులు–వీరి పునరావాస సౌకర్యాల సమస్యలు దేశానికి పూపిరిసల్పని సమస్య అయికూర్చుంటే – బర్మానుంచికూడా భారతీయులు తరలిరావడం భారత ప్రభుత్వాన్ని కలవరపరుస్తున్నది. బర్మాలో భారతీయుల ఆస్తులను జాతీయం చేయడంవల్ల వారు భారతదేశానికి తరలిరావడంలో ఎదురవుతున్న చిక్కులగురించి లోకసభలో పలువురు సభ్యులు ప్రశ్నించారు. చైనా, పాకిస్తాన్, సింహళందేశాలుఇప్పుడుబర్మా భారతీయులను తరిమికొడ్తుంటే మనప్రభుత్వం హాయిగా నిద్రపోతున్నది-అని శ్రీ కామత్ కోపంగా అన్నారు.

, , ,

మే 5వ తేదిన భద్రతా మండలిలో ప్రారంభంకానున్న కాశ్మీర్ సమస్యచర్చలో పాల్గొనేందుకు శ్రీ ఛాగ్లా న్యూయార్కు బయలుదేరుతున్నారు.

, , ,

శ్రీ ఛాగ్లా దేశంలోని బాపులకు దృష్టినిబట్టి ఆకర్షిస్తూ విద్యావిషయాలపై మౌలికమైన నిర్ణయాలు తీసుకొంటూ వూపిరితీసుకోనివ్వడంలేదు. సెకండరీ విద్యారంగంలో సైతం కేంద్రం ప్రవేశించి దేశంమొత్తంమీద సెకండరీ విద్యాస్థాయిని పెంచాలనే కొత్త పథకాన్నిగురించి మొన్న విద్యామంత్రుల సమావేశంలో వెల్లడించారు. ప్రతి సమితి ప్రాంతంలో ఒక మాడల్ స్కూలును, ప్రతి జిల్లాలోను ఒక మాడల్ కాలేజీని అభివృద్ధి చేసేటట్లుగా కృషిచేయాలని, అందుకు వీలైతే కేంద్రంనుంచి సహాయం వుంటుందని – శ్రీ ఛాగ్లా కొత్తపథకాన్ని రూపొందిస్తున్నారు.

గుంటూరుజిల్లా గ్రంథాలయ సదస్సుకు ప్రారంభోత్సవం జరిపిన ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డిని మాలాలంకృతునిచేస్తున్న జిల్లా లోకల్ లైబ్రరీ అథారిటీ అధ్యక్షుడు శ్రీ కొత్తపల్లి ఉమామహేశ్వరరావు.

గ్రంథాలయోద్యమంలో గుంటూరుజిల్లా పాత్ర

తెనాలి సదస్సులో చర్చలు, తీర్మానాలు

దేవాలయాలులేని గ్రామాలు వుంటే వుండవచ్చుగాని, గ్రంథాలయాలులేని గ్రామాలుంటేమాత్రం నేను బాధపడ్తాను. గ్రంథాలయాలులేని గ్రామాలు మనకింకా చాలావున్నాయిగనుక పల్లె ప్రాంతాలకు వెళ్ళినపుడల్లా బాధపడకుండా వుండలేను.

ఇటీవల గ్రంథాలయాల విషయమై కనపడుతున్న వార్తాచైతన్యంచూస్తుంటే ఎవరికైనా ఆశ్చర్యం కల్గుతుంది. తెనాలిలో పౌర గ్రంథాలయాల సదస్సు గత 18, 19 తేదులలో జరిగింది; బెజవాడలో గ్రంథాలయోద్యమం స్వర్ణోత్సవం జరిగింది; మద్రాసులో పాఠశాలల గ్రంథాలయాలపై ఒక సదస్సు జరిగింది. బందరులో వచ్చే జూన్ లో ప్రపంచ పుస్తక ప్రదర్శన జరుగబోతున్నదట. ఈ ప్రదర్శనలో ఇరవైరు ప్రముఖ ప్రచురణ సంస్థలు పాల్గొనవలెనని ప్రకటించాయట. ఇట్లా గ్రంథాలయ వార్తలు ఇటీవల పత్రికలనిండా దండిగా కనబడుతున్నాయి.

అవిభక్త మద్రాసు ప్రభుత్వంచే 1948 సంవత్సరంలో పౌర గ్రంథాలయాల శాసనం రూపొందించబడి రాష్ట్రమంతటా ఒక గ్రంథాలయ వ్యవస్థ యేర్పడింది. ప్రతిజిల్లాలోను స్థానిక గ్రంథాలయ సంస్థలుపేర్పడి జిల్లా అంతటా గ్రంథాలయోద్యమ వ్యాప్తికి దోహదమిస్తున్నాయి. నేడు జిల్లా స్థాయిలో అనేక సంస్థలు గ్రంథాలయాలను నిర్వహిస్తున్నాయి. పురపాలక సంఘాలు, పంచాయతీ సమితులు, పంచాయతీలు, యితర ప్రయివేటు సంస్థలు పౌరగ్రంథాలయాలను నిర్వహిస్తున్నాయి. రాసిలో బలంగా కనబడుతున్నా, స్థాయిలో చాలభాగం సమర్థవంతంగా పనిచేయడంలేదని అర్థమవుతుంది – ఇది నామాటకాదు, తెనాలిలో జరిగిన పౌరగ్రంథాలయ సదస్సులో స్వాగతోపన్యాసమిచ్చిన గుంటూరు జిల్లా లోకల్ లైబ్రరీ అథారిటీ చేర్మన్ శ్రీ కొత్తపల్లి ఉమామహేశ్వరరావు చెప్పినది.

—కొరవ 7 వ పేజీలో

ఇదీ లోకవృత్తం

లోకసంచారి

★ సర్వమానవకోటి అంజలిఘటించదగిన ప్రపంచ నాయకుడు క్రూషేవ్
★ భారతదేశంలో అమెరికా పారిశ్రామిక బృందం కృషి ఫలించినట్లేనా?
★ రొడీషియాలో ఎవరికి స్వరాజ్యం?

క్రూషేవ్ 70 వ పడిలోకి వచ్చినాడు. ఏప్రెల్ 17 ఆయన జన్మదినం. 'రష్యా వీరుడు' అనే బిరుదాన్ని ప్రజలు ఆయన కిచ్చినారని ప్రకటిత మైనది. అనగా రష్యా కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఆ విధంగా ఆయనను సన్మానించింది.

ఇంతకు వారంక్రితం ఒక వార్తాసంస్థ ద్వారా ఈ రష్యా అధినేత కాలంచేశాడని, మాలెంకోవ్-మాలెంకోవ్ బృందం అధికార స్వీకారం చేసిందనీ ఒక వృత్తాంతాన్ని ప్రచారం చేసింది. అది విని పాశ్చాత్య ప్రపంచమంతా దుఃఖించింది. ఎర్రచైనా ఏమన్నదో, ఏమనుకున్నదో మనకు తెలియదు. పాఠకులకీ విషయం తేలిగా తెలిసి వుండవచ్చును.

1960 లో ఒకసారి ఇట్టి వృత్తాంతం వచ్చింది. అప్పుడూ కమ్యూనిస్టేతరలోకం శోకించింది. కారణం? ఎంతటి క్రూరమైన, మానవ విరోధ తత్వానికి అతడు ప్రతినిధియైనా, ప్రపంచయుద్ధం వద్దని పట్టుబట్టినాడు. అందువలన సర్వమానవకోటి ఆయనకు అంజలి ఘటించక మానదు.

పాశ్చాత్య రాజ్యాలకు యుద్ధంవల్ల వచ్చేదేమీ లేమిగనక జగత్ శాంతికామికి హాని కలిగిందంటే, సహజంగా వాటికి సానుభూతి కలుగుతుంది.

• • •

ఎర్రచైనాతో తాను వైరుధ్యం సాధించనని ఈ 70 వ జన్మదినాన క్రూషేవ్ అనడం ఆయన రాజనీతిజ్ఞతను వేనోళ్ళ చాటుతున్నది.

రష్యా-చైనా వాగ్యుద్ధాలు నిత్యమైత్రికారైనవి. సరిహద్దున సంఘర్షణ శాశ్వతమైనది. సుస్లోవ్ 'దండయాత్ర' లోకమంతా వెల్లడియైనది. ఎర్రచైనా అవినీతిని, అసహనాన్ని, రష్యావాస్తవిక దోరణిని, సౌమ్యగుణాన్ని లోకం కనిపెట్టింది.

అందువలన, తానుగా ఎర్రచైనాపై ధ్వజమెత్తవలసిన పని రష్యా అధినేతకు లేదు.

• • •

అమెరికా నుండి మనదేశానికి వచ్చి ముఖ్యమైన వర్గాలన్నింటితో చర్చించిన వ్యాపార-పారిశ్రామికుల ప్రతినిధుల బృందం కృషి ఫలించింది. అనేక పరిశ్రమలలో భాగస్వాములుగా అమెరికన్ ధనస్వాములు వస్తున్నారు.

ప్లానింగ్ కమిషన్ ఉపాధ్యక్షుడైన అశోక మెహతాతో వారు సంభాషించినపుడు వెల్లడిన అంశాలు గమనించదగినవి.

అశోకమెహతా వివరణ ఇట్లుండెను. 1) 1976లో భారత ఆర్థికస్థితి పుంజుకుని స్వయంపోషకమవుతుంది. 2) అందువలన చతుర్థ, పంచమ పంచవర్ష ప్రణాళికలు మహాముఖ్యమైనవి. వాటిని పరిశీలించి, సాయపడండి.

ఆ ప్రతినిధుల ధోరణి: 'పెరి సోషలిజం కేవలం కరక్కాయకాదు. ఈ ప్రణాళికలకు సాయపడితే, పుళయు తార కంగా వుంటుంది.'

అంతట ఆ ప్రతినిధులు మన పారిశ్రామికులను కలిసినారు. పెట్టుబడి పద్ధతులు, లైసెన్సుపొందేమార్గాలు, పెట్టుబడిపై లాభాలు చర్చించారు.

ఎరువులు, పెట్రోల్ పదార్థాల విష

—రెరవ 10-వ పేజీలో

ఉత్ప్రేక్షాలంకార ప్రియులుసైతం ఊహించని ఎన్నో ఉత్ప్రేక్షలెదురయ్యే

న్యూయార్క్ ప్రపంచ మేళా

'నక్కయెక్కడ, నాగలోకమెక్కడ' అనుకొనేరోజులుకావివి. నెల్లూరు నుండి న్యూయార్కు వెళ్ళడానికి అందరికీ సాధ్యం కాకపోవచ్చునుగాని, ఇప్పుడు న్యూయార్కులో జరుగుతున్న ప్రపంచ మేళాను చూడలేకపోయినా, ఆ అపురూపమైన మేళా విశేషాలను, వివరాలను తెలుసుకోగలుగుతున్నాము. మొన్న 22 తేదిన న్యూయార్కులో ప్రారంభమైన బ్రహ్మాండమైన ఈ ప్రపంచమేళా వివరాలనుగూర్చి చదువుతూంటే-మహాభారతంలోని మయసభా నిర్మాణానికి వెయ్యింతల వైభవ వైచిత్రి స్ఫురణకొస్తుంది. అయితే ఆ మయసభ దుర్యోధనాదుల అవమానానికి, అసూయకు, కన్నెర్రకు కారణమై, మహాభారత యుద్ధానికి దారితీస్తే - ఆమయసభకు వెయ్యింతల వైభవాన్ని సంతరించుకొన్న న్యూయార్క్ ప్రపంచమేళా ప్రపంచ దేశాలమధ్య సుహృద్భావానికి, సహజీవనానికి, సంస్కృతి వాణిజ్యసంపద సమ్మేళనానికి, ప్రగతి పంథకానికి సంకేతంగా, సూచికగా, కేంద్రంగా వుంది. అసలు ఈ ప్రపంచమేళాపేరు - "పరస్పరావగాహనద్వారా శాంతి సాధన" Peace through understanding.

మనమూ చిన్నసైజు మేళాలు, సమ్మేళనాలు చూశాం, మననెల్లూరుజిల్లావాసులం

న్యూయార్కు మేళాలో ఇండియాకు ప్రాతినిధ్యం వహించిన శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ.

యిటీవల మూడు సమితి సమ్మేళనాలు చూశాం. మంత్రుల, నాయకుల పురదంపుడు వుపన్యాసాలు, సినిమాతారల, తారామణుల శుష్క ప్రసంగ ప్రదర్శనలు - పిచితో మిళాయించి సమితులు సమ్మేళనాలు జరిపాయి; మనంచూశాం. ఇందులో మనం తెలుసుకోదగింది ఏమీ ప్రదర్శితం కాలేదు.

మరి న్యూయార్కు ప్రపంచమేళా అట్లా కాదు. అయితే అక్కడా వుపన్యాసాలు లేకపోలేదు; అమెరికా అధ్యక్షులు, మన ఇందిరాగాంధీ తదితర నాయకులు మాట్లాడారు; మన సమితులు సమ్మేళనాలకు కొన్నివేల రూపాయలు మందిరిక్ష ప్రాయంగా ఖర్చుపెట్తే, అక్కడి మేళాకు కొన్ని కోట్లు (దాదాపు రు. 500 కోట్లు) ఖర్చయింది. ప్రపంచపౌరుడు ఈమేళాలో ఈ సమ్మేళనపు ప్రదర్శనలో - నేర్చుకోతగిన,చూడతగిన, పాల్గొనదగిన; చూసి, ఆనందించి, విజ్ఞానవంతం కాతగిన విశేషాలు అనంతంగా వున్నాయి.

43 దేశాలు పారిశ్రామిక, సాంస్కృతిక, కళా, శాస్త్రీయ వాణిజ్య రంగాలలో సాధించిన అభివృద్ధి విశేషాలకు దర్పణంలాంటిదన్నమాట ఈ మేళా. న్యూయార్కుకు దాదాపు 18 మైళ్ళ దూర

—రెరవ 11 వ పేజీలో

వారం.. వారం...

దేశద్రిమ్మరి

కాశ్మీర్ సమస్యకుతోడు అబ్దుల్లా సమస్య!

షేక్ అబ్దుల్లా సమస్యను ఇప్పుడెట్లా పరిష్కరిస్తారు? కాశ్మీర్ సమస్య ఒక్కటే వుండెను ముందు-నేడు దానికి తోడుగా అబ్దుల్లా సమస్య ఒకటి వచ్చిపడింది.

మనకు రాజనీతి విశారదత్వం లేనందున ఇటువంటి చిక్కులనేకంగా వస్తున్నవని కొందరు వికటంగా వ్యాఖ్యానిస్తున్నారు.

ఐతే, మనలోవున్న మహాప్రజ్ఞాధురంధరులు, జగత్ప్రసిద్ధి గన్గిన రాజనీతి విశారదులలో అగ్రశ్రేణికి చెందిన ఒక మహామేధావి ఈ విషయంలో మనకిచ్చే సలహా విన్నారా? 25 ఏప్రెల్ (1964) తేదీగల 'స్వరాజ్య' (ఆంగ్లం) వారపత్రికలోని మొదటి రెండు పేజీలను చదవరడి. రాజాజీ స్వహస్త లిఖితం.

అందులో ఏముస్నదంటారా? ఎట్లయినా ఇండియా - పాక్ రాజ్యాలు ఒకటి కావలసిందే గనకనూ, పరస్పరం యుద్ధ కలహిస్తూ వెలుపలి రాజ్యాలనుండి ఋణం తెచ్చి రెండూ యుద్ధయత్నాలు చేసినందువలన రెంటికీ నష్టం గనకనూ, కాశ్మీర్ సమస్య అనేది తొలగిపోతే రెండు దేశాలకు మధ్య మైత్రికి ఆటంకం లేదు గనకనూ, అబ్దుల్లాను మళ్ళీ అరెస్టుచేసే పిచ్చి ప్రయత్నం చేయక ఆయనచేత రెంటికీ వంతెన గట్టించుకొని, కాశ్మీర్ ప్రజలు

మద్రాసులోని అమెరికా సమాచార శాఖలో సాంస్కృతిక విభాగ ఉప అధికారి.

శ్రీ పీటర్ జె. రూస్

తమ రాజ్యాన్ని తాము ఇష్టంవచ్చినట్లు పరిపాలించుకోడానికి అవకాశం యివ్వడం సముచితం. కాశ్మీర్ కంటె చిన్నరాజ్యాలు, అందుకు తగివున్నాయనుకున్నా లేకున్నా స్వరాజ్య మనుభవించడంలేదా? ఇదీ స్వతంత్రపార్టీ స్థాపనాచార్యులవారి కాశ్మీర్ సమస్యా పరిష్కారమార్గం.

దీనికి ఇదివరకే బాగా తర్కాని జవాబిచ్చినాడు. పాక్ చిత్తవృత్తికీ, మనచిత్తవృత్తికీ విపరీతమైన భేదం వున్నన్నాళ్లూ ఏ సమస్యను పరిష్కరించినా తగవు తీరదు. నదీజలాల సమస్యలో మనంలొంగినాము. అంతకుముందే 55 కోట్ల రూపాయలిప్పించి గాంధి తన ప్రాణం పోగొట్టుకున్నాడు. ఇంతకంటె త్యాగం ఎవరు చేయగలరు? మైనారిటీల రక్షణకై నెహ్రూ-లియాకత్ అలీ ఒప్పందం కుదిరింది. చివరకేమైనది?

అస్సాంలో దొంగలవలె దూరబడ్డారు. పైగా తాము దొరలేనట. ఆ దొంగలను తరిమివేయడానికి పాక్ వారు ఒప్పుకోరు. తూ.పాకిస్థాన్ (ఇది తూర్పుబంగాళమే)లో హిందువులు-ముస్లిములు ఏకమై విడిపోతారనే భయంతోనూ, స్వేచ్ఛను అధికంగా వాంఛించే తూర్పుపాక్ ముస్లిములనణచే వుద్దేశ్యంతోనూ, అక్కడ పడమటి పాక్ సీమనుండి వచ్చినవారు అల్లరులు లేవదీశారు. దాదాపు లక్షమంది హిందూ-క్రయిస్తవజనం ఇండియాలోకివచ్చి నిశ్శ్రీకను పొందినారు.

కాశ్మీరసమస్యనిక పరిష్కారంచేస్తే, అనగా స్వతంత్రకాశ్మీరాన్ని రానిస్తే ఏం కాబోతుంది? ఫ్రాంటియర్ గాంధికి పట్టినగతి షేక్ అబ్దుల్లాకు పడుతుంది. జమ్మూ హిందూజనాభాను ఇండియాలో కలియమంటారు. కాశ్మీర్ లోయలోని ముస్లిము

—రెరవ 10-వ పేజీలో

పంటల తెగుళ్లకు, చీడలకు

తక్కువఖర్చుతో అమోఘంగా పనిచేయు

నాగలి మార్కు

మందులను వాడండి.

బి. హెచ్. సి. 5%, 10%. 50%. డి.డి.టి. 5%, 10%. 50% మరియు యెండ్రిన్ వగైరాలు.

తయారుచేయువారు:-

ప్లాంట్ ప్రొటెక్షన్ ప్రొడక్ట్సు (ప్ర) లిమిటెడ్

సోల్ ఏజంట్లు : ఆంధ్ర టోబాకో కంపెని

స్టోర్‌హవుస్‌పేట (రేబాలవారిసందు) నెల్లూరు.

టెలిఫోన్ :: 67.

గ్రాము : భారత్. * టెలిఫోన్ : 44.

కమ్మని కాఫీకి - సువాసన వక్కపొడికి

:: రెడ్డీస్ కాఫీపొడి
:: భారత్ వక్కపొడి

పేరు ప్రఖ్యాతి చెందినవి.

— విక్రేతలు —

పి. కోటారెడ్డి, బి. తిరుపతిరెడ్డి కంపెని

ట్రంకురోడ్డు—కావలి

గత 21 వ తేది నెల్లూరు పోలీసు పేరెడ్ గ్రౌండ్సులో కీన్యాజట్టుకు, దక్షిణభారతమండల జట్టుకు జరిగిన హాకీప్రదర్శన పోటీలో పాల్గొన్న ఆటగాళ్లు; మధ్యనున్న చిత్రంలో కీన్యాజట్టు మొదటిగోల్ చేయబోతున్న దృశ్యం చూడవచ్చు. ఎడమవైపునున్నవారు దక్షిణభారత మండలం జట్టులోని సభ్యులు: శ్రీయుతులు మునీర్‌సైత్, ఇందర్‌సింగ్, నటరాజన్, కృష్ణమూర్తి, దాస్, రషీద్, జబ్బార్, బాలన్, అంతోని, దావూద్, ఉస్మాన్‌ఖాన్; కుడివైపునున్నవారు కీన్యాజట్టులోని సభ్యులు: శ్రీయుతులు సిమోనియన్, వాజ్, సంగ్‌సింగ్, జగన్నాథసింగ్, సుర్జీత్‌సింగ్, సంతోక్‌సింగ్, ఆరిఫ్‌ఖాన్, మోహర్ సింగ్, ఎగ్బర్ట్‌ఫెర్నాండెజ్, హరిదేవ్‌సింగ్ మరియు మెండోకా. (ఫోటో: ఎతిరాజ్)

నెల్లూరు క్రీడారంగ చరిత్రలో మరపురాని ముఖ్య ఘట్టం

కీన్యా–దక్షిణమండల హాకీ పోటీప్రదర్శనం

నెల్లూరు పోలీసు పెరేడ్ గ్రౌండులో గత 21 తేది సాయంత్రం కీన్యా ఎగ్జిబిషన్ మ్యాచి చూడడానికి జనం విపరీతంగావచ్చారు. క్రీడారంగంలో అతి నిపేశం, అతిరుచి వున్నవారేగాక; విదేశీయమైన కీన్యావారు నెల్లూరుకువచ్చారనే కుతూహలంకొద్దీ చూడవచ్చినవారూవున్నారు. మొత్తానికి నెల్లూరు క్రీడారంగచరిత్రలో ఇదొక పర్వ దినమనేచెప్పాలి. అంతర్జాతీయజట్టు నెల్లూరులో ఆడడం ఇది ప్రథమం.

పెరేడ్‌గ్రౌండ్ బాగా అందంగా అలంకరించబడింది. ప్రారంభంలో మున్సిపల్ ఛేర్మన్ శ్రీ లక్ష్మణగుప్త కీన్యాటీముకు స్వాగతపత్రాన్ని అందజేశారు. జిల్లా కలెక్టరు, ఆంధ్ర హాకీసంఘం అధ్యక్షులు శ్రీ బి. ఎన్. కళ్యాణరావు మాట్లాడారు. ఇన్‌స్పెక్టరుజనరల్ శ్రీ ఎ. కె. సంబియార్ గారికి రెండుటీములను పరిచయంచేశారు.

కీన్యాజట్టు దక్షిణమండలాన్ని 2-1 గోలుతో ఓడించింది. ఓడిపోయినా, దక్షిణమండలంజట్టు కీన్యావారిని బాగా ఢీకొని వేధించగలిగారు. ప్రారంభంలో మన దక్షిణమండలంజట్టు బాగా దూకుడుగా ఆడినా, రానురాను అలసిపోయినట్టు కన్పించారు.

నిజంచెప్పాలంటే మనవాళ్ళ పాస్ జోన్‌జట్టు అతుకులబొంతగా వుండినట్లు కనబడింది. వ్యక్తిపరంగా మనవాళ్ళు బాగానే ఆడినా, కాంబినేషన్ పొత్తిగా కనపడలేదు. యాంటిసిపేషన్, పన్నుగడ పూర్వకమైన ధోరణి కనబడనేలేదు.

అసలు కీన్యా మరిన్ని గోలులతో గెలువవలసిందే, మన దక్షిణ మండలం గోల్‌కీపర్ మునీర్‌సైత్ కీన్యాజట్టుధాటిని చాకచక్యంగా అరికట్టి నాలుగుసార్లు గోల్ కాబోయే అవకాశాలను విరోధించకపోతే. మనవాళ్ళలో ఇందర్‌సింగ్, కీన్యాజట్టులో ఎగ్బర్ట్ ఫెర్నాండెజ్ అద్భుతమైన ఆటను ప్రదర్శించారు.

ఈ సందర్భంలో పనూతైన దానిలో స్టేడియం నిర్మాణానికిగాను కొంతమొత్తం మిగిలినట్లున్నది. జిల్లా పోలీసుశాఖవారు ఈ యేర్పాట్లలో బాగా శ్రద్ధతీసుకొని జరిపించినందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాము.

వార్తను యివ్వడంలో దినపత్రిక వైచిత్ర్యం!

ఏప్రెల్ 22 బుధవారం "ఆంధ్ర ప్రభ"లో ఒక వార్త వచ్చింది 'నెల్లూరు అభివృద్ధిసంఘం' ఆధ్వర్యాన ఒకసభ జరిగినట్టు. ఈ అభివృద్ధి సంఘం యేమిటాఅని క్షణంసేపు ఆశ్చర్యపోయాను. ఆలోచించి చూస్తే–ఇది ప్రొగ్రెసివ్ యూనియన్ (వర్తమాన సమాజం.) 'ఆంధ్రప్రభ' అనువాదంతో హాస్యరసాన్ని చిలికించింది. అనువాదంలోకూడా హాస్యాన్ని ఒలికించవచ్చు మరి! —ఒక పాఠకుడు.

BIECCO
*
బిక్కో
మోటార్లు

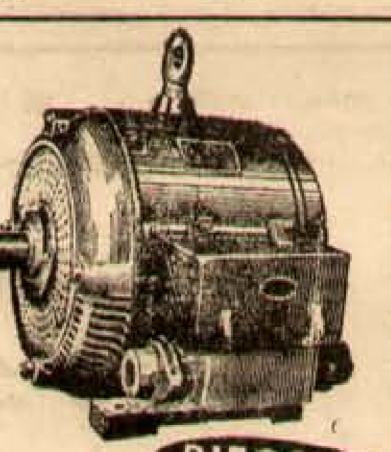

రిజిస్టర్డుడీలర్లు:-
ది ఉమా ఎలక్ట్రికల్ వర్క్సు,
బృందావనం—నెల్లూరు.
మావద్ద మోటారు సెట్టుకొన్నవారికి ఫిటింగు ఉచితంగచేసియివ్వబడును
పంపుసెట్లు - పైపు ఫిట్టింగులు - స్టార్టర్లు - మెయిన్ స్విచ్చిలు అన్ని సామానులూ లభించును.

మన రేడియో ప్రసారాలు

ఆంధ్ర శ్రోతలకుజరుగుతున్న అన్యాయం

రేడియోలు భారతదేశంలో 30 సంవత్సరాలనుండి వాడుకలోవున్నా, ప్రజల నిత్యజీవనంలో ఒకభాగంగా ఇంకా రూపొందలేదు. ఇంగ్లండు, అమెరికా దేశాలలో ప్రతి మూడవ ఇంటిలో టెలివిజన్‌వుంటుంది. మనదేశంలో ప్రతి పదియిండ్లలోకూడా రేడియో వుంటుందో లేదో చెప్పలేము.

ప్రజలు బీదవారు కావడమే కాక, రేడియో ఉత్పత్తిలోకూడా మనం యింకా వెనుకబడేవున్నాం. రేడియోలోని పరికరాలన్నీ ఇంకా తయారుచేసే దశలో లేము. ఇందువల్ల ఖరీదు ఎక్కువకావడం, అధిక సంఖ్యాకులు రేడియో కొనలేని దశలో వుండడం జరుగుతున్నది. దేశంఆర్థికంగా, సాంకేతికంగా అభ్యున్నతి చెందినప్పుడు ఈ పరిస్థితి మారిపోతుంది.

కాని ప్రస్తుతం రేడియోలు వున్నవారు, వినుచున్నవారుకూడా రేడియో కార్యక్రమాల విషయంలో, అందుకు సంబంధించిన ఇతర సమస్యల విషయంలో చూపవలసినంత ఆసక్తి చూపుతున్నారాఅంటే లేదని నిస్సందేహంగా చెప్పవచ్చును.

మధ్యతరగతి కుటుంబాలలో రేడియోలు వున్నవారిలో అధిక సంఖ్యాకులు వాటిని సినిమా పాటలు వినడానికే వుపయోగిస్తారంటే సందేహంలేదు. ఆకాశవాణి కార్యక్రమాలలో సినీ సంగీతానికి స్థానం చాలా తక్కువ. అందుకని సిలోన్ రేడియోకార్యక్రమాలు వింటారు. ఆకాశవాణి వివిధ భారతి కార్యక్రమాలు అందుకు తోడుగా వుంటాయి. ఇందుకు ప్రధానమైన కారణం, ఆకాశవాణి కార్యక్రమాలను రూపొందించడంలో ఆలోచన, కొత్త ఊహలు లోపించడమే. ప్రోగ్రాం డిపార్టుమెంటును నిర్వహించినట్టు, సంగీతం, సంస్కృతి, సాహిత్యానికి సంబంధించిన ప్రసారశాఖనుకూడా, అలాగే బ్యూరాక్రసీకిఅలవాటుగా నిర్వహిస్తే సత్ఫలితాలు కలగడం కష్టం.

మా హైదరాబాదు విలేఖరి

రేడియో కార్యక్రమాలను రూపొందించడంలో సలహాలిచ్చేటందుకు ప్రతిస్టేషనుకూ సంఘాలుంటాయి. కాని ఈ సంఘ సభ్యులను ఎన్నుకొనడంలో చూపే అవకతవకల కారణంగా, ఆరునెలలొకసారి సమావేశమయ్యే ఈ సంఘాల ఉపయోగంకూడా పరిమితంగా వుంటుంది.

అన్నివిషయాల్లోవలెనే ప్రసార సౌకర్యం విషయంలోకూడా ఆంధ్రదేశంలో రేడియో శ్రోతలకు అన్యాయం జరుగుతున్నది. హైదరాబాదులో, విజయవాడలో ప్రసార కేంద్రాలను పెట్టారేగాని ఈకేంద్రాల కార్యక్రమాలు మీడియం వేవ్‌లైన్పు పైన ప్రసారం కావడం మూలాన మూలంలోవున్న అటు ఉత్తరాంధ్రకుగాని; ఇటు దక్షిణంలోను, పశ్చిమంలోనుకల జిల్లాలకుగాని ఇవి వినిపించేవికావు. పైగా ఈ స్టేషన్లు వున్నాయికదాఅని షార్టువేవు పైన ప్రసారమయే మద్రాసు తెలుగు కార్యక్రమాలను చాలా తగ్గించేశారు.

ఎంతోకాలం ఆందోళన చేయగా, విశాఖలోను, కడపలోను రిలే స్టేషన్లు పెట్టారు. హైదరాబాదు 'బి' కార్యక్రమాలను ఈ కేంద్రాలనుంచి రిలే చేస్తారు. ఇది బాగానేవుంది కాని, వీటిని రాత్రి 9-30 కే మూసేస్తారు. అంటే 9-30 తరువాత ప్రసారమయ్యే కార్యక్రమాలు, అవి జాతీయ కార్యక్రమాలైతేతప్ప రాజధానికి దూరానవున్న ఆంధ్రప్రజలు వినలేరు. ఈ కేంద్రాలతోపాటే ప్రారంభమైన తిరువనంతపురం కేంద్రం, మద్రాసు 'ఎ' 'బి' స్టేషన్లు పనిచేసినంత కాలం తెరచే వుంటుంది. ఈ వివక్షత ఆంధ్ర దేశానికే ఎందుకు చూపాలో ఆకాశవాణి అధికార్లు చెప్పాలి.

హైదరాబాదులో షార్టువేవ్ ఛానెల్ ప్రారంభించిన తరువాత 'బి' నుంచి అన్ని తెలుగు కార్యక్రమాలు, ముఖ్యంగాగ్రామీణ

—తరువాయి 9-వ పేజీలో

ఉత్తర కేరళ అనదగిన అస్సాం రాష్ట్రం

శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు గత మాసంలో అస్సాం రాష్ట్రంలో పంచరించివచ్చారు. ఆ రాష్ట్రాన్నిగూర్చి వారి వ్యాస పరంపర భాగం యిందులో ఇది:

బెజవాడ మిడిమెండలను, కలకత్తా సతిమెండలను తప్పించుకొని ఏప్రెల్ 13 వ తేది వుదయం 10–45 నిముషాలకు డమ్‌డమ్ విమానాశ్రయంలో ఎక్కిన వైకౌంటు విమానం–గంటకు 250 మైళ్ళ వేగంతో–8, 9 వేల అడుగుల యెత్తైన పర్వతములపైన, 10 వేల వరకు కమ్మిన మేఘమండలంపైన, 13 వేల ఎత్తులో ఎగురుతూ తిన్నగా ఒక గంట 15 నిముషాలను మ్రింగివేసి 12 గంటలకు గౌహతికి మమ్ములను చేర్చింది. పశ్చిమ బెంగాలు రాజధాని కలకత్తాకు, అస్సాము రాజధాని గౌహతికి కాకి పరుగెత్తినట్టు సూటిగా విమానంలో ప్రయాణంచేస్తే 370 మైళ్లు వుంటుంది. అదే రైలుమీదగాని రస్తామీదగాని రావాలంటే 920 మైళ్ళ దూరం. కలకత్తాలో ఎండవేగకు తాళలేకపోయి శీతలగృహములోకి దూరవలసి వచ్చింది; గౌహతిలో విడిదిలోని కుదుస్తుంటే చిత్తుల్లులకు వేడి గృహంలోకి వరుగులెత్తవలసివచ్చింది. మేము విడిదదిగిన ప్రభుత్వ అతిథిగృహానికి అనుకునే బ్రహ్మపుత్రానది పెల్లువికి కలిమిలేములు కావడికుండలేనని రుజావుచరుస్తూ ఈ ప్రాంతంలోకూడ అహారాములు, ఆపోరులు రాజ్యాలుపిలుపు పైకిలేచి నేల కూలినారని ప్రకటించసాగింది.

శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య

సింధు, యమున, గంగ, బ్రహ్మపుత్రానదులకు ఎండకాలంలో పొంగి, వర్షఋతువులో క్రుంగిపోవడం అలవాటు. శీతకాలంలో హిమాలయాలలోకురిసే వర్షానికన్న వేసవిలో కరిగే మంచు ప్రవాహాలు ఈ నదుల వుద్ధృతిలో హెచ్చు. అన్నినదులు స్త్రీలింగాలైతే సంస్కృత వ్యాకరణకర్త బ్రహ్మపుత్రకు మాత్రమే పురుషలింగాన్ని అంటగట్టాడు. ఉరవడి, అహంభావము, గంభీరత, ఒక్కప్రక్కనే పండుకోకుండ ఏపేట కొత్తప్రక్కలకు పొర్లుతూవుండే బహుభార్యాత్వపు చిలిపితనపు చాంచల్యంవల్ల కాబోలు! అస్సాంలో కొండజాతులలో బహుభర్తృత్వాన్నికన్న బహుభార్యాత్వమే ఎక్కువ. ఈ మక్కువ ఎక్కువైనందువల్లకాదు ఖాసీజాతిలో ఒక్కొకరికి పదిహేనుమంది భార్యలుండేది. ఎంతమంది భార్యలుంటే అంత హెచ్చుగా సేద్యపుపనులు సాగుతుంటవని.

—తరువాయి 10-వ పేజీలో

వార్తలు

* ఉపాధ్యాయ కేంద్ర వార్షికోత్సవాలు
* కారిపాక పార్టీలు రాజీపడినవి
* నిడుబ్రోలు కళాశాలస్థాపక కార్యదర్శికి అధ్యాపకుల అభినందనలు-విందు
* కావలిపోస్టల్ ఉద్యోగుల మహాసభ

ఉపాధ్యాయ సభలు

బ్రాహ్మణక్రాక ఉపాధ్యాయ కేంద్ర వార్షికోత్సవం, దిన్నక్రాక సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ గొట్టిపాటి కొండపనాయుడు అధ్యక్షతన బ్రాహ్మణక్రాకలో జరిగింది. కార్యదర్శి శ్రీ బి. ఎల్. నరసింహం నివేదికానంతరం, మాజీ బి. డి. ఓ. శ్రీ ఎం. ఎం. దస్తగిరి సభను ప్రారంభించారు. సమితి ఉపాధ్యక్షుడు శ్రీ వంకేరు వరదారెడ్డి, విద్యా విస్తరణాధికారి శ్రీ ఎస్. కోటిలింగం ఉపన్యసించారు.

మారిపోయిన అధికారిమీద మమకారముండడం చాల అరుదైన విషయం. శ్రీ దస్తగిరిలోని గుణవిశేషమేమోగాని ఎచ్చట పనిచేసినా ఆ ప్రాంతానికి, ఆ ప్రాంతీయులకు వారు శాశ్వతంగాఆత్మీయులైపోతారు. దిన్నక్రాక సమితిని దస్తగిరి వదలిపెట్టినా, దస్తగిరిని దిన్నక్రాకవారు వదిలిపెట్టలేదు. వదలి తర్వాత ఆ సమితిలోని ఇలాంటి కార్యక్రమాలలో దస్తగిరిగారు పాల్గొనడం యిది ఎన్నవసారో తెలియదు. ప్రభుత్వాధికారి అంటే కేవలం రూల్సు, కాగితాలే గాకుండా, ఈ విధంగా ప్రజాసాన్నిహిత్యాన్ని పెంపొందించుకోవడంగూడా ఈ యుగధర్మంగా వుంటుంది.

ః ః ః

వరికుంటపాడు సమితి ప్రాథమికోపాధ్యాయుల సమావేశం శ్రీ ఆర్. నారాయణరావు అధ్యక్షతన జరిగింది.

1961 అరియర్సు త్వరలో యివ్వాలని; రెండు ఇంక్రిమెంట్లు త్వరలో నిర్ణయించి క్రొత్తసమితి ఎన్నికలలోగా ఇవ్వాలని; రెండేళ్ల సర్వీసునిండిన ఉపాధ్యాయులకు ప్రొబేషన్ ప్రకటించి, జి. పి. ఎఫ్. చందా దారులుగా చేర్చుకోవాలని; 1958-61 వేతన నిర్ణయంలోని పొరపాటును 1964 మేలోగా అడ్జస్టు చేయవలయునని ప్రభుత్వం తెలియజేసిందని, ఆ వృత్తు

—కొరవ 12-వ పేజీలో

వెంకటగిరి హోరాహోరీపోరు!

సమితిని చేజిక్కించుకొనుటకు రాజా-రెడ్డి వర్గాలు సర్వశక్తులూ వినియోగిస్తున్నవి

సమితి అధికారాన్ని హస్తగతం చేసుకొనుటకు 'రాపు - ప్రజలు' పోరాటం జరుగుతున్న సమితులలో, జిల్లాలో, వెంకటగిరి మొదటవస్తుంది.

ఈ సమితిలో ప్రారంభమైనంత సందడిగా ఎలక్షన్ సంరంభం జిల్లాలో మరెచ్చటా ప్రారంభం కాలేదు. పీ అరు మాసాలముందునుంచే కాలాకాలోని రోడ్లు దుమ్మెరిగి పోతున్నాయి. ప్రతిగ్రామంమీద ప్రతి ఓటరుమీద విపరీతమైన ఒత్తిడి పడుతున్నది. పదిహేనేళ్లనుండి అధికారబలంతో కాలాకా ప్రజా జీవితాన్ని స్తంభింపజేసిన వెంకటస్వామిరెడ్డిని ఏవిధంగానైనా పదచ్యుతుని చేయాలని వెంకటగిరి యువరాజాల వర్గము; వీరి సవాలును సర్వశక్తులను ధారపోసియైనా ఎదుర్కోవాలని వెంకటస్వామిరెడ్డి అహోరాత్రులు కృషి చేస్తున్నారు. కాలాకాలో ఈ సందడి నిజం అడుగడుగున కనపడుతుంది. యువరాజాలు తమ ఆశయసిద్ధికి వ్యక్తిగతంగా తమకున్న పలుకుబడిని, వెంకటస్వామిరెడ్డి వ్యతిరేక వర్గ బలాన్ని, వెంకటస్వామిరెడ్డిపట్ల కాలాకా వ్యాప్తంగా వున్న అసంతృప్తిని ఆధారంచేసుకొని పురోగమిస్తుంటే; శ్రీ వెంకటస్వామిరెడ్డి అధికారబలంతో తాను ఈ పదిహేనేళ్ళుగా నిర్మించుకున్న పలుకుబడిని, అనేకంగా తన చేతిలోవున్న సహకార సంస్థలను, అన్నిటికీమించి పంచాయతీ సమితి అధికారాన్ని అలంబనం చేసుకొని నిలద్రొక్కుకొనుటకు ప్రయత్నిస్తున్నారు. వరాలు, వాగ్దానాలు మందినిశ్శబ్దంగా జరిగిపోతున్నాయి. ఒకరికొకరు తెలిసికొనుటకు వేగులనుగూడా ప్రయోగించుకుంటున్నారేమో ననిపిస్తుంది. అంతటి తీవ్రంగా, వుద్రేకంగా వుంది పరిస్థితి.

కుమారరాజా, రాజకుమార్ - శ్రీ పెట్లూరు రాఘవరెడ్డి బృందము కలసి గ్రామగ్రామాన సభలు పెడుతున్నారు; వుపన్యాసాలుచేస్తున్నారు; వుత్సవాలు జరుపుతున్నారు; ప్రదర్శనాత్మకమైన పెద్ద సందడిసం కల్గిస్తున్నారు. వెంకటస్వామిరెడ్డిగారు ప్రతిగ్రామానికిపోయి వ్యక్తిగతంగా గ్రామపెద్దలను కలుసుకుంటున్నారు, గుట్టుచప్పుడుగా పనిచేసుకుంటున్నారు. వెంకటగిరి టవున్లో మాత్రం 'ఉత్సవరథం' ఏవిధంగా జనసమ్మర్దంగా వుంటున్నదో; ప్యాలెస్ ద్వారాలుగూడా అవిధంగా అందరికీ స్వాగతం చెప్తున్నవి. ఎవ్వరుబట్టినా, ఎవరినోటబట్టినా ఈసమితి ఎన్నిక ప్రసక్తే వినబడుతున్నది, చర్చింపబడుతున్నది.

"రాజకీయాలకు నా సర్వస్వం ధారపోశాను. అప్పులపాలయ్యాను. ఈ సమయంలోనాకండననిలువడం మీధర్మం.అటిగాక ఇంతకాలంజమీందార్లతోపోరాడాము.

> **సమితుల ఎలక్షన్ సంరంభం**
>
> ★ ★ పరిశీలకుడు ★ ★

విముక్తి పొందాము. ఇప్పుడు తిరుగా ఆ పులులు మేకతోలు గప్పుకొని బయల్దేరి వస్తున్నవి. ఆ మేకవన్నె పులులనుచూచి మోసపోవద్దు. నన్ను బలపరచడం మీకు యిష్టంలేకుంటే, నాలాంటి మరొక రైతును ఎన్నుకోండి, నాకభ్యంతరంలేదు; కాని జమీందార్లనుమాత్రం ఎన్నుకోవద్దు" అనేది శ్రీ వెంకటస్వామిరెడ్డిగారి ప్రచార ధోరణిఅని అంటున్నారు.

ఇక యువరాజాలబృందంవారి, పదునైన ప్రచారాస్త్రాలను వెంకటస్వామిరెడ్డిగారిమీద అవిరళంగా ప్రయోగిస్తున్నారు. "వెంకటస్వామిరెడ్డి వెంకటగిరి రాజాలను మేకవన్నె పులులంటున్నాడు. కాని ఈ పులులతోనేగదా ఆతడు గత పది పదిహేనేళ్ళుగా వుంటుండినది? ఆ పులుల సహాయ సహకార సంపత్తులచేతనే గదా కాలాకాలో ఆతనొక రాజకీయ నాయకుడైనాడు? తనకు విహితంగా వున్నన్నిరోజులు మేకలుగావుండిన జమీందార్లు ఇనాడు ఒక్కసారి పులులైపోయారా? ఇది కేవలం స్వార్థపూరితమైన, మోసపు ప్రచారమని కాలాకాలో ప్రతి ఒక్కరికి తెలుసు. అదిగాక రైతులు పోరాటంసాగించింది జమీందారీ విధానంమీద గాని, వ్యక్తిగతంగా జమీందార్లమీదగాదు. స్వాతంత్ర్యం కోసం బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదంమీద పోరాటం సాగించిన మనం, బ్రిటిష్ వారిని వ్యక్తిగతంగా ద్వేషించలేదు. వారితో స్నేహాన్ని నెరపుతున్నాము. వాళ్లు జమీందార్లుగాని, మరెవరైనాగాని, కాంగ్రెస్ సిద్ధాంతాలను ఆమోదించినప్పుడు వారు కాంగ్రెస్‌వాదులేఅవుతారు. 1937లో ఆంధ్రరాష్ట్రంలో జస్టిస్‌పార్టీ అభ్యర్థులుగా కాంగ్రెసును ఓడించి గెల్చిన గ్రంధి వెంకట

—కొరవ 12 వ పేజీలో

నెల్లూరు 'యువభారతి' ప్రారంభోత్సవ సభలో వుపన్యసిస్తున్న కవయిత్రి శ్రీమతి బత్తుల... ప్రారంభోపన్యాసమిచ్చిన శ్రీ వనం సూర్యచంద్రరావు.

(ఫోటో: ఎతిరాజ్)

పాఠశాలల వార్షికోత్సవాలు

పాఠశాలల వార్షికోత్సవాలకు సంబంధించి మరికొన్నివార్తలు -

పొదలకూరు: హైస్కూలు వార్షిక వార్షికోత్సవం శ్రీ ఆనం వెంకటరెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగింది. హెడ్మాస్టరు శ్రీ జి. రాధాకృష్ణమూర్తి, సారస్వతసంఘ కార్యదర్శి తమ నివేదికలు సమర్పించారు. సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ కాకాణి రమణారెడ్డి, మెడికల్ ఆఫీసరు డాక్టరు సి. లక్ష్మీనరసారెడ్డి గారలు వుపన్యసించారు.

—ఎస్. సి. పెంచలయ్య.

తలుపూరు: మైకాకార్మిక సంక్షేమనిధి మాధ్యమిక పాఠశాల వార్షికోత్సవం శ్రీ పి. మల్లికార్జునం అధ్యక్షతన జరిగింది. శ్రీ ఎస్. వెంకటరాజు వుపన్యసించారు; జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి శ్రీ ప్యామిదాన్ బహుమతి ప్రదానం గావించారు. శ్రీ జి. పెంచలరావు ఏకపాత్రాభినయం సభ్యుల మెప్పును పొందింది.

—పి. శ్రీనివాసరావు.

సీతారామపురం: హైస్కూలు వార్షికోత్సవానికి శాసనసభ్యుడు శ్రీ పులి వెంకరెడ్డి అధ్యక్షతవహిస్తూ, ధనవంతులు తమ ధారాళదానాలద్వారా వెనుకబడిన ప్రాంతాల అభ్యున్నతికి తోడ్పడవలెనని కోరారు. కనిగిరి జిల్లావిద్యాశాఖాధికారి శ్రీ వి. మల్లికార్జునుడు విద్యార్థుల క్రమశిక్షణ, ఉపాధ్యాయుల బాధ్యతలనుగూర్చి మాట్లాడారు. శ్రీ పాలగిరి అల్లూరురాజు రూ 100 లు విరాళమిచ్చి స్కౌట్ వుద్యమంలో జీవితసభ్యులుగ చేరారు. హెడ్మాస్టరు శ్రీ కె. సదాశివరావు వందన సమర్పణంగావించారు.

కుల్లూరు: శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డి అధ్యక్షతన హైస్కూలు వార్షికోత్సవం జరిగింది. హెడ్మాస్టరు శ్రీ గడియారం రాజగోపాల్ ఆహూతులకు స్వాగతమిచ్చారు; స్కూలులో ఆడపిల్లలకు "వెయిటింగ్ రూమ్" అవశ్యకతను గ్రామ

—కొరవ 11-వ పేజీలో

స్పెషల్ ప్రోగ్రాం - 38 రోజులు
కాశీ - బదరీ - కాశ్మీరు యాత్ర

21-5-64 నెల్లూరినుండి టూరిస్టుకేరేజి బయలుదేరును

3-వ తరగతి టిక్కెట్లు 2 భోజనములు, ఉదయము కాఫీ-ఫలహారములతో సహా. రూ. 275/- లు.

నెల్లూరు - పూరిజగన్నాథము - కలకత్తా - గయ - కాశి - ప్రయాగ - అయోధ్య - ఢిల్లీ - హరిద్వారం - ఋషికేశం - బదరీ - కాశ్మీరు - మధుర - ఆగ్రా - బొంబాయి - పండరీపురం - నెల్లూరుతో యాత్ర సమాప్తం.

కొద్దిసీట్లు మాత్రమే వున్నవి

ముఖ్యగమనిక:- 29-4-64 తేదిన సంపూర్ణ ఉత్తరదేశయాత్రకు మా టూరిస్టుకేరేజి బయలుదేరినది.

వివరములకు:- **శ్రీ రంగనాథ యాత్రాస్పెషల్**

కె. కన్నయ్య.

21/352, దాడివారివీధి - నెల్లూరు.

కూనిరాగాలు *

●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●● ★★★ 'లోకలిస్టు' ●●●●●●●●

పంచాయతీరాజ్య ప్రథలు-3

సమితిఅన్నలారా! పరిశ్రమలమాటేమిటి?

ఈమధ్య ఒక ఆశ్చర్యకరమైన వార్త చదివాను; తిరుపతి యేడుకొండలవాడికి భక్తులు సమర్పించే వెంట్రుకలు - అవును వెంట్రుకలు - ఫ్రాన్సు, జర్మనీ, బెల్జియం, బ్రిటన్, జపానులకు యెగుమతి అవుతున్నాయట. ఈ విషయమై మద్రాసులోని ఎగుమతి అభివృద్ధి కార్యక్రమాల డిప్యూటీ కంట్రోలర్ తిరుపతికివచ్చి తిరుపతి దేవస్థానం ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు, కలెక్టరు కూటం మిరాసీ సంఘాధ్యక్షులతో సంప్రదింపులు జరిపివెళ్ళారట.

ఇంతకూ ఈ వెంట్రుకలతో ఆ విదేశాలవాళ్ళు యేంచేస్తారు? ఏదో పరిశ్రమల్లో ఈ వెంట్రుకలు పనికిరాకుండాపోవు. శేఖంచే వాళ్ళెందుకు కొంటారు? పీటినితోనే వాళ్ళు మసిలా సి మారేడు కాయచేసి మరేదో తయారుచేసి మళ్ళీ మన పైనే రుద్దుతారు. తెల్లోడివిన అంటే ఇదే కదామరి! ఈ పారిశ్రామికదృష్టి వుండాల్సే గాని మట్టితో మాణిక్యాలు చేయవచ్చు.

మరి మనవాళ్లకు ఈ పరిశ్రమలపై దృష్టి ఎన్నాళ్లకు మళ్లుతుందోగాని-ఈ నవీనయుగంలో పారిశ్రామిక దృక్పథం లేనిదే తానికి మనుగడలేదు, భవిష్యత్తేదు.

మన సమితులున్నాయి, ఏంచేసుకోను? నిజం చెప్పాలంటే దమ్మిడీయిత్తు పని చేయడంలేదంటాను యీ విషయంలో. సమితి అధ్యక్షులవారునరే సతతమూ స్థానిక రాజకీయాల్లో తలమున్కలై వుంటారు. ఆయనకు ఈ విషయాలపైన ఆలోచించే వోపికా, అర్హత, అభిరుచి వుండవు సాధారణంగా. ప్రతిసమితిలోను పారిశ్రామిక విషయాలచూసే పరిశ్రమ విస్తరణాధికారి అని వొకాయనవుంటాడు. ఆయనకు నెలకు రు. 200 లకంటే పైని జీతం. మరి ఆయన పరిశ్రమలను యేమి విస్తరింపచేస్తున్నాడో ఆ భగవంతుడుకే తెలియాలి. మన గ్రామాల్లో అనేక రకాల ముడిసరకులున్నాయి; పనులు దొరక్క కటకటపడుతున్న జనం వున్నారు. చిన్న చిన్న లఘుపరిశ్రమలు కొన్నెకు స్థాపించుకోడానికి ఎన్నో అవకాశాలున్నాయి.

—కొరవ 7-వ పేజీలో

నెల్లూరు వర్తమానములు

విమర్శకుడు

దేవప్రసాద ఘోష్

అఖిలభారత జనసంఘం అధ్యక్షులు ఆచార్య దేవప్రసాద్ ఘోష్ రేపు (2 తేది) ఉదయం నెల్లూరు వస్తున్నారు. ఆ నాటి సాయంకాలం 7 గంటలకు బ్యాంకి ఆవరణంలో జరుగు బహిరంగసభలో ఉపన్యసిస్తారు. వీరి రాక సందర్భంగా శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డి అధ్యక్షులుగా ఒక ఆహ్వాన సంఘం ఏర్పడింది.

కలెక్టరు

కలెక్టరుగా శ్రీ శ్రావణకుమార్ గారు నియమింపబడి నెలరోజులైనా, వారింకా ఛార్జి తీసుకోలేదు. ఎప్పుడు వచ్చేది తెలియదు. అసలు వస్తారా రారా అనేదికూడా అనుమానంగావుంది.

వీరికి ముందు నియమింపబడిన శ్రీ హాలిం, ఇట్టనే రావటం వాయిదాలు వడి వడి, కడకు వారు వరంగల్‌కు పోయారు. శ్రావణకుమార్ గారి విషయంగూడా ఆ విధంగానే పరిణమించదుగదా!

ఇదివరలో నెల్లూరుకు రావాలంటే ఏ అధికారైనా సంతోషంగా వచ్చేవారని ప్రతీతి. ఇప్పుడు మాత్రం ఈ తటపటాయింపుకు కారణమేమో వూహించలేకున్నాము.

బి. డి. ఓ. ల బదలీలు

చిన్నరాశ ఎలక్షన్ ప్రభావంగా తెలంగాణాకు తరుమబడిన శ్రీ థామస్ గూడూరుకు; శ్రీ ఆర్. రఘురామయ్య బుచ్చికి; శ్రీ పి. వి. సుబ్రహ్మణ్యం శెట్టి తర్లుపాడుకు, జిల్లాకాంగ్రెస్ నాయకుల, పంచాయతీ రాజ్య శాఖామాత్యుల రాజకీయ వీక్షణాలకు గురియైన శ్రీ పి. బావయ్య శ్రీకాకుళం జిల్లాకు; ప్రొబేషనరీ డిప్యూటీ కలెక్టరుగా వున్న శ్రీ చెంగప్ప కావలికి బి. డి. ఓ. లుగా నియమింపబడినారు. కావలి బి. డి. ఓ. గా వుండిన శ్రీ రంగారెడ్డి శెలవుమీదపోగా; సూళ్లూరుపేట బి. డి. ఓ. శ్రీ నరసింహారావు పంచాయతీరాజ్ శిక్షణ సంస్థకు మార్చబడినారు. వారి స్థానంలో సూళ్లూరుపేటకు యింకా ఎవ్వరి నియామకమూ జరగలేదు.

మునిసిపల్ ఉపఎన్నిక

డాక్టరు ఎం. ఎ. సలాంగారి మరణం కారణంగా నెల్లూరు 22 వ వార్డుకు ఏర్పడిన ఖాళీకి ఉపఎన్నిక కార్యక్రమం ఈ విధంగా నిర్ణయింపబడింది.

నామినేషన్లు: మే 12, 13 తేదులలో మ. 2 నుండి 4 గంటలవరకు.

పరిశీలన: 16 తేది.

ఉపసంహరణ: 18 తేది సా. 3 గంటలలోగా. డిపాజిట్ కోల్పోయే పద్ధతిలో ఉపసంహరణ 26 తేది సా. 5 గం.

నామినేష్ల ప్రచురణ: ఆ క్షేపణలు లేకుంటే 20 తేది, వుంటే 25 తేది.

పోలింగు: 8-6-64.

లెక్కింపు: 9-6-64.

• • •

ఇంతవరకు ఈ ఉపఎన్నిక అభ్యర్థిగా న్యాయవాదియైన యువకుడు శ్రీ షేక్ ఖాదర్ మొహిద్దీన్ అభ్యర్థిత్వం ఒక్కటి మాత్రమే కనపడుతున్నది. 'నెల్లూరు డానింగ్‌స్ట్రీటు' ఆశీర్వాదం ఎవరికున్నదో మరి!

నాటక కళాభిమానులకు

ఒక సందేశం

★

విఖ్యాతి గడించిన వెంకటగిరి

ప్రొగ్రసివ్ ఆర్టిస్టుయేటర్సువారు

తారా-చంద్రీయము

అను నాటకం నయనానందంగా ప్రదర్శించగలరు.

నాటకకళలో అనుభవజ్ఞులై ఆరితేరిన నటీనటులు శ్రీయుతులు ఎన్. కోటారెడ్డి, పి. రామసుబ్బారెడ్డి, బి. సి. శ్రీనివాసరావు, హాస్యనటులు - పి. బాలకృష్ణ, కె. వి. శేషయ్య, శ్రీమతి లలితాదేవి, శ్రీమతి యస్. రత్నం మొదలైనవారితో కూడిన నటీనట బృందం.

కాంట్రాక్టు: రూ. 250 లు

ఖర్చులు కాంట్రాక్టుదారులే భరించుకోవాలి

వివరాలు ఈ క్రింద యేచిరునామాకైనా వ్రాసి యేర్పాటు చేసుకొనవచ్చును.

యన్. కోటారెడ్డి,
గుండాలమ్మపాళెం, వయా కొడవలూరు, నెల్లూరుజిల్లా.

పి. వెంకటసుబ్బయ్య,
ప్రొగ్రసివ్ ఆర్టిస్టుయేటర్సు, వెంకటగిరిటౌన్, నెల్లూరుజిల్లా.

ప్రొగ్రసివ్ ఆర్టిస్టుయేటర్సు,
c/o పి. రామసుబ్బారెడ్డి, కోనేటిమిట్టవీధి, మూలపేట, నెల్లూరు.

తుంగభద్ర నీరు

పెన్నకు కె. సి. కెనాలు నీరు కొద్దిగా వస్తున్నది. 24 తేది మధ్యాహ్నంనుండి అది నిమ్మాయపల్లెవద్ద 500 క్యూసెక్కులు నీరు దించుతున్నారని; అది సంగందగ్గర తగిలిందని; దానివల్లనే 28 తేది అనకట్ట మట్టానికి క్రిందుగా 3 అడుగులున్నది, 29 తేదికి 1.5 అ. కు వచ్చిందని తెలుస్తున్నది. అంటే షుమారు యిప్పటకు 250 క్యూసెక్కులు వస్తున్నవని అంటానా. కలిగిరి రిజర్వాయరునుండి రోజుకు 250 క్యూసెక్కుల నీరు వదలుతారని, కె. సి. కెనాలునీరు యిదేవిధంగావస్తే, ప్రస్తుతం వున్న కలిగిరి రిజర్వాయరు మట్టం తగ్గకుండా చూడవచ్చునని పి. డబ్ల్యు. డి. అధికార్ల అభిప్రాయం.

కలిగిరి రిజర్వాయరుక్రింద ప్రస్తుతం వున్న 20 వేల ఎకరాల కేసరి పైరు రిజర్వాయరు నీటిమట్టాన్ని ఆందోళనతో అనుక్షణం వీక్షిస్తున్నది.

బియ్యంగొడవ

బియ్యం అమ్మకం ధరలు నిర్ణయించడం, లైసెన్సింగ్ పద్ధతి ప్రవేశ పెట్టడంతో ధాన్యం మార్కెట్‌లో, బియ్యం వ్యాపారంలో ఇటీవల కొంత అస్తవ్యస్త పరిస్థితి ఏర్పడి, ఇప్పుడిప్పుడే దారికి వస్తున్నది.

కిలో మొలగొలుకులబియ్యం 68 న.పైకు. మించి అమ్మగూడదని కలెక్టరు ఉత్తరువు చేసారు. గ్రెయిన్ పర్చేజింగ్ ఆఫీసరు శ్రీ ఖాసిం అధ్వర్యాన వారి సిబ్బంది ఆ వుత్తరువును కఠినంగా అమలు జరుపుటకు గట్టి చర్యలు తీసుకున్నది; 34 మంది హోల్‌సేల్ వ్యాపారులమీద ప్రాసిక్యూషన్లు కూడా పెట్టింది. తత్పర్యవసానంగా బియ్యం చిల్లర అమ్మకం మందగించిపోయింది.

మొన్న ధాన్యంవ్యాపారుల విజ్ఞప్తి మేరకు కిలో చిల్లరధర 0-70 న. పై. నిర్ణయింపబడినట్లు తెలుస్తున్నది. కాని నిన్న మార్కెట్‌లో విచారిస్తే మొలగొలుకులబియ్యం క్రొత్తవి సేరు 11 అణాలు (66 న. పై.), పాతవి 14 అణాలు (87 న. పై.) అమ్ముతున్నవి. అవి ఇదివరకటివలె స్వేచ్ఛగా లభ్యమవుతున్నట్లు లేదు. ప్రభుత్వానికి పాతకొత్త తేడాలేకపోయినా కొనేవాళ్లకు అమ్మేవాళ్లకు గుణంలో ధరలో తేడావుండితీరుతుంది.

నెలనుండి ఇయిటరాష్ట్రాలకు నిలిచిపోయిన ఎగుమతులు నిన్ననే ప్రారంభమయినవట.

కోర్టు తీర్పులు

కోవూరు తాలూకా చెన్నవరప్పాడులో నేగా వెంకటసుబ్బయ్యను హత్యచేసారని; 1. పావనబోయిన కోటయ్య, 2. పావనబోయిన సుబ్బయ్య, 3. పావనబోయిన గంగయ్య, 4. పావనబోయిన సుబ్బరామయ్య, 5. పావనబోయిన సుబ్బయ్య (తండ్రి పెంచలయ్య), 6. పావనబోయిన సుబ్బరామయ్య (తండ్రి చిననరసయ్య), 7. నరసల కొండయ్య, 8. చెలికల నారయ్యలమీద మోపబడిన నేరాలను జిల్లా సెషన్సుజడ్జి శ్రీ ఎం. రామచంద్రరాజుగారు విచారించి; ఇం. పి. కో. 147 క్రింద 1, 5, 7 ముద్దయిలకు 1 సంవత్సరం వంతున; 148 సెక్షన్ క్రింద 2, 3, 4, 6, 8 ముద్దయిలకు 2 సంవత్సరాల వంతున; 326 సెక్షన్ క్రింద 2, 3, 4, 6, 7, 8 ముద్దయిలకు 3 సంవత్సరాల వంతున; 324 సెక్షన్ క్రింద 6, 8 ముద్దయిలకు 2 సంవత్సరాల వంతున కఠినశిక్షలు విధిస్తూ; శిక్షలు ఏకకాలమందు అనుభవించవలసినట్లు ఉత్తరువు చేస్తూ; ఏప్రెల్ 29 తేది తీర్పుచెప్పారు.

ఈ కేసులో ప్రాసిక్యూషన్ పక్షంగా ప. ప్రా. శ్రీ జి. సారంగపాణి; ముద్దయిల పక్షంగా శ్రీ సి. శ్రీనివాసులు వాదించారు.

• • •

గూడూరు తాలూకా చెడిదర్ద సర్కాలు హెడ్మాష్టరు ఎల్లసిరి మార్టిన్ దేవదాను, చందవూడి వెంకటసుబ్బమ్మ అను యువతిని తీసుకపోయి అక్రమంగా వివాహమాడినాడనే నేరంలో దేవదాస్‌కు క్రిందికోర్టులో విధింపబడిన 1 సంవత్సరం కఠినశిక్షను, అప్పీలులో ఖాయపరస్తూ, జిల్లా సెషన్సుజడ్జి శ్రీ రామచంద్రరాజుగారు గత 21 తేది తీర్పుచెప్పారు.

ప్రాసిక్యూషన్‌కు శ్రీ సారంగపాణి, ముద్దయిపక్షంగా శ్రీ సి. వి. సుందరరామారావు వాదించారు.

• • •

ఏ. పి. జి. 1045 లారీ కావలివద్ద వేగంగాపోతూ రెండెద్దులబండిని ఢీకొని, బండిని తోలుతుండిన మద్దాలి బాలయ్యను, ఒక ఎద్దును చంపినాడని డ్రైవరు కోవి సూర్యనారాయణపై మోపబడిన నేరంలో క్రిందికోర్టులో విధింపబడిన 4 మాసాల శిక్షను, అప్పీలులో జిల్లా సెషన్సుజడ్జి ఖాయపరచారు.

ఈ కేసులో ప్రాసిక్యూషన్‌కు శ్రీ సారంగపాణి, డ్రైవరు పక్షంగా శ్రీ మహమ్మద్ రజాక్‌అలి వాదించారు.

• • •

నెల్లూరు మునిసిపల్ కౌన్సిలర్ శ్రీ ఆరంబాకం రాజసింహను కత్తితోపొడిచినాడనే నేరానికి గండవరం రాగయ్యపై మోపబడిన నేరాన్ని అసిస్టెంటు సెషన్సుజడ్జి శ్రీ రామమూర్తి రాజుగారు విచారించి, ముద్దయికి ఇ. పి. కో. 324 క్రింద 6నెలలు కఠినశిక్ష విధిస్తూ తీర్పుచెప్పారు. ఈ కేసులో శ్రీ కుమ్మం వెంకటరామరెడ్డిమీద మోపబడిన అభియోగాలను త్రోసివేశారు.

ప్రాసిక్యూషన్‌కు శ్రీ సారంగపాణి; ముద్దయి పక్షంగా శ్రీ సి. వి. నరసింహం వాదించారు.

• • •

ఇందుకూరుపేటవాసి గోళ్ల రమణయ్యను, రాజకీయ ద్వేషంతో కొట్టి గాయపరచారని పూనమల్లి సుబ్బరామరెడ్డిపగైరా 9 మందిమీద మోపబడిన అభియోగాలను అడిషనల్ సెషన్సు జడ్జి శ్రీ కొత్తపల్లి పున్నయ్యగారు విచారించి, కేసును కొట్టివేస్తూ గత 24 తేది తీర్పుచెప్పారు. శ్రీ పున్నయ్యగారు న్యాయమూర్తిగా చెప్పిన తొలితీర్పుయిదేనేమొ!

ఈ కేసులో ప్రాసిక్యూషన్‌కు అ. ప. ప్రా. శ్రీ కొండా రామచంద్రారెడ్డి, ముద్దయిలపక్షంగా శ్రీ అనంతరామయ్య వాదించారు.

వెంకటరామరెడ్డికి పక్షవాతం

గూడూరు తాలూకా కొత్తపాళెంవాసి, పాతరాజకీయవాది, నోరుకలిగినమనిషి శ్రీ పెనుబోలు వెంకటరామరెడ్డి గత 11 తేది పక్షవాతానికి గురియై కోలుకుంటున్నారు. ఆ కాళహస్తీశ్వరుడు వారికి మామూలు ఆరోగ్యాన్ని ప్రసాదించుగాక!

నెల్లూరు బజారు

క్రొత్తమొలగొలుకులు పుట్టి ధర (8½ క్వింటాల్సు) రూ 360 లు వున్నట్లు నెల్లూరుమిల్లర్లు చెప్తున్నారు. కాని మా విలేఖరి రూ 375 లు వున్నట్లు తెలియజేస్తున్నాడు. పాతధాన్యం మిల్లరులవద్దతప్ప, రైతులవద్దలేదంటారు. వున్నచోట్ల ధర రూ 465 లు వున్నదట.

మిగతవాటి ధరలు:-

క్రొత్త జి. బి.	380-00
తెల్లశేనక్కు	330-00
ఎర్రశేనక్కు	300-00
మొ. బియ్యం పాతవి 72కి. (69సే)	66-00
,, క్రొత్తవి	52-00
ఉలవలు 42కి. (రూ. 1-8)	22-00
పిల్లిపెసలు	20-00
పచ్చపెసలు	28-00
నల్లపెసలు	30-00
మినుములు	40-00
కందులు	30-00

శివారెడ్డి పద్యాలు

రూపపటావిష్కరణ

ఆంధ్రముఖ్యమంత్రి ఆవిష్కరించాడు
గోపాలయ్యఫోటో రూపపటము
శుభముహూర్తమందు, శోభించెపరిషత్తు
పరిమళించె పెరిగె ప్రాభవమ్ము.

మాజీకేంద్రమంత్రి మాన్యచారిత్రుండు
నిష్కళంకమూర్తి నిండుకుండ,
దేశనాయకుండు ధీశాలి గోపాల
రెడ్డి సాటితెలుగుబిడ్డలేడు.

నింగికెగయ్యకాకె నెల్లూరుకీర్తి పుంజమ్ము నెల్లదిశల గ్రమ్ముకొనియె,
ఓ పునీతచరిత గోపాలరెడ్డి! నీ
ప్రాభవమున, ఏ. సి పాలనమున!

కోవూరు వార్షికోత్సవము

అబ్బ! ఏమిచెపుదు హైస్కూలు కోవూరు
వార్షికోత్సవమ్ము వైభవమ్ము
సందకాడ మొదలు నగమురేతిరిదాక
ఆట్లపాటలుదాక ఆశదీర.

తెన్నేటి విశ్వనాథం

తెన్నేటి విశ్వనాథమ!
విన్నాని అర్జుమెంటు విషయముదెలిసెన్
వన్నెలు తగ్గవు, నీవే
మన్న ప్రయోజనములేదు, అదికాబోదూ.

పంట బంగరుకుండె, పడిపోతె ధాన్యమ్ము
ధరలు నీరకొస్తె కలువవస్తె
కష్టపడును రైతు కాదన్న వన్నెస్తె
తీస్తు బెంత్తె వచ్చె చెడ్డలేదు.

గూడూరులో మహావీర జయంతి

ఆంధ్ర, మద్రాసు, బొంబాయి, మైసూరు రాష్ట్రాలనుండి శ్వేతాంబర వర్గానికిచెందిన జైన స్త్రీ పురుషులు, బాలబాలికలు రెండువేలమందికిపైగా 24 తేదిగూడూరుకు విచ్చేసి,'సుందరమహల్'లో జరిగిన మహావీర్ జయంతి మహోత్సవంలో పాల్గొన్నారు. గురువులు (1) శ్రీ 108 జైన ముని చాంద్‌మల్ మహారాజా, (2) శ్రీ కావ్యతీర్థ పండిత రత్నముని తీల్‌మల్ మహారాజా, (3) శ్రీ కావ్యతీర్థ సాహిత్య సూరిమల్‌చంద్ మహారాజా, (4) శ్రీ విద్యార్థిలోని శశిచంద్ర మహారాజా, (5) నవదీక్షిత్ ముని పారస్‌మల్ మహారాజాలు పాల్గొన్నారు. ఈ గురువులందరూ రాజస్థాన్‌నుండి పాదయాత్రపై బయలుదేరి మద్రాసువెళ్తూ మహావీర్ జయంతికి గూడూరు చేరారు. వీరి ప్రయాణమంతా కాలినడకపైనేనట.

అసంఖ్యాకంగా అందాలుచిందే గుజరాతీ స్త్రీ పురుషులు, వారి సంప్రదాయానుసారంగా రకరకాల గుడ్డలు (ముసుగుల)తో గూడూరు కళకళలాడింది. ఈ జయంతి బహిరంగసభకు శాసన సభ్యులు శ్రీ వనువృతేటి సిద్ధయ్యనాయుడు అధ్యక్షించారు.

గూడూరు జైన ప్రముఖులు శ్రీయుతులు శేఠ్ మిశ్రీమల్, శేఠ్ హీరామల్, శేఠ్ నెమ్మిచంద్, శేఠ్ రతన్‌చంద్‌గారలు జయంతికివచ్చిన జైన భక్తులకు చక్కటి భోజనవసతులు, విందును ఏర్పాటుచేశారు. శ్రీ ఎస్. సుందరరామయ్య, శాసనమండలి సభ్యులు శ్రీ పెళ్లేటి వెంకటకృష్ణారెడ్డి భవనాలలో భక్తులకు వసతి సౌకర్యాలు కల్పించారు.

నీటిమట్టం

(1 తేది ఉదయం 8గంటలు)

కలిగిరి రిజర్వాయర్	12.9 అ.
సర్వేపల్లి	4.9 అ
నెల్లూరు చెరువు	11.7 అ.

సోషలిజంలో లాయర్లు

న్యాయవాదుల పండుగలో శ్రీ బుర్రా

వాదించుకోవడం వృత్తిగాగల్గిన న్యాయవాదులు-వాదన విరమించుకొని - కోర్టు సెలవులిచ్చిన సందర్భంగా వార్షిక సమావేశం ఏర్పాటుచేసుకొని-విందులు, వేడుకలు జరుపుకోవడం - నెల్లూరులో చాల సంవత్సరాలనుండి రివాజుగా వస్తున్నది. న్యాయవాదులకు ఈ వార్షిక సమావేశం వేడుక యింత మధురపురాని విధంగా, వైవిధ్య విలసితంగా, విస్తృతంగా నెల్లూరులో తప్ప మరెక్కడకూడ జరుగదు. ఈ వార్షిక సమావేశంలో విందు ఏర్పాటుచేసి అతిథి సత్కారాలు జరిపిస్తుంటారు, ప్రొక్కొక్క సంవత్సరం ప్రొక్కొక్క న్యాయవాది. ఇందుకయ్యే ఖర్చంతా అతనే భరిస్తుంటాడు. ఈ సంవత్సరం నెల్లూరు న్యాయవాది శ్రీ యం. వి. సంజీవరావు ప్రధాన ఆతిథ్య నిర్వాహకులుగా వుండినారు.

25 తేది సాయంత్రం శ్రీ మోపర్తి రామకృష్ణయ్యగారి కమ్మని ప్రార్థనా గీతంతో సభ ప్రారంభమైంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ కొత్తఅడ్వకేటు జనరల్ శ్రీ బుర్రా సుబ్రహ్మణ్యం ఈ సమావేశంలో పాల్గొని అధ్యక్షోపన్యాసమిచ్చారు. "సోషలిస్టు సమాజము - న్యాయవాదుల పాత్ర"ను గురించి కొత్త దృక్కోణం నుండి మాట్లాడారు. కొద్దిమంది సంపన్నుల చేతులలో కేంద్రీకృతమైవున్న దేశ సంపదను వికేంద్రీకరణ జరిపి సమాజం అడుగునవుండే పేదవర్గానికి అందేటట్లు చేయడమే నేటి సోషలిస్టు సమాజ సిద్ధాంత ధోరణి అంటుచెప్తూ సోషలిస్టుసమాజ వ్యవస్థ స్థాపనలో నిరుపేదవర్గ సమస్యాలివ్యక్తీకరణకు, సాంఘిక న్యాయపరిరక్షణకు పాటుపడేందుకు న్యాయవాదులు కృషి చేయాలని జాగృతి కలిగించారు.

రాజ్యాంగాన్ని సోషలిస్టు ధోరణిలో అన్వయించి సాంఘిక న్యాయపరిరక్షణ చేయాలని; సుప్రీంకోర్టులు ముఖ్యంగా పారిశ్రామిక తగాదాలు, జమీందారు తగాదాలు-వగైరాలలో ఈ ధోరణివ్యక్తమవుతున్నదని, ఈ ధోరణిని గురించి అప్పుడప్పుడు సోషలిస్టు న్యాయానికి అప్పుడు గలదేమేనని చెప్తూ నేటి సుప్రీంకోర్టు ప్రధానన్యాయమూర్తి గజేంద్ర గాడ్కర్ ఒకప్పుడు రాజకీయాలలో తీవ్రవాదిగా లెఫ్టిస్ట్‌గావుండిన వృత్తాంతాన్ని గుర్తుకు తెచ్చారు. న్యాయవాదవృత్తిలో గోదావరి-పెన్నాజిల్లాలను ప్రత్యేకంగా చెప్పుకోవాలని-ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు ప్రథమ న్యాయమూర్తిని గోదావరిజిల్లాప్రసాదిస్తే, ప్రస్తుత హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తిని పెన్నాజిల్లా ప్రసాదించిందనిచెప్తూ నెల్లూరు న్యాయమూర్తులు శ్రీయుతులు అల్లాడి, సోమయ్య, ఉమామహేశ్వరం, శేషాచల పతిగారలను సన్మానించారు.

బార్ సంఘ విద్యాంసులు, రేడియో గాయకులు శ్రీ యస్. పి. ఆర్. విఠల్‌రావు, డుం. గోపాలచారి శాస్త్రీయ సంగీత కీర్తనలతో వీనులవిందు చేశారు. "గాన సుధా నిధి" అనే బిరుదునం చేసి శాంబాలపండిన శాలువతో శ్రీ విఠల్ రావును సన్మానించారు. మోపర్తివారు అభినందన పద్యాలు చదివారు. శ్రీ ఎస్. ఎస్. కృష్ణమూర్తి-"అదిమ రోమన్ అడ్వకేటు సిసిరో"ను గురించి, షెక్స్పియర్ నాటక కర్తృత్వ నిజానిజాలపై కోర్టు జడ్జిమెంటు రూపంలో రెండు ప్రసంగ వ్యాసాలు చదివారు. చైనా దండయాత్ర చిదంబర రహస్యాలగురించి డాక్టర్ మొహిద్దీన్ మాట్లాడారు.

అన్నిటికన్నా ముఖ్యమైంది-శ్రీ ఎమ్. గోపాలచారి న్యాయవాదసంఘ రేడియో హాస్యవార్తా ప్రసంగం అడుగడుగునా హాస్యప్రియంగా, చలోక్తిమయంగా వుండింది. 'గాన సుధా నిధి' అనే బిరుదును పొందిన శ్రీ విఠల్‌రావుకు తన బిరుదావళిలో "సంగీత లంబోదర" అని ప్రసాదించాడు. కాకాణి సుబ్బరామయ్య గారి ప్రసంగంలో 'కారం' గాని, దమత్కారంగాని లేదు.

'విందు' అనంతరం 'డిటెక్టివ్' నాటక ప్రదర్శన నాటకవస్తువులో బలం లేక పోయినా నటనలో మంచిప్రజ్ఞాపాటవాన్ని ప్రదర్శించారు నటులందరూ. సమావేశ మంతటా శ్రీ గోపాలచారి ప్రమేయం చూసింతర్వాత అయనకు బార్ విదూషకుడు అనే బిరుదునిస్తే బాగుంటుం దనిపించింది. కార్యదర్శి గోవిందరావు విరామంలేకుండా కార్యక్రమ విశేషాలను నడిపించారు. —మా. వి.

హైదరాబాదులేఖ

(మొదటి పేజీకొరవ)

కార్యదర్శి వి. కె. రావు(పిక్నకూడా సంఘ సభ్యులు) దీక్షానుకవంకల ఆఫీసర్లు.

పూర్వం కేవలం శాంతిభద్రతలను నెలకొల్పి, పన్నులు వసూలుచేయడమే ప్రభుత్వం విధిగావుండేది. ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని అవిధంగానే రూపొందించారు. ఆరోజుల్లో ప్రభుత్వవిధులు బహుముఖమైపోయినవి. అభివృద్ధి పథకాలకొరకై పిదా కోటానుకోట్లు వ్యయమవుతున్నాయి. ఈ ధనమంతా సక్రమంగా వ్యయమయేట్లు, తగు ప్రతిఫలం లభించేట్లు, దురుపయోగం కాకుండేట్లు చూడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వ యంత్రాంగంపై వుంటుంది. పైగా పథకాలన్నీ సమర్థతా పూర్వకంగా, అలస్యం, జాగు, నిర్లక్ష్యం వగైరా లేకుండా అమలు జరగవలసి వుంటాయి. ఇందుకు ప్రస్తుత యంత్రాంగంపమాత్రం సరిపోదని నిశ్చానుభవం తెలుపుతున్నది.

కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాలు "సోషలిజం" తమ ఆశయంగా స్వీకరించాయి. సోషలిస్టు వ్యవస్థలో స్వంత ఆస్తులకేని ప్రజల అవసరాలకు ప్రాధాన్యత హెచ్చు. ఇందుకు అనుగుణంగా ప్రభుత్వవిధానాలు, కార్యదక్షతవుండాలి. కాని ప్రస్తుత పరిపాలనా వ్యవస్థకు, అధికారుల నమ్మకాలకు, ఆశయానికి విధానాలకు సంబంధ ముస్నట్లు కనపడడంలేదు. ఈ స్థితిని సంస్కరణ సంఘం మొదట తొలగించాలి.

అగ్నిప్రమాదాలు

(మొదటి పేజీకొరవ)

అగ్నిమాపక దళంవారుపోయి, మంటలనార్పి గ్రామాన్ని కాపాడారు. మంటలను అదుపులో పెట్టడంలో గ్రామస్తులు సహకారం ప్రశంసనీయంగా లభించిందని, గ్రామస్తులు కాలనిఇండ్లమీదఎక్కి గాలికి వచ్చిపడుతుండిన నిప్పును ఎప్పటికప్పుడు ఆర్పివేస్తూ అతివ్యాపించకుండా చేశారని, నెల్లూరు అగ్నిమాపకదళాధికారి శ్రీ మనోహరం చెప్తున్నారు. శ్రీ రాజగోపాల్ ఆ గ్రామస్తులలో పుట్టింప చేసిన ఆత్మవిశ్వాసం, స్వశక్తిమీద ఆధారపడే స్వభావం ఈ సహకారానికి కారణమంటే అతిశయోక్తిగాదు.

పొదలకూరు సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ కాకాణి రమణారెడ్డి, బి. డి. ఓ. శ్రీ శ్రీనివాసరావుగారలు అగ్రామంపోయి, బాధితులను పరామర్శించి, భోజనాది వసతులు కల్పించి సాయపడినారు. —మా. వి.

గ్రంథాలయోద్యమం

(2 వ పేజీ కొరవ)

ఈ లోకల్ లైబ్రరీ అధారిటీవారి గ్రంథాలయాలు పలుచోట్ల యేమీ యిడుగుబొడుగులేకుండా వున్నాయి. కొత్తగావచ్చే వందలాది పుస్తకాలు వీటిల్లో కనబడడంలేదు. సాంకేతిక పరిజ్ఞాన విధాన పుత్రాలతో పనిచేసే అధికారబృందం సరిగా వున్నట్టులేదు. మరి యిట్లాంటి స్థితిలో వీటి ప్రయోజనం ఎంతో పరిమితంగానేవుంది. ఈ సదస్సులో అధ్యక్షోపన్యాసమిచ్చిన మునిసిపల్‌మంత్రి శ్రీ అలపాటి వెంకట్రామయ్య చెప్పినట్లు-సంఖ్యగాదు, పర్యాంతం కావాలి, ఈ దినం ప్రచురితమైన పుత్తమ గ్రంథం రేపటికల్లా గ్రంథాలయంలో కన్పించాలి. కాలవిలంబనవల్ల చదువరుల వుత్సాహం తగ్గకుండా జాగ్రత్తపడవలసిన విధి గ్రంథాలయ పాలకులపై వున్నది.

ఇతర జిల్లాలలో ఈ పౌర గ్రంథాలయాల స్థితిగతులేమోగాని, గుంటూరు జిల్లాలోమాత్రం మెరుగ్గా కనబడుతున్నట్లున్నది. ఆంధ్రప్రాంతంలో గుంటూరుజిల్లాలోని వేటపాలెం గ్రంథాలయం పెద్దదనే పేరు ప్రఖ్యాతులున్నాయి. సదస్సును ప్రారంభించిన ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి "గుంటూరుజిల్లాలో గ్రంథాలయసేవ విశాలాంధ్రావనికే తలమానికంగా వున్నదనడంలో ఆశ్చర్యంలేదు. లోకల్ లైబ్రరీ అథారిటీకి పెన్ను గ్రాంటులరూపేణా సమకూరిన నిధి సద్వినియోగమై జిల్లా అంతట గ్రంథాలయసేవ జరుగుతున్నదనే నా నమ్మకం" అని అన్నారు.

రెండవనాటి సదస్సు సమావేశానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ పౌర గ్రంథాలయశాఖ డిప్యూటీ డైరెక్టరు శ్రీ రాఘవరెడ్డి అధ్యక్షతవహించారు. ఈ సదస్సులో గ్రంథాలయ నిర్వహణ సమస్యలనేకం సమగ్రంగా చర్చించబడి తీర్మానాలు చేయబడినవి కూడా. తీర్మానరూపంలో చేసినవాటిల్లో కొత్తదివున్నా లేకపోయినా-ఇట్లా గ్రంథాలయ నిర్వాహకులతోకూడిన సదస్సు యేర్పాటుచేయడం, గ్రంథాలయ సమస్యలను చర్చించడం-ఇదే చాలు ఆ రంగంలో వున్న చైతన్యానికి తార్కాణమంటాము. ఈ సందర్భంగా యేర్పాటైన "పుస్తక ప్రదర్శన"ను శ్రీ గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్య ప్రారంభించారు. శ్రీ నార్ల వెంకటేశ్వరరావు గ్రంథాలయ సందేశము అవిష్కరించారు. లోకల్‌లైబ్రరీ వ్యవహార కార్యకలాపాల్లో బారవహీసుకొని-ఈ సదస్సును యేర్పాటుచేసిన శ్రీ కొత్తపల్లి ఉమామహేశ్వరరావుగారిని అభినందిస్తున్నాం.

—— —మా. వి.

కూనిరాగాలు

(5-వ పేజీ కొరవ)

జపాన్‌లో దాదాపు ప్రతిగ్రామంలో ఏవో కొన్ని లఘుపరిశ్రమలు విధిగావుంటాయి. మరి మనకు ఎందుకు జరగడంలేదు యీ పనులు? ఆ దృష్టికలిగిన నాయకులుగాని, అధికారులుగాని పొత్తిగా కరువయ్యారు! అందుకని-

ఉదాహరణకు ఆలోచిస్తే మనజిల్లాలో చెప్పుకోతగిన పరిశ్రమ లేమున్నాయి-సినిమాహాళ్లు, రైసుమిల్లులుతప్ప? అర్థశతాబ్దంపైగా కోట్లధనాన్ని కూడబెట్టి యిచ్చిన మైకామైనింగ్‌లోను-మద్యుకు ఈ విస్తారమైన మైకా ముడిపదార్థాన్ని వుపయోగించుకునే పాక్కా మైకాపరిశ్రమను స్థాపించుకోలేకపోయాం. గూడూరులో ప్రారంభించిన మైకానైటు ఫ్యాక్టరీ ప్రారంభించకముందే మూలబడిపోయింది; నెల్లూరులోఎప్పుడో ప్రారంభమైనపింగాణీ ఫ్యాక్టరీ ఎప్పుడో మూలబడ్డది; ఇట్లా ప్రారంభించిన పారిశ్రామికోద్యమం చిరసింపకముందే జిల్లాలో పతనమైపోయింది. ఇప్పుడు మనకు మిగిలినవి రైసుమిల్లులు, సినిమా థియేటర్లు! అంతే.

ఇప్పుడు నాలుగుడబ్బులున్న ప్రతిరెడ్డి కంట్రాక్టర్లకు ఎగబడుతున్నాడు. నగం మట్టి, నగం యిసుక కలిపి నగండబ్బు కొల్లగొట్టుకోవాలని చూస్తున్నాడు. ఎటుపడితే అట్లనే మరవాళ్లకు వేలంవెర్రి! శీఘ్రదృష్టిని, దృక్పథాన్ని అందుబాటులోవుంచే సార్థకమైన చిన్న పరిశ్రమలవైపు తరలించాలి, మరలించాలి. ఇందుకు సమితులు కాయకష్టలా కృషిచేయాలి, ప్రోత్సాహమివ్వాలి. అప్పుడే సమితుల గ్రామ స్వపరిపాలనా సిద్ధాంత వ్యవస్థకు సార్థక్యం. ఇట్లా ఎగబడిపోయేవారిలో పారిశ్రామిక మనస్తత్వాన్ని నెలకొల్పి, పరిశ్రమల బిలసనానికి ప్రముఖపాత్ర వహించాలి.

ఆలోచన, అన్వేషణవుండి పాటుపడే నాయకులుంటే మన గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో చిన్న చిన్న పరిశ్రమలు నెలకొల్పడం అంత పెద్దపనేమీకాదు. సమితి అన్నలారా! పూరకే పొట్టగొప్పలు చెప్పుకొంటే లాభమేమిటి? ఈ మార్గంలో కొంతకృషిచేసి చూపించండి.

పంచాంగం

ముహూర్తములు

వైశాఖమాసము - మే నెల 13, 14, 16, 17, 21, 22, 23, 28, 30, 31 తేదులు వైవాహికాది ముహూర్తములు. వైమధపారించిన ముహూర్తపు తేదులు గృహారంభమునకు పనికిరావు.

మౌఢ్యనివృత్తి

మే నెల 8 తేదితో గురు మౌఢ్యము పోవును.

పంచగ్రహకూటము

మే నెల 10, 11, 12 తేదులలో మేష రాశియందు రవి, చంద్ర, కుజ, బుధ, గురు సంచారము. గమనించతగిన కాలము.

మేనెల తిథులు

2 శని	పంచమి	ఉ. 6-49 గం.వ
3 ఆది	షష్ఠి	ఉ. 8-20 గం.వ
4 సోమ	సప్తమి	ఉ. 9-33 గం.వ
5 మంగళ	అష్టమి	ఉ. 10-21 గం.వ
6 బుధ	నవమి	ఉ. 10-42 గం.వ
7 గురు	దశమి	ఉ. 10-36 గం.వ
8 శుక్ర	ఏకాదశి	ఉ. 10-00 గం.వ

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి

HOW HOT IT IS!

BUY

GANESH

DELITE FANS

Authorised Dealers:

General Radio Co., Nellore.

Srinivasa Engineering Co., Nellore.

Murali Radio Co., Gudur.

THE GANESH FLOOR MILLS CO., LTD., Samarangam Chowk, VIJAYAWADA-1

NELLORE MUNICIPALITY.

Invitation of Tenders for the Supply of one New Tractor & 3 TRAILORS.

Sealed Tenders are invited for the Supply of one four Cylender model Tractor with Trailor and 2 spare Trailors on or before 15—5—1964. A tender deposit of Rs. 1000/- should also accompany the tender.

-G. Narasimha Swami, Municipal Commissioner.

BALA VIHAR

English Medium Middle School

Near Madras Bus Stand

NELLORE TOWN.

The above school re-opens on monday the 8th June 1964 with Kindergarten and Classes I to VI (First Form). The management has applied for recognition. Hostel facilities available. Apply for further particulars to the correspondent.

K. C. MATHEW, B.A., B.L., Correspondent.

ప్రకటన

నెల్లూరుజిల్లా, వెంకటగిరి తా॥ వెంబులూరు గ్రామకాపురస్థురాలు, పొట్ట రమణమ్మ అందుమూలకముగా యావన్మందికి తెలియజేయునది యేమనగా- నా భర్త పొట్ట రాగయ్య పుమారు 1 సంవత్సరము క్రిందట పాయసం కాంతమ్మఅనే ఆమెను లేవదీసుకొని వెళ్ళిపోయినాడు. మా కుటుంబానికి పిలాటి బాకీలుగాని లేవు. మా కుటుంబ స్థిరచరాస్తులను నా స్వాధీనంలోనే వుండుకొని అనుభవించుకొంటూయున్నాను. నాకు 1½ సంవత్సరం వయస్సు గలిగిన పావయ్యఅను పిల్లవాడు యున్నాడు. నా భర్త మేనమామ, మరికొందరు మా కుటుంబ ఆస్తులను అపహరించుటకున్నూ, నామకార్థమైన విక్రయములు పుట్టించుటకున్నూ కుట్రలు చేయుచున్నారు. మా కుటుంబ ఆస్తులను విక్రయించవలసిన అవసరములులేవు. మా అనుమతిలేకుండా నా భర్త ఏ పరాధీనములు చేసినను చెల్లనేరవు.

ఇట్లు,

—పొట్ట రమణమ్మ.

వెంబులూరు, 28-4-64.

నూజివీడు డి॥ ము॥ కోర్టులో

A.O.S. 134 of 63 I.A. 139 of 64

యిసుగంటి రామకృష్ణరంగారావు —వాది-పిటీషనరు.

బత్తుల లక్ష్మీనరసమ్మ —ప్రతివాది-రెస్పాండెంటు.

యీ నెంబరులో వాది దాఖలు చేసిన పైనల్ డిక్రి పిటీషనుమీద (ప్రతివాదికి) రెస్పాండెంటుకు నోటీసునిమిత్తం 23-6-64 తేదీకి వాయిదా వేసినారు, గాన ఆక్షేపణలు వాయిదారోజున తెలియచేసుకోవలెను.

—ఎ. బ్రహ్మానందం - అడ్వకేటు.

ENQUIRIES SOLICITED

CHANDA PAINTS OF

M/s. South Indian Export Co., Ltd.,

Machinery Paints and Chemicals Ltd.;

ARMSTRONG SMITH CO., LTD.,

Engineering Materials.

S. V. TRADERS,

PHONE No. 465

17/195, Trunk Road (Up Stairs) Near Pogathota Post Office,

NELLORE.

జమీన్‌రైతు

సంవత్సరం చందా రు. 10-00
6 నెలలకు ,, 6-00
అంతకు తక్కువకాలమునకు పంపబడదు.

పెద్దా ఆజా బ్యాటరీలకు సీసాల పాత్రలు - యితర బ్యాటరీలకు గూడా పాత్రలు - సెల్లు - బల్బులు, యింకా A D V ఎక్సెసరీలు—అన్నిటికీ

మహాలక్ష్మి ఏజన్సీస్

ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు
టెలిఫోన్ : 390.

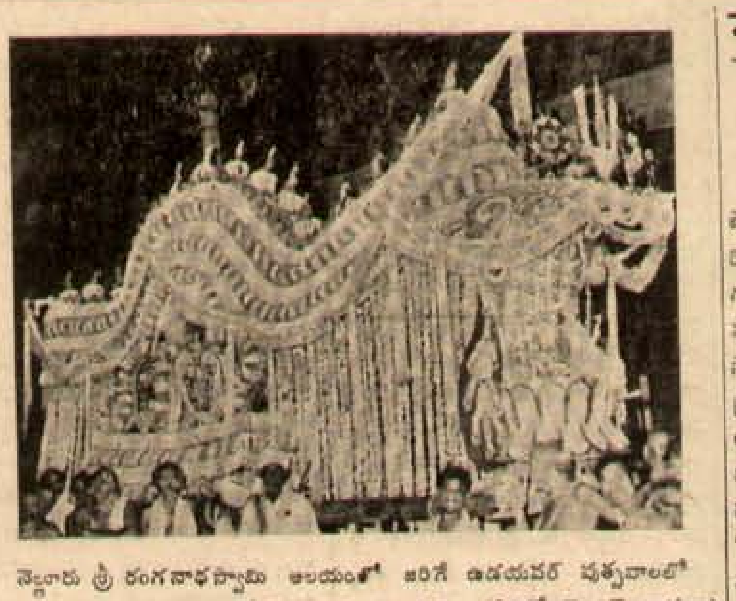

నెల్లూరు శ్రీ రంగనాథస్వామి ఆలయంలో జరిగే ఉడయవర్ ఉత్సవాలలో నేత్రపర్వమైన పూలపల్లకి (ఫోటో: కె. ఎస్. రామన్)

రంగనాథుని ఆలయంలో ఉడయవర్ ఉత్సవాలు

నెల్లూరు శ్రీ తల్పగిరి రంగనాథ స్వామి ఆలయంలో జరిగే ఉత్సవాలలో పూలపల్లకి ఉత్సవం చరిత్రాత్మకమైనది, అత్యంత ఆకర్షణీయమైనదీను. ఏటా జరిగే ఈ ఉత్సవం ఈ సంవత్సరం గత 17 తేదీ గూడా వైభవోపేతంగా జరిగింది. వేలాది భక్తులను ఆకర్షించిన ఈ పుష్పపల్లకి ఉత్సవం చూచిన వారికి కండ్లు నిండి పోయాయి. ఏదో ఆనందానుభూతితో హృదయాలు పరవశన్ని పొందాయి. మల్లె, మొల్ల, జాజి, సంపెంగి, కస్తూరి, కనకాంబరం, ఒక రకమేమిటి, పరిమళ భరితమైన నానావిధ పుష్పచయంతో అలంకృతమైంది ముప్ఫయి అడుగుల పొడవున వున్న ఆ పల్లకి. పల్లకిలోని రంగనాథుని మనోరంజని పూలహారం అలంకరింపబడింది. ఆ పుష్పాలవిరజిమ్మిన పరిమళాలతో రంగనాయకులపేట వీధులన్నీ గుబాళించి పోయినవి. ప్రత్యేకంగా రప్పింపబడిన వాద్యగాండ్ర డోలు శ్రోతల హృదయాలను పరవశింప చేసినవి. పల్లని పెన్నగాలి, నిశీధి, నేత్రపర్వమైన పల్లకి అలంకరణ, మనసులను రంజింపజేసిన డోలు వాద్యాలు, అనిర్వచనీయమైన ఆనందాన్ని కల్గించినవి. ఇంతటి గొప్ప ఉత్సవాన్ని ఏటా జరిపే రంగనాథస్వామి ఆలయ నిర్వాహకులు అభినందనీయులు.

ఈ పల్లకి ఉత్సవాన్ని ఉడయవర్ ఉత్సవమంటారు. దాని ప్రాశస్త్యాన్ని వివరించే ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు శ్రీ సి. చంద్రహాస్‌గారి వ్యాసాన్ని దిగువ చదవండి—

★

ఉడయవర్ అనగా అరవములో ఉభయలోకములందు అధిపత్యము కలవారు అని అర్థము. శ్రీ రామానుజాచార్యులకు ఈ బిరుదు శ్రీ రంగనాథస్వామివారు స్వయముగా ప్రసాదించిరి.

శ్రీ రామానుజాచార్యులవారికి పూర్వాశ్రమములో ఇళయాళ్వార్లు అని పేరు. వీరు క్రీ. శ. 1017నకు సరియగు పింగళ నామ సంవత్సర వైశాఖ శుద్ధ పంచమి గురువారం ఆర్ద్రా నక్షత్రాయుక్త కర్కాటక లగ్నమందు శ్రీ పెరుంబుదూరులో ఆసూరి కేశవాచార్య కాంతిమతుల గర్భమున అవతరించిరి. బాల్యములో వేద వేదాంగములు అభ్యసించి యుక్తవయస్సులో తంజమాంబ అను కన్యను వివాహమాడిరి. కాని అనతికాలములోనే సంసారము త్యజించి కంచి శ్రీ వరదరాజస్వామి వారి సమక్షములో సన్యసించిరి. తరువాత గురువులైన శ్రీ యామునాచార్యులవారి కోర్కె మేరకు శ్రీరంగ దేవస్థాన ధర్మకర్తృత్వము వహించి అచ్చట విశిష్టాద్వైత మతానుసారముగా సదాచారములు నెలకొల్పిరి. ఆచార్యులవారు టంక, ద్రమిడ, గుహ, దేవ, భారుచి మొదలగు ఋషులు ప్రతిపాదించిన విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంత పరముగా వ్యాస సూత్రములకు శ్రీభాష్యమనే పేరుతో వ్యాఖ్యానము రచించి కాశ్మీరులో సరస్వతిచే భాష్యకారులని బిరుదుపొందిరి.

ఆచార్యులవారు అవర ఆదిశేషావతార భూతులని హారితస్మృతిలో చెప్పబడి యున్నది. అందువలన వీరు రామానుజులని ప్రసిద్ధికెక్కిరి. రాము అనుజుడు అనగా సహోదరుడైన లక్ష్మణస్వామి- ఆదిశేషుని అవతారమని రామాయణప్రమాణముగదా! ఆదిశేషులు తల్పగిరిగా అవిర్భవించి నెల్లూరు రంగనాథస్వామి వారికి నిలయమై యున్నారు.

మైసూరు రాష్ట్రమందలి మెల్కోటలో వేంచేసియుండు శ్రీ చెల్వపిళ్ళస్వామివారిని ఢిల్లి పాదుషా తీసుకొనిపోగా ఆచార్యులవారు శ్రీ స్వామివారిని తిరుగ తరలించుకొనివచ్చి పునఃప్రతిష్ఠ చేసిరి. భవిష్యత్ దృష్టితో హిందూమత సంరక్షణార్థము పంచమ కులస్థులకు దేవాలయ ప్రవేశాధికారమిచ్చిరి. మరియు శ్రీ చెల్వపిళ్లెస్వామి వారికి ఢిల్లి పాదుషా కుమార్తె బీబినాచ్చియార్‌కు వివాహము జరిపించిరి. వీరు అనేక వైష్ణవ క్షేత్రముల సందర్శించి వానిని సంస్కరించి విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంత

—8వ 9 వ పేజీలో

ఏమిటీ ఆకర్షణ?

వాకాడుసంస్థలకు శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డి ఏదో 'యంత్రం' వేయించినట్లున్నాడు. లేకుంటే వాటికి యెక్కడిదీఆకర్షణ?

మొన్న గూడలిక్షపద్చిన పి.సి.జి. సం వాకాడు మహోయి సంస్థలనుచూచి తన్మయుడైంది, తమ జన్మ తరించిందని ఆనందపడి, వాగ్దానాలమీద వాగ్దానాలు చేశారట. దర్శకుడు శ్రీ మధుసూదనరావు తన అర్జనలో పదిశాతం ఏటా యివ్వగలనన్నాడట; నటుడు శ్రీ కాంతారావు వెయ్యినూటపాయల వార్షికం సమర్పించగలనన్నాడట; నటి భారతి ఉడుతాభక్తిగా సంవత్సరానికి రూ 300 లు యివ్వగల నని చెప్పిందట. లోగడ చిత్తూరు నాగయ్య గారుగూడా పరవశంతో ఇలాంటి వాగ్దానమేచేశారు. ఇవన్నీ రహస్యంగా జరిగిన వాగ్దానాలుగాదు, బహిరంగసభలో జరిగినవని గమనించండి!

ఎంత మిముజ్జీకూడా మెడలువంచి సమజ్జాకేసే ఆ 'యంత్రం' ఏమో గాదు; విశాలంగా, గంభీరంగా కనబడే సంస్థలు; ముఖాలలో దీనత్వం వెనుక పుట్టుకతోవిమ్మత్రదాగివున్న 1700 మంది పిల్లలుఅని మా అభిప్రాయం.

నెల్లూరులో
క్రొత్త సాంస్కృతిక సంస్థ

కేవలం రాజకీయాల ఇంద్రధనస్సులు పొరచిలానొన్న భ్రమలు గొల్పుతున్న ఈ రోజుల్లో, సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు గగన కుసుమాలుగా, ఎండమావులుగా వుంటున్న ఈ రోజుల్లో - ఒక కొత్త సాంస్కృతిక సంస్థ వెలసింది అంటే, ప్రారంభోత్సవం జరుపుకొన్నది అంటే- అందులో ఏదో గమేమీ వుండివుండాలి; విశేషం వుండితీరాలి. నెల్లూర్లో యిట్లా సరికొత్తగా యువకులనే యేర్పడిన సంస్థ 'యువభారతి.' 23 తేది సాయంకాలం ఈ సంస్థను సంగీత నాటక అకాడమీ అధ్యక్షులు శ్రీ వనం సూర్యచంద్రరావు ప్రారంభోత్సవం చేశారు. సభకు విచ్చేసిన సారస్వతాభిరాములతో టౌన్‌హాలు నిండి పోయిందంటే (సంస్కారం లోపించిన కావతువారు అజరువెంటెళ్లో కూర్చుని పూరకే చప్పట్లు కొట్టినవారూ కొందరు వచ్చారనుకోండి) ఆరంభంలోనే ఈ సంస్థ అనేకుల దృష్టిని ఆకర్షించకలిగిందన్న మాట! సాంస్కృతిక సభలో అరుదుగా తప్ప కనబడని 'వి. ఆర్. కాలేజిబృందం', 'జిల్లా పరిషత్‌వర్గం' ఈ సభలో ఉత్సాహంగా పాల్గొన్నారు. అన్ని రకాలమందిని కూడగట్టుకొని రావడం ఒకరకంగా అపూర్వమే. సభ జయప్రదంగానే జరిగింది. ఈ యువభారతి వైశాల్యం కేవలం రాశిలో గాకుండా గుణంలోకూడా కనపడాలి.

శ్రీ వనం సూర్యచంద్రరావు గంభీరంగా మాట్లాడారు. వారు కొత్తగా చెప్పినది యేమీలేకపోయినా - రాజకీయాలకూ సారస్వతానికీవున్న అవినాభావ సంబంధాన్ని గురించి చాలసేపు నొక్కిచెప్పారు. ఈ అవినాభావ సంబంధం స్వానుభవంలో వారికి యెరుక్కవగదా! శ్రీమతి లతగారి ఉపన్యాసం భావసంపన్నంగానూ, ఆహంభావ యుతంగానూ వుండింది. అది ఆమె సహజమైన ధోరణి. రచన, రచయితల విషయమై నిర్దుష్టంగాకపోయినా, ఆమె కొన్ని నిష్ఠురమైన సత్యాలనే చెప్పింది. తెన్నేటి సూరి, 'శారద' మొదలైనవారి విషాద జీవితాలను గుర్తుకుతెస్తూ, తెర వెనుక బాధలతో, వెతలతో క్రుంగిపోయే కళాకారులకు యువభారతి చేయూతనిచ్చి ఆదుకోవాలని కోరింది. సభకు శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డి అధ్యక్షత వహించారు. ముక్తసరిగా ముచ్చటగా మాట్లాడారు. యువభారతి అధ్యక్షులు శ్రీ పట్టాభిరామరెడ్డి ప్రారంభంలో స్వాగత వచనాలు పల్కుతూ యువభారతి ఆశయాలను హుందాగా, నిబ్బరంగా, శుభ్రంగా చెప్పారు.

చూడబోతే ఈ 'యువభారతి'లో సభ్యులుగా యువకులు, చదువరులు, చూపరులు దండిగా వున్నారు. పలువురు

—8రవ 9 వ పేజీలో

మన మునిసిపాలిటీ, మన పారిశుద్ధ్యం
పైడుకాల్వాల దుర్గంధంతో ప్రపంచ ఆరోగ్య దినం!

"చనిపోయేలోగా నేపిల్స్ నగరాన్ని చూడు" (See Naples and die) అనిఅన్న చరిత్రకారుడు గత 3 తేది నెల్లూరునుచూసివుంటే ఆశ్చర్యపడివుండేవాడు. అనాడు మన నగరం అడుగడుగునా కలువపందిళ్ళతో, రంగురంగుల దీపాలంకారాలతో దేదీప్యమానంగా వుండింది. కాని అదియంతా కలలాగ, ఊబ ప్రభలాగ ఒక్కరోజుమాత్రంవుండి మరునాటికి మాయమైపోయింది. మురికికాల్వలు పొంగిపారలే మన మామూలు నెల్లూరు మళ్లీ మనకు మిగిలింది. అసలు జబీవలనే ఈపట్టణం యింత మరీ దుర్గంధభూయిష్ఠమైన దుస్థితికి దిగజారడానికి కారణం?

పట్టణపరిశుభ్రత, అందం ఏ ఒక్కరిదీకాదు, పట్టణప్రజలందరిదీ. జిల్లాఅధికారులు దీనికి తగినంతశ్రద్ధ తీసుకోలేకపోవడం దురదృష్టం. పట్టణం యింత మురిగ్గా, అసహ్యంగా తయారవడానికి- రోడ్లనిండా స్థాపిస్తున్న, స్థాపిందుకో పోతున్న బంకులు, టీ అంగళ్లు అని అనడము అతిశయోక్తికాదేమో. మున్సిపాల్టీ పర్మిషనులేకుండా మనపట్టణానికి బాధగా, వ్యాధిగా తయారైన ఈబంకులు రాకపోకలనుసైతం స్తంభింపజేస్తున్నవి. వీటిని ప్రక్కకు నెట్టించలేకపోవడమటుంచి, క్రొత్తగా తయారవుతున్నవాటినైనా అడ్డగింపలేకపోవడం విచిత్రంగావుంది.

62-63 సంవత్సరంలో మునిసిపాలిటీకి బంకులవల్ల రూ 7 వేలు వసూలైంది. కాని ఈ సంవత్సరం దాదాపు 1,000 దాక బంకులు, అంగళ్ళు వెలిసినా, దానిలో సగం కూడా వసూలుకాలేదని తెలుస్తున్నది;

అధికారుల అలసత్వం కారణంగా బంకుల యజమానులకిదొక హాబీగా తయారై బంకులుపెట్టి బాడుగలకిచ్చి లాభాలు ఆర్జించడానికి మార్గం యేర్పడ్డది. ఈ బంకులు, టీ అంగళ్ళవారు చాలమంది యీ ప్రాంతీయులు కారు. పాలవాళ్ళు, తండులవాళ్ళు అన్నా వీరిని స్థిమితంగా నిలబెట్టుకున్నది. కొన్ని రాజకీయ పార్టీలకు చెందిన తండ్ల వ్యాపారులు, పాలవర్తకులు ఈ బంకు యజమానులకు రక్షణగావుంటున్నారు.

ఈ అరాచకత్వం కొనసాగితే రాజవీధులు సైతం మురికివాడలగుట తథ్యం. ఇవి ఎక్కువభాగం జలదారి కాల్వలమీద పెట్టినందువల్ల కాల్వలను క్లీనుచేయడానికి వీలులేదు. అందువల్ల కాల్వలు పూడిపోయి మురికినీరు రోడ్లమీద పొర్లడం మనం చూస్తున్నాం. ఈమురుగునుండి దోమలు సంగీతం పాడటం అందరనుభవిస్తున్న ఆనందమే.

> **శ్రీ గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డి**

ఈ జలదార్ల దుర్గంధ వైభవంలో, దోమల శృతిపేయమైన సంగీతంలో గత నెల 7 తేది ప్రపంచ ఆరోగ్యదినం జరిగింది. ఆరోగ్యదినం జరపడమంటే కేవలం జరప్పై ముప్పైమంది ఒకచోటచేరి ఉపన్యాసాలివ్వడం మాత్రంకాదు. ఆరోగ్యదినం అందుకొనలేకపోవున్న మురికివాడలు తిరిగి వారి కనీసకోర్కెలు తెలుసుకొని వాటిని నివారించగలిగితే ఆపేరైనా సార్థకమైవుండేది. ఆ ప్రజలకుకూడా తాము అధికారుల దృష్టిలో గుర్తింపబడినామని సంతృప్తిపడతారు.

ఏమైనా నగరంలో దోమల్లాగా ఈ బంకులుకూడా విచ్చలవిడిగా పెరిగిపోతే పట్టణమంతా బంకుల బజారయి ప్రజలు అనారోగ్యంతో ఘ్రుగ్గి శ్వరలో కట్టబోతున్న ప్రభుత్వాసుపత్రిలో సీట్లకు ఇప్పుడే రిజర్వు చేసుకోవలసిన దుర్గతి తప్పదు.

— —

కండల నొప్పులు పోగొట్టుకోండి
ఇదిగో
అమృతాంజనము

అమృతాంజన్‌లో శమనాన్ని కలిగించే 10 రకాల ఔషధాలు ఉన్నాయి. త్వరగా నమ్మకంగా నివారణ కలిగిస్తుంది. అతి కొంచెము వాడవలసి ఉండటంచేత ఒకే సీసా నెలల పాటు వస్తుంది. 70 ఏళ్ళు పేరు గడించిన అమృతాంజన్ జలుబుకు, తలనొప్పికి, గొంతె బాధకు, ఇతర బాధలు, బెణుకులు మరియు నొప్పులకు అమోఘమైనది.

గాలిమార్పు, విశ్రాంతి లేనందువలన రావచ్చు నొప్పులు. బాధలను ఇతర రోగాలను కలిగిస్తాయి. ఇంట్లో ఒక అమృతాంజన్ సీసా వుంచుకోండి.

అమృతాంజన్ 10 రకాల ఔషధాలు చేరిన మందు

అమృతాంజన్ క్రొత్తగా ఒల్లి సైజులో వస్తుంది. సీసా 'అలా'గానే సీసా మేయ ఇది ఉంటుంది.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్
మద్రాసు బొంబాయి - కలకత్తా - ఢిల్లీ
AMT/AM/1338

ప్రశ్నోత్తరావళి

యస్. కరీం, సూళ్ళూరుపేట.
ప్ర: సినిమారచయితలు రచించే పాటలనే గాక, ఇతరులపాటలనుకూడా తీసుకుంటారా? తీసుకునేట్లయితే వాటిని ఎక్కడకు పంపాలి?
జ: ఆ పాటలు వారి సినిమాల్లోకి పుప యోగపడేట్లుగావుంటే తీసుకుంటారు. నిర్మాతలకు పంపండి.

యం. మల్లారెడ్డి, పెంగంపల్లి.
ప్ర: నాగేశ్వరరావు నటన 'మూగమనసులు'లో బాగున్నదా లేక 'పూజాఫలము'లో బాగున్నదా?
జ: 'పూజాఫలము'లో అతనిపాత్ర విశిష్టమైనది. 'మూగమనసులు'లోనిపాత్ర పామర జనాకర్షణీయమైనది.

ఎం.పి.శ్రీనివాసులు, నెల్లూరు.
ప్ర: చంద్రికాపిక్చర్స్‌వారి 'మరువలేనికథ' నగంవరకుతీసి అపివేశారనివిన్నాం. మరల ప్రారంభించారా?
జ: బండికి బ్రేకులువద్దాయని వినికిడి.

కె. జి. రంగనాథం, నెల్లూరు.
ప్ర: 'బంగారుతిమ్మరాజు'లో దేవరాయలు చేత దేవగురువైన బృహస్పతిని 'శుక్రాచార్య' అని సంబోధింపజేయుటలో దర్శకుని వుద్దేశ్యం?
జ: 'బంగారుతిమ్మరాజు'ను ఇక్కడ ప్రదర్శించలేదుకాబట్టి సరైన సమాధానం రాదు.

> **ప్రశ్నలను**
> ఈ క్రింది చిరునామాకే పంపాలి.
> "శారద"
> 69 లేక్‌వ్యూరోడ్, మాంబలం,
> మద్రాసు—33.

సుబ్బారావు, హరిబాబు, పొదిలి
ప్ర: 'కలిసివుంటే కలదుసుఖం' చిత్రంలో డాక్టరు శివయ్యగా నటించినదెవరు?
జ: నాగేశ్వరరావుమాత్రం కాదు.

బషీర్ అహ్మద్, ఏ.యస్.పేట
ప్ర: మేము ఒకసభఏర్పాటుచేసి మిమ్మల్ని అహ్వానించి గౌ ర వ ంగా...చేయాలనుకున్నాము. మీరు అంగీకరించినట్లైనా?
జ: మీరేంచేయాలనుకున్నా నాకు మోజులేదు.

అమీరుబాషా, కొడవలూరు.
ప్ర: 'మూగమనసులు'లో నాగేశ్వరరావు, సావిత్రి గోదావరిలో పడిపోయినట్లు చూపినదృశ్యం ఎక్కడతీశారు?
జ: ధవళేశ్వరం దగ్గర.

మందలపు, కందుకూరు.
ప్ర: 'లవకుశ'కన్నా 'మూగమనసులు' యెక్కువ ధనాన్నిసంపాదించిందని శ్రీ గుత్తా రామినీడు రాజమండ్రి సన్మానసభలో అన్నారు. ఎంతవరకునిజం?
జ: రామినీడుగారు తెలియని విషయం చెప్పారనా మీ అభిప్రాయం!

కె. వి. గోపాలరెడ్డి, నెల్లూరు.
ప్ర: తమిళంలో నిర్మింపబడిన 'కర్ణన్' బాక్సాఫీస్‌వద్ద విజయవంతమైందా?
జ: బాక్సాఫీసును బ్రద్దలు కొట్టలేదుగాని శివాజీగణేశన్ అభిమానులు చూస్తున్నారు. ఈచిత్రాన్ని తెలుగులో డబ్ చేసి, ఇటీవల విజయవాడదీపాలో ప్రివ్యూ యిచ్చారు. అదిచూస్తుంటే కర్ణుడేనా ఇతను అనిపించింది.

యస్. రామలక్ష్మి, నెల్లూరు.
ప్ర: నటి లక్ష్మిరాజ్యం, నిర్మాత లక్ష్మిరాజ్యం ఒకరేనా?
జ: ఇద్దరూ ఒకరే.

పి. శేషారెడ్డి, కోవూరు.
ప్ర: "రామారావు చిత్రరంగంలో ఎన్నో ఏళ్లనుంచివున్నా ఏ ఒక్క సన్మానానికి నోచుకోలేదంటే అది అయన నిరాడంబరత్వం, కీర్తికొరకు ప్రాకులాడకుండడం కారణమంటారా" అన్న ప్రశ్నకు "కావచ్చు" అని మీరు దాదాపు ఏకీభవించారు. అంటే నాగేశ్వరరావు నిరాడంబరుడుకాదని, కీర్తికోసం ప్రాకులాడేవాడని, అట్లు ప్రాకులాడబట్టే అయనకు సన్మానాలు జరిగాయని మీ వుద్దేశ్యమా? మీరు సమాధానమివ్వబోయేముందు నేను నాగేశ్వరరావుకుగాని, ఎన్.టి.ఆర్.కు గాని ప్రత్యేకాభిమానినికాదని గ్రహించండి.
జ: నేనూ మీలాంటి అభిప్రాయాలుగల వ్యక్తినే. నా సమాధానంపైన మళ్ళీ వ్యాఖ్య అనవసరం.

ఆకం వెంకయ్య, గూడలి.
ప్ర: నాగేశ్వరరావు ఇకమీదట చిత్రరంగంలో నటించరని, వ్యాపారం చేయబోతున్నారని కొన్ని దినపత్రికలువ్రాసాయి. కాని 17-3-64 తేది పత్రికల్లో "నటుడుగావుండాలనే నిర్ణయించుకున్నా, సినిమారంగంవిడిచి వాణిజ్యరంగంలో ప్రవేశించాలని నాకులేదు" అని నాగేశ్వరరావు విజయవాడలో మాట్లాడినట్లు ప్రకటించియున్నది. ఇందులో ఏదినిజం?
జ: చిత్రరంగంలో నటించనని అయనెవ్వరూ అనలేదు. వ్యాపారరంగంలోకికూడా వెళ్తున్నానని మాత్రమే అయన అన్నారు.

పి. సత్యనారాయణ, కోవూరు.
ప్ర: (1) 'కలవారికోడలు'లో శంకరంచనిపోయాడనితెలిసి లత అలాగే నిర్ఘాంతపోయికూడున్నది. కారణం?
జ: చైతన్యరహితురాలైంది.
ప్ర: (2) అశ్వరాజ్‌వారి 'సత్యనారాయణ వ్రతం' దర్శకులు ఎస్. రజనీకాంత్ చనిపోయారుగదా! ఇప్పుడాచిత్రానికి క్రొత్తగా మరోదర్శకుని నియమించారా లేక షూటింగ్ నిలిపివేశారా?
జ: షూటింగ్ అగలేదు. నిరాఘాటంగా సాగుతూనేవుంది. నిర్మాత అసోసియేట్ డైరెక్టర్ సహాయంతో షూటింగ్ జరుపుతున్నారు.

ఎం. శంకర్, రామన్నపాళెం.
ప్ర: 'లవకుశ'కు ఖర్చుపెట్టినడబ్బు రాలేదట. నిజమేనా?
జ: హైదరాబాదులో యింకా ఆడుతూనేవుంది. నష్టంరాలేదు.

యల్. యస్. శర్మ, తెనాలి.
ప్ర: ఇదివరలో నాగేశ్వరరావుకు 'నటచక్రవర్తి' అని, ఈమధ్య హైదరాబాదులో సావిత్రికి 'నటశిరోమణి' అని బిరుదులిచ్చారు. కాని వీరికంటే అన్నిరకములపాత్రలు ధరించిన అంజలీదేవి, రామారావులకు ఆ బిరుదులు యిచ్చివుంటే బాగుండదా?
జ: ఊరేగింపుల్లో సన్మానాలు ప్రతిఫలాపేక్షరహితంగా జరగటంలేదనే విషయాన్ని ముందుగా మీరు గ్రహిస్తే ఈ సందేహంవచ్చేదికాదు. సావిత్రి హైదరాబాద్‌లోని మహిళాసంఘానికి గొప్ప విరాళంయిచ్చింది. కృతజ్ఞతగా ఆమెను సన్మానించారు.

రేడియో ప్రసారాలు

(4వ పేజీ తరువాయి)

ప్రాంతాలకు సంబంధించినవి, ప్రసారమవుతున్నాయి. ఈ కార్యక్రమాలు నగరంలో వినపడవు. నగర శ్రోతలు 'ఏ' ఛానెల్ కార్యక్రమాలపైనే ఆధారపడవలసి వుంటుంది.

హైదరాబాదు నగరంలో ఉర్దూ మాట్లాడేజనాభాయేకాక, మరాఠీ,కన్నడం, హిందీ మాట్లాడేవారుకూడా పలువురు వున్నారు. వీరందరి అవసరాలదృష్ట్యా, ఈ భాషలన్నింటిలో, తెలుగుతోసహా, హైదరాబాదు 'ఏ' నుండి కార్యక్రమాలు ప్రసారం చేస్తారు. దీని ఫలితంగా తెలుగు కార్యక్రమాలకూ, కర్ణాటక సంగీత కార్యక్రమాలకూ సమయం చాలా తగ్గుతుంది. బొంబాయిలో మహారాష్ట్రులకు, మద్రాసులో తమిళులకు, కలకత్తాలో బెంగాలీలకు ఆకాశవాణిలో ఎంత సమయం లభిస్తుందో అంతకంటే తక్కువ అంధ్ర శ్రోతలకు, హైదరాబాదు ఆకాశవాణి కేంద్రం నుంచి లభిస్తుంది.

హైదరాబాదు కేంద్రంలో 5 కిలోవాట్ల మీడియమ్ వేవ్‌ట్రాన్స్మిటరు వుంది. దీని స్థానంలో 50 కిలోవాట్ల ట్రాన్స్మిటరు నెలకొల్పాలని ప్రభుత్వం నిశ్చయించింది. కొద్ది నెలలలో దీన్ని అమర్చడం పూర్తి అవుతుంది. ఇందువల్ల హైదరాబాదు "ఏ" కార్యక్రమాలు వినపడేప్రాంతం ఇప్పటికన్నా విస్తృతమవుతుంది, కాని పై సమస్య పరిష్కారంకాదు. ఈ సమస్య పరిష్కారం కావాలంటే, కొత్త ట్రాన్స్మిటరును నెలకొల్పినా, ప్రస్తుత 5 కిలోవాట్ల ట్రాన్స్మిటర్ను కదిలించకూడదు. అప్పుడు 5 కిలోవాట్ల యంత్రాన్ని తెలుగేతర భాషలకోసం, వివిధ భారతికోసం వినియోగించుకున్నా, తెలుగు, కర్నాటక సంగీత కార్యక్రమాలకోసం 50 కిలోవాట్ల యంత్రాన్ని నిరాటంకంగా వుపయోగించవచ్చును.

ఈ విషయాలన్నింటినీ అంధ్రప్రదేశ్ శ్రోతల సంఘంవారు, తమ వార్షికోత్సవంలో ముఖ్యమంత్రి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి దృష్టికి తెచ్చారు. బ్రహ్మానందరెడ్డి ఈ విషయమై కేంద్ర ప్రసారమంత్రికి వ్రాస్తానన్నారు.

ఈ శ్రోతలసంఘం 5 సంవత్సరాల క్రితం తెలంగాణా ఉపాధ్యాయుల నాయకుడు రాఘవాచారి (ఎం. ఎల్. సి.) అధ్యక్షతన యేర్పడి,హైదరాబాదు రేడియో స్టేషను కార్యక్రమాలస్థాయి, ముఖ్యంగా, కర్ణాటక సంగీత కార్యక్రమాలు సమున్నతంగా వుండేట్లు కృషి చేస్తున్నది. శ్రీ టి. యస్. మూర్తి లాంటి యువకులు ఎంతో పట్టుదలతో పనిచేస్తున్నారు. రేడియోకి సంబంధించిన ఏ మంత్రి, అధికారి, ఎవరు హైదరాబాదు వచ్చినా వదలక ఒక మెమొరాండం ఇవ్వడం, ఇక్కడి శ్రోతల సమస్యలు వారికి ఎరుకపరచడం చేస్తూ వుంటారు. ఈ సంఘం శాఖలు ఇతర ప్రధానమైన పట్టణాలలోకూడా యేర్పడడం అవసరం. ప్రజాస్వామ్యంలో గగ్గోలుపెట్టేవాడిదే పైచేయి. "జిసీకిలాఠీ ఉస్కీబైంస్" అంటారు హిందీలో.

ఆల్ ఇండియా రేడియోవారు విదేశాల్లో వుండే భారతీయులకోసం ప్రత్యేక కార్యక్రమాలను ప్రసారం చేస్తారు. ఇప్పుడు ఈ ప్రసారాలు హిందీ, బెంగాలీ, గుజరాతీ, తమిళం, కొంకణి భాషల్లో మాత్రమే జరుగుతున్నాయి. మలయా సింగపూర్లలోనేకాక, సింహళం, బర్మాలోకూడా తెలుగు ప్రజలు పలువురు వున్నారు. వీరంతా ఈమధ్య భారత ప్రభుత్వానికి ఒక విజ్ఞప్తి చేస్తూ తమకోసం ఆల్ఇండియా రేడియోద్వారా తెలుగు కార్యక్రమాలు ప్రచారం చేయుమని కోరారు. బర్మా అంధ్ర జనసంఘం అంధ్ర ప్రదేశ ప్రభుత్వానికి కూడా ఒక విజ్ఞప్తి చేస్తూ భారత ప్రభుత్వానికి ఈ విషయమై గట్టిగా వ్రాయమని కోరింది. అంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వ్రాసింది కూడా. కాని ఇప్పట్లో తెలుగు కార్యక్రమాలు ప్రవేశ పెట్టే అవకాశం లేదని సమాధానం వచ్చింది. ఇది శోచనీయం. గోదావరిపైన రోడ్ వంతెనకోసం అందోళన చేస్తున్నట్లే, దీనికోసంకూడా బహుశాకొంత అలజడి కలిగించవలసి వుంటుంది.

ఉడయవర్ ఉత్సవాలు

(8వ పేజీ తరువాయి)

మను ప్రతిష్ఠించింది 120 సంవత్సరములు ఈ లోకములో వేంచేసి యుండిరి.

శ్రీ ఆచార్యుల అవతార నక్షత్రమును పురస్కరించుకొని ఆదిశేషుడు తల్పగిరిగా అవిర్భవించిన స్థలమైన మన నెల్లూరు రంగనాథస్వామివారి దేవస్థానములో గత పదిసంవత్సరములనుండి పదిరోజులు వేడుకగా వుత్సవములు జరుపబడుచున్నవి.

ఈ సంవత్సరం 17-4-64 తేది అవతారదినము వచ్చినది గనుక "వేత్తగాన రసంపణి" అను నార్యోక్తి ననుసరించి ఆచార్యులవారి ప్రీతికొరకు తంజావూరి ప్రసిద్ధ నాదస్వర కచ్చేరిలు, శ్రీ రంగనాథ స్వామివారికి 108 కలశములతో తిరుమంజనం, పుష్పపల్లకిలో వుత్సవము జరుపబడినది.

సాంస్కృతిక సంస్థ

(8వ పేజీ తరువాయి)

నభ్యులకు కళావిషయాలపై ఒక అధునికమైన అవగాహన వున్నట్లున్నది. శ్రీ అనం సంజీవరెడ్డి పలుకుబడితో నాటక అకాడమీ అఫిలియేషన్‌కూడా త్వరలోరావచ్చు. ఇవన్నీ సవ్యంగా వినియోగమై నెల్లూరులో సాంస్కృతిక పునరుజ్జీవ విలసనానికి దోహదంచేస్తే ఎంతో బాగుంటుంది.

సభానంతరం కో ఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకులో ముఖ్యఅతిథులకు విందు జరిగింది. అనంతరం శ్రీ వనల సూర్యచంద్రరావుకు శ్రీ అనం సంజీవరెడ్డి పూలమాల వేసి; ఇంకా నెల్లూరు పౌరులు చూడను నోచుకోని "నెల్లూరు సర్వస్వం" ప్రతిని బహూకరించారు. పి. వసుంధరగారు శ్రీమతి లతకు పూలమాలవేశారు.

చివరన ఒక్కమాట: గుట్టుచప్పుడుగా జరిగిన ఈ సంస్థనిర్మాణం; దాని కార్యనిర్వాహకవర్గ ఏర్పాటు; దానితోవున్న రాజకీయవాదుల సంబంధం...ఇవన్నీ చూస్తే కొందరికి కొన్నిఅపోహలు అనుమానాలు కలుగుతున్నాయి. ఇది రాజకీయాలను, వ్యక్తులకు అతీతమైన సాంస్కృతిక సంస్థగా రుజువుచేసుకో గలిగితే సంతోషిస్తాం. —మా. వి.

నదరన్ ఎక్స్‌ప్రెస్

మద్రాసు — ఢిల్లీలమధ్య ఏప్రెల్ 1 తేది నుండి ఏర్పాటు చేయబడిన ఈ క్రొత్తరైలు డీలెక్స్ ఎక్స్‌ప్రెస్ రైలులో బుధ, ఆదివారాలలో ఉత్తరంగాను; మంగళ,శని వారాలలో దక్షిణంగాను పోతున్నది. అంటే నెల్లూరు స్టేషనుకు దక్షిణం పోయేటప్పుడు ఉదయం 6-40 కివచ్చి, 6-42 వదలుతుంది; ఉత్తరం పోయేటప్పుడు రాత్రి 7-46కువచ్చి, 7-48 వదలుతుంది.

మంత్రవైద్యము

ఎట్టి విషసర్పములు కరచినా, దీర్ఘవ్యాధులైనా శ్రీ మండిగ సరసయ్య (సరస్వతీ టాకీస్‌ఎదుట – గూడూరు) వుచిత మంత్ర వైద్యంతో నివారిస్తారట. రోజు ఎంతోమందివచ్చి స్వస్థత పొందుతున్నారని చెప్తున్నారు.

చంద్రభవన్
నెల్లూరు

30 సం॥ములుగా నెల్లూరులో
అందరి మన్నన పొందుతూ
యున్న విలకడగల
కాఫీ భోజనహోటల్

ama

బిస్మోజాల్

అజీర్ణవ్యాధులకు దివ్యౌషధము, అతిశక్తివంతమైన జీర్ణకారి. సమస్త వ్యాధులకు కారణభూతమైన అజీర్ణవ్యాధిని మొదలంట నిర్మూలించి, చక్కని ఆరోగ్యంను ప్రసాదించెడు A. M. A. వారి కల్పవృక్షము.

ఈ ఔషధరాజము ఈ క్రింది వ్యాధులయందు వుపయోగించిన తక్షణమే జఠరాగ్నిని చక్కబరచి అగ్నిదీపనము గావించి, అహార పచనముచేసి ఆరోగ్యమును ప్రసాదించి, జీవితమును ఉత్తేజపరచును.
అజీర్ణము (Indigestion)
అగ్నిమాంద్యం: (Lack of appetite)
అధ్మానము కడుపు ఉబ్బరము
అనాహము (పేగు మందము)
ఉదావర్తము (Gass troubles)
పరిణామశూల (Gastrytis)
అన్నద్రవశూల(Colic)
అమ్లపైత్యము (Heart burn)
అతిసారము, అజీర్ణ విరేచనములు (Diarrhoea)
అనవసరముగ, అధికముగ ఉత్పన్నమగు పాచక, జఠరద్రవముల నియతమొనర్చి, అట్టి అధిక్యత వలన కలుగు శూలమంట, అజీర్ణం, వమనము (Vomitting) ప్రేవులు అరచుట, మలబద్ధకము నిర్మూలించును.

వాడువిధానము—ఔషధము
1-2 చెంచాలు, ¼ కొన్నునీటితో చేర్చి రోజుకు 3 పర్యాయములు, భోజనానంతరము వాడవలెను. బాలురకు పై మోతాదులో ¼ భాగము వాడవలెను. అన్ని మందుల షాపులలోను దొరుకును. రీటైల్ వెల: 112 ML (4-OZ) గల సీసా - రూ. 2—50 న. పై.లు.

తయారుచేయువారు:-
A. M. A. Laboratories (P) Ltd., HYDERABAD-16.
డిస్ట్రిబ్యూటర్సు:-
అంధ్రమెడికల్ ఏజన్సీస్
ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు.

పసిరికలు -
- కామెర్లు
భయపడనవసరలేదు
•
డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు,
రంగనాయకులపేట—నెల్లూరు

ఏలూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

Sc. 987 of 62 E P. 351 of 63.

కనుమతి రెడ్డి కృష్ణారెడ్డి - } —వాది.
ప్రగడవరం }

జొన్నమాటి వెంకయ్య - E. D. M. C.
ప్రగడవరం —ప్రతివాది.

ఈ నెంబరు ప్రతివాది తా॥ స్థిరాస్తి పై కోర్టువారియెదుట 22-6-64 తేది పగలు 11 గం॥ లగాయతు యేలం జరుగును.

షెడ్యూలు:- పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా, చింతలపూడి సబు రి. లో చేరిన ప్రగడవరం గ్రామం తా॥ పిరాయతీమెర్క రివిజా సర్వే నె 369/3-A కు, యె 1-25 సెంట్లులో యె 0-38½ ట్లు భూమికి హద్దులు:- [తూ] రహదారి [ద] సర్వే నె. 369/34 రు భూమి [ప-ఫ] ఈ నెంబరు భూమి (2) ఓటా గ్రామంలోని డి. సర్వే నె. 369/3-B కు, యె 1-25 ట్లులో యె 0-23¾ ట్లు భూమికి హద్దులు:- [తూ] రహదారి [ద] ఈనెంబరు భూమి [ప] ఓటా [ఫ] రి. న. 369/3-A భూమి. యీ హద్దులమధ్య యె 0-23¾ ట్లు భూమి. వెరశి:- యె 0-62¼ ట్లు భూమి. ఈ ప్రతివాది యితరులకు లీజరది సర్వే నె. 369/3-A కు, యె 1-24 ట్లులో ఈ క్రింది హద్దులమధ్య యె 0-04 ట్లు భూమికి హద్దులు:- [తూ] వేత వెంకటావుసగైరాల భూమి [ద] కొప్పు సుబ్బయ్య యిల్లు [ప] నందాల వెంకటయ్యరెడ్డిభూమి [ఫ] బండి వెంకటయ్యరెడ్డిభూమి. యీ హద్దుల మధ్య యె 0-04 ట్లులో వున్న 4 దూలముల తాటియాకులయిల్లు దీనికియున్న తల్పులు, ద్వారబంధములు సహా.

సర్కారుపాట రూ. 600/- లు.

—కాకి కృష్ణారావు - అడ్వకేటు.

బనగానపల్లె డి॥ ము॥ కోర్టులో

అ. నె. 52/59. ఇ. పి. నె. 396/63.

ఎద్దుల మద్దులేటిరెడ్డి —డిక్రీహోల్డరు.
శిరసాని మునిరెడ్డి —జెడ్జిమెంటుడెటరు.

యీ నెంబరులో షెడ్యూలు దాఖలా ప్రతివాది తా॥ యిల్లును 2-6-64 తేదిన ఈ కోర్టుయెదుట బహిరంగముగా వేలము వేయబడును.

షెడ్యూలు:- కర్నూలు డి కోవెలకుంట్ల తాలూకు, అకుమల్లిగ్రామంలో జె. డి. తా॥ ఇంటికి చెక్కుబంది:- [తూ] ఇంటిముందర రస్తా [ద] షుబ్బాడి సుబ్బరాయుడు యిల్లు [ప] కైప బయ్యన్నయిల్లు [ఫ] డి. హో. ఎద్దుల మద్దులేటిరెడ్డియిల్లు. యీ లోనయిన [తూ] తలవాకిలిగల మిద్దెయిల్లు [తూ-ప] 18 గ. [ఫ-ద] 8 గ. గల యిల్లు.

—సర్కారుపాట రూ. 1200/-

—కె. మద్దులేటిరెడ్డి - అడ్వకేటు.

బనగానపల్లె డి॥ ము॥ కోర్టులో

అ. నె. 117/61. ఇ. పి. నె. 368/63.

మిడతల బ్రహ్మయ్య ... —వాది.
ముక్కమల్ల కేశవరెడ్డి } —ప్రతివాదులు.
వగైరాలు }

యీ నెంబరు ప్రతివాదులు తాలూకు షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తులు ఈ కోర్టు యెదుట 30-5-1964 తేదిన బహిరంగముగా యేలము వేయబడును. కావలసిన నవాలుదార్లు వచ్చి కొనవచ్చును.

షెడ్యూలు:-

కర్నూలు డి. కోవెలకుంట్ల తాలూకా, గుండుపాపాలగ్రామం పొలంలోని ఆస్తి:-

సర్వే నెం.		పైకి యె. ట్లు.	శిస్తు
(1) 114/3-బి	,,	0-14	0-98
(2) 116/1-బి	,,	0-36	2-52
(3) 114/7-బి	,,	0-32	2-24
(4) 180	,,	0-37	0-74
(5) 86	,,	0-21½	0-70
(6) 138/1-బి	పూర్తి	2-58	5-16

ఈ ఆస్తులకు చెక్కుబందులు వగైరాల వివరములు అడ్వకేటుగారి ఆఫీసులో చూచుకొనవచ్చును.

—కె. మద్దులేటిరెడ్డి - అడ్వకేటు.

★ లోకవృత్తం ★

(3 వ పేజీ తరువాయి)

యుమై ప్రభుత్వ పారిశ్రామిక నేతలతో చర్చ జరిగింది.

పత్రికలవారితో, ఈ చర్చల తర్వాత, ఆ ప్రతినిధివర్గ నాయకుడు (కీ. శే. రూజ్‌వెల్ట్ కుమారుడు, జూనియర్ రూజ్‌వెల్ట్) తమ రాయబారాన్ని ఈ విధంగా వివరించారు:

1) 'భారత ఆర్థికాభివృద్ధిలో కలియడం మా సంకల్పం. కేవలం అమెరికా-ఇండియా ప్రభుత్వాల పరస్పర సాయంవల్ల ఇది పూర్తికాదు. విశేషంగా విదేశీపెట్టుబడి రావలసియున్నది. అంటే, కేవలం అమెరికా పెట్టుబడి అని మాత్రమే అర్థంకాదు. 2) ప్రభుత్వ సంస్థలలో చేర దానికి అమెరికన్ పెట్టుబడిదార్లకు అయిష్టం అనేదేమో ప్రత్యేకంగాలేదు. ఆయాసంస్థలను పరిశీలించి, గుణగణాలను తెలుసుకొని, పెట్టుబడిదార్లు తేల్చుకోవచ్చును.'

ఇంకా వినండి: 1) 'బొకారోవంటి ప్రభుత్వం స్థాపించే వుక్కుసంస్థలో చేర దానికి అభ్యంతరం అంటూ ఏమీలేదు. 2) ప్రస్తుతం అనేక పారిశ్రామిక ప్రాజెక్టులు విచారణలోవున్నవి. సంభాషణలు సక్కనైతే, అవన్నీ అమలుకు రావచ్చును. 3) పెట్టుబడికి లాభమెంత అనేది ప్రాథమికం కాదు. అది ఒక అంశంమాత్రమే. పెట్టుబడివచ్చే ఇతర 'రిస్కులు' (అపాయాలు) ఆలోచించ దగినవి. సాంకేతిక విద్య నేర్పినవారికి ఇచ్చే పారితోషికం ఒక అంశం. ఇంకొక ముఖ్య విషయమేమంటే ఇండియా పెద్దమార్కెట్; పెట్టుబడిదార్లకు ఇది గొప్ప ఆకర్షణ.'

ఆ తర్వాత భారతలందు బౌల్సుబాబు (అమెరికా రాయబారి) యిచ్చిన విందులో రూజ్‌వెల్ట్ పల్కిన మాటలు వినండి: 'మీరు పిలిస్తే మేము వచ్చినాము. మీ అర్థిక క్షేత్రంలో కొన్ని బీజములు నాటెదము. వాటిని మొలకలుగా పెంచి, పెద్దవి చేయడం మీవంతు. ఇండియా-అమెరికా మైత్రి ఈ నాటిదిగాదు. అమెరికా 19 వ శతాబ్దంలో మామూలు కాపిటలిజంతో ఆరంభించి, దేశంలో అందరికీ గొప్ప జీవన ప్రమాణాలను సాధించింది. ఇప్పుడు ఇతర దేశాలలో ప్రజలకు సాయపడుతున్నది.'

ఇండియా భవితవ్యాన్ని ఆయన వర్ణించిన వైనం వినండి: 'మీ శక్తి గొప్పది. ముమ్ముందు ఇంకా గొప్పది కాబోతుంది. మీ శక్తి వృద్ధిచెంది ఇతరుల పెట్టుబడిని ఆకర్షిస్తున్నది. ఐతే పెట్టుబడి దానం - ధర్మం కాదు. అది వ్యాపారసరళి. అవకాశం అధికం కావాలి. మార్కెట్ పెరగాలి.'

ఈ జూనియర్ రూజ్‌వెల్ట్ అమెరికాలో నూతనంగా ఉద్భవించిన ఔదార్య గుణసంపన్న నీతికినాయకుడు; అమెరికా విప్లవం సాధిస్తూవచ్చిన మహత్కార్యాలలో ఈ నూతనకార్యక్రమం ఒకటి — అనిబౌల్సుబాబు అమెరికన్ ప్రతినిధి వర్గనాయకుణ్ణి వ్యవహరిస్తూ ప్రశంసించాడు.

• •

ద. రొడీషియా తెల్లవారికి స్వరాజ్యమా, నల్లవారికి స్వరాజ్యమా అనేసమస్య విషమరూపం దాల్చింది. అల్పసంఖ్యాకులైనతెల్లవారికి నాయకుడైన విన్‌స్టన్‌స్థానే ఇయాన్‌స్మిత్ వచ్చాడు-అతడింకా పేరు మోతడు.

తెల్లవారికే స్వరాజ్యం అనేపట్టుదెగ్గితే నల్లవారిప్రభుత్వం ఇంకొకదానిని స్థాపిస్తామని నల్లవారి నాయకుడు ఉంకోవలో ప్రకటించాడు. తక్షణమే ఆయనను అధికారంలోవున్న శ్వేతముఖులు ఆసీమ దాటించి పోర్చుగీస్ కిరాతకులు పాలించే మొజాంబిక్‌లోకి తరిమినారు.

దీనితో ఆఫ్రికాలో శ్యామవర్ణ ప్రపంచమంతా అగ్గిలరాటా ఐపోయింది.

బ్రిటన్ ఇప్పుడేమంటుంది? అల్పసంఖ్యగల శ్వేతముఖులకు స్వరాజ్యమిచ్చి అధిక సంఖ్యగల శ్యామవర్ణుల దౌర్భాగ్యానికి గురి అవుతుందా?

• • •

బొకారో స్టీల్‌సంస్థకు సాయపడడానికి రష్యా సిద్ధపడుతున్నది. అందుకనే కాబోలు అమెరికన్లు కూడా ఇప్పుడు అందులో తిరిగి శ్రద్ధవహిస్తున్నారు!

• • •

ఇజ్రాయిల్ వార్షికోత్సవ సంరంభాన్ని మన ప్రభుత్వం అవుదేయించడం అవమానకరమని వేరుగాచెప్ప నవసరంలేదు. అదేదో పొరపాటున జరిగివుంటుంది. అరబ్బీలతో స్నేహం ఈ విధంగానేనా ఒక పెద్ద రాజ్యం పొందేది?

పార్లమెంటులో నిరసన ప్రభుత్వాన్ని నవరిస్తుంది.

వారం......వారం

(3వ పేజీ తరువాయి)

లను పాక్‌సీమలోకి రమ్మంటారు. పాశ్చాత్యుల లాలూచీతో పాక్‌శక్తులు స్వతంత్ర కాశ్మీర్‌లో విజృంభిస్తే, నిస్సహాయులైన ప్రజల పిండేస్తారు?

• • •

సాదిక్ బలపడితే అబ్దుల్లా దారికి వస్తాడు. రాకుంటే పిండేయవలెనో సాదిక్ ఎరుగును. ఇదొకటే అబ్దుల్లా కార్యనివారణమార్గం.

అబ్దుల్లా పండుగ జరుగుతున్నదట. ఆయన విడుదలతై అంతటి ఆనందాన్ని ప్రజలు వెలిబుచ్చుతున్నారట. అది నిజమే. ఐతే అబ్దుల్లా స్వాగతాలకు హాజరయ్యే జనంగాక లక్షోపలక్షలు యితరులున్నారనీ, తాను స్వయంగా ప్రచారంచేసి అబ్దుల్లా ఆశేపణలకు సమాధానం చెప్ప గలననీ సాదిక్ అనడం ముదావహం.

• • •

కాశ్మీర్ విధి మన రాజ్యాంగంలోని 370 వ అంశంలో వున్నది. దానిని విగిస్తేగాని పరిస్థితి కుదుటపడదని, కాశ్మీర్ భవితవ్యానికే అద్ది విగింపు అవసరమని సాదిక్ అన్నాడు.

ఆ విగింపుకు లోగా బక్షి అనుకూలుడుగా లేకుంచెను. ఇప్పుడాయనకూడా అందుకు సుముఖుడని వినికిడి.

దొగ్రాయొక్క న్యాయశాస్త్ర పాండిత్యాన్ని వినియోగించి 370 వ అంశాన్ని పరిశీలించజేస్తానన్న సాదిక్ నేడు దానిని రద్దుచేయమని కోరడం భారత ప్రజాస్వామికానికి గొప్ప విజయం.

అంతేగాక, కాశ్మీర్ నేషనల్ కాన్ఫరెన్స్ (కాశ్మీరును పాలించేపక్షం) ముఖ్యులు బహిరంగసభలలో కాశ్మీర్ ఇండియాలో చేరిపోయిందనీ, ఆ విషయాన్ని శంకించే మాటలిక పనికిరావనీ, అబ్దుల్లా దానివిషయమై చెప్పే మాటలు తమకు నమ్మతంకావని స్పష్టంగా శ్రీనగర్‌లో వెల్లడిచేసినారు.

కాశ్మీరులో మనరథం ఇక సాగిపోతుంది. కాశ్మీరీయులు భారతీయులుగ నక అన్నిప్రాంతాలవారితోబాటుగా భారతావనిలో గౌరవప్రతిపత్తులను వారు పొందగలరు. వచ్చి భారతాన్నే పాలింతమనండి, వద్దనం.

• • •

కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఆలిండియాస్థాపనాధాయ్యలను వామపక్షీయులు ముయ్యబడుతుంటే, ఆంధ్రలో - కేరళలో రాష్ట్రీయ సంస్థాపకులను రైటిస్టులనబడేవారు గట్టిగా ఎదిరించి మాట్లాడుతున్నారు. ఈ సంస్థాపకులు కొత్తపార్టీలను పెట్టుకోవలసినస్థితి వచ్చింది.

జరంతా ఏమిటంటారా? లోకంలో యెవరిపిచ్చి వారికానందం.

అసహనంలో ఆరంభమైనది అసహనంతోనే అంతంకాగలదని మరొకసారి పాఠకులకు జ్ఞాపకంచేస్తున్నాం.

• • •

పార్లమెంట్ వజన, స్వీడన్‌లోవలె, ఒక గొప్ప అధికారిని అవినీతి నరికట్టడానికి వేయమంటే, సంతానం కమిటీ శిఫారసులు ప్రభుత్వానికి జీర్ణంకావడానికి వ్యవధి కావలెనన్నారు.

ఒక విజిలెన్సు కమిషన్ను వేస్తే, స్వీడన్‌లోని 'ఓంబడ్స్‌మన్' అనే అధికారికి సరిపోలేదాఅని తాత్పర్యం కాబోలు! 'ఓంబడ్స్‌మన్' మర్మాన్ని పాఠకు లెరుగుదురు.

• • •

గుత్తవ్యాపారపుఆధిక్యాన్ని కంట్రోల్ చేయడానికి అగ్గరితో, సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తి యస్. కె. దాస్‌గుప్తా అధ్యక్షతన ఒక కమిటీని వేశారు.

అనేక దేశాలలో (అమెరికాలోసైతం) ఇటువంటి కమిటీలున్నవి. నిజంగా కంట్రోల్ చేసేవారికి కమిటీలవసరమాఅని ఒక వ్యాఖ్య వెల్వడింది. ఏ కమిటీ పరిశీలన లేకుండా ఎట్లాచర్యజరిపేది? అని ప్రభుత్వ పక్షీయులు ఎదురుప్రశ్న వేస్తున్నారు.

చూదాం ఈ కమిటీవలన ఏమవుతుందో?

• • •

కృష్ణమాచారి సూపర్‌ప్రాఫిట్స్ టాక్స్‌బదులు సర్‌టాక్స్ వేశాడు. అధిక లాభాలమీద వేసే పన్నులివి.

ఇవి ఏవైనా అధిక లాభాలనుగాక అసలు తాకిలనే ఎగరదీస్తవయ్యా?- అన్నాడు మసాని పార్లమెంట్‌లో స్వతంత్ర వీరుడు.

గతవారం కీ.శే. అనంతరామకృష్ణన్ను చంపింది కృష్ణమాచారి బడ్జెటేనని రాజాజీ వ్యాఖ్యానించాడు ('స్వరాజ్య 25 ఏప్రెల్ 1964, మైడియర్‌రీడర్' శీర్షికారంభంలో) నిజం నిలకడమీదగాని తెలియదు.

అస్సాంరాష్ట్రం

(4.వ పేజీ తరువాయి)

రెండు మిజూ జాలను (ఇక్కడ అవు మొగము, దున్న శరీరము కలిగిన కర్తి పశువులను "మిథూజా" అంటారు) పాక వేస్తే ఒక్క భార్య యిల్లు చేరుతుంది. వయస్సు తారతమ్యాలు యూనాదులలో, యూరపియన్లలోవలె ఖాసీజాతి వారిని కూడ బాధించవు. చిన్న మొగుళ్ళకు వృద్ధ భార్యలు వుండడం పరిపాటి.

మొత్తానికి ఇక్కడిస్త్రీలు మలబారులోవలె మగవారికన్న ఎక్కువ శ్రమపడుతుంటారు. వ్యాపారాలు సాపారాలు చేసి, సంతలకు పాపాన్లుమోసి, సేద్యపుపనులు చేసి, భర్తలను చక్కగాపోషించుకుంటారు. అంతేకాక మలబారులోవలెనే ఇక్కడకూడ వారసత్వము స్త్రీలదే. కుమార్తెలకే ఆస్తిఅంత సంక్రమిస్తుంది. పెద్దకుమార్తెలను అత్తగార్ల యిండ్లకు పంపగా మిగిలిన కడగొట్టు కూతురుకు ఎక్కువభాగం కట్టబెట్టి అల్లుణ్ణికూడ ఇంటిలోనే ఇల్లరికానికి ఉంచుకొని ఆస్తిపాస్తులను కుమార్తెకే ఒప్పచెప్పుతారు.

ఒకవిధంగాచూస్తే అస్సామును ఉత్తరకేరళ అనవచ్చు. రెండు ప్రాంతాలలోను ఏనుగులమందలు అడ్డుపడుతూ యుండేయూకు, కాఫీతోటలు అడుగడుక్కూ కనుపడుతాయి; కొండలు కోనలు ప్రతిధ్వనించే మేఘగర్జనములు వినబడుతాయి. ఆకులు పిగలని, కాయలు కాయని అరటి పొదలు తరల పొడుగునా వుంటాయి. తంబాకు తాంబూలాలు, మీపాలు లేని ముఖాలు, రస్తాలనంటుకొన్న గొలుసు గ్రామాలు, వెదురుపొదలు, చేపలగుంటలు, తోటకూరపొదులంతటి చిన్న వరిమళ్ళు వెళ్లిగొల్లలుగావుండే అనాస, పనస, కమలా వండ్లచెట్లు, పాలకు పనికిరాని ఆవులు, ఇరువురికి సమానమే. పరాయిరాజ్యంలో వుటికి, స్వరాజ్యానంతరము సన్నగిలిన కాంగ్రెస్ ప్రతిష్ఠవలెనే ప్రథమ ప్రసవవేదనను తాళలేక చిక్కిపోయిన బాలింతవలె సిన్న మొన్నటివరకు శల్యమైన డిబాంగ్, డిలాంగ్, డిహాంగ్, సుబానిరి, లోహిత్ నదులు ఇప్పుడిప్పుడే పాలుపోసుకుంటూవున్నాయి. బ్రహ్మపుత్ర ఇండియాలోని నదులన్నిటిలోకి వెడల్పు అయినది. కొన్నిచోట్ల (డిబ్రూగర్‌వద్ద) 10 మైళ్ళ వరకు సముద్రంవలెనే కనుపించుతుంది. బర్మాలోకి దిగిపోయిన ఐరావతి, చీనాలోకిపారిన యాంగ్‌ట్సీకియాంగ్, బ్రహ్మపుత్రానది - వీటికన్నిటికి జన్మస్థానము మన హిమాలయములే.

అస్సాము అంటే అసమంగావుండే దేశమని అర్థము. దీనికి అందువల్లనే అసంకాత్‌అనే పౌరాణిక నామధేయము వుండేది. కామరూప అనే మరియొక ప్రాచీనమైన పేరు ఇక్కడి నాగ, మిష్మి, షర్‌దూక్‌పెజా, ఖాసీ, జాతుల మనోహరమైన అందానికి సంబంధించిన ప్రశంస. ఇవికాక కామాఖ్య అనే వేరొక పేరు కలదు. యిష్టదేవత కామాక్షి దేవాలయం కూడ చిన్నగుట్టమీద గౌహతిలోనేవున్నది. ఇక మన పౌరాణికమైన 'నాగలోకము' అస్సామే. అస్సాంలోవుండే చెప్పుకోదగిన పెద్దపట్టణాలు ఏవే. అవి గౌహతి, షిల్లాంగ్, జోర్‌హాట్, డిబ్రూగర్, మణిపూర్, లఖింపూరు, మిరియానీలు. మిగిలినవన్నీ పెద్ద గ్రామాలని పిలువవచ్చు. ఐదారు పల్లెలకు ఒకే పేరుపెట్టే అలవాటుకూడ వున్నది. నౌగాజాఅనేవూరు 9 పల్లెలు కలిసి ఏర్పడినది, తేగాజా అనేది 6 గ్రామాలుకలిసింది. గౌహతి అంటే (గౌర్ - పోకచెక్కలు-హాట్ అంటే బజారు) పక్కల బజారు అని అర్థము.

నవ్‌గాజాలో 2 కోయగూడెములు కూడ వున్నవి. తెలుగు దేశమునుండి తేయాకు కూలీలు, రైల్వే కార్మికులు ఇతర ప్రజలు కలిస్తే అస్సాములో 30వేల తెలుగు కుటుంబాలు ముఖ్యంగా విశాఖపట్నం నుండి, రంగూనునుండి వలసవచ్చి ఈ రాష్ట్రంలో పాదుకొన్నారు. గౌహతిలోని తెలుగువారిసంఖ్య 10 వేలు. ఇక్కడి హైకోర్టుజడ్జి సంజీవరావునాయుడు, పెటరినరీశాల డైరెక్టరు కృష్ణరావుగారు; అసిస్టెంటు కమీషనరుగారు కడప వాస్తవ్యుడు ముద్దుశెట్టి గోపాలకృష్ణనాయుడుగారు; పెట్రోలు పరిశుద్ధపరిచే గొప్ప కర్మాగారం జనరల్ మేనేజరు రామ్మబ్రహ్మంగారు; గౌహతి విశ్వవిద్యాలయంలో పొలిటికల్ సైన్సుశాఖ ఆచార్యుడు మన నెల్లూరుజిల్లాలోని గూడూరులోపుట్టి, ఉన్నతన్యాయస్థానంలో ధావమోదించుకున్న డాక్టరు వి. వెంకటరావుగారు.

గౌహతి విశ్వవిద్యాలయంలో పదిమంది తెలుగు ప్రొఫెసర్లు కలరు. అస్సాంలోని తెలుగు గజిటెడ్ ఆఫీసర్లసంఖ్య 110 మంది. గౌహతిలో మనం అనుకొన్నట్లు గోవు లేదు, హతి (ఏనుగ) లేదు. ఇంతకన్న కశ్మలమైన నగరం మరొకటి ఇండియాలో వుండదు. అస్సాం ముఖ్యపట్టణము 5 వేల అడుగుల ఎత్తులోవున్న షిల్లాంగు, గవర్నరు, ప్రభుత్వ కార్యాలయాలు, శాసనసభ, చల్లగావుండే ఈ కొండగ్రామంలోనే. గౌహతిలోవుండే హైకోర్టు మన నెల్లూరు మున్సిపల్ ఆఫీసుకన్న చిన్నదనే చెప్పవలసియుంటుంది. నిన్న మొన్నటిదాక గౌహతి విశ్వవిద్యాలయపు కార్యాలయాన్ని మట్టిగోడల పూరికప్పుల యిండ్లలోనే వుండినవి.

అస్సాములోని ప్రభుత్వ పరిపాలనలో 1948 లోను, 1956 లోను నేను గమనించిన వింత ఈనాడుకూడ చెప్పుకొదగినదిగా వున్నది. లఖింపూరు (Lakkimpur) కామరూప్ జిల్లాలోతప్ప మిగత అస్సాములో జడ్జి, పోలీసు సూపరింటెండెంటు, జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి, అటవీశాఖాధికారి అన్ని వుద్యోగాలలకు ఒక్కరే వుంటారు. —(సశేషం.)

న్యూయార్క్ మేళా

(3వ పేజీ తరువాయి)

మీలో 646 ఎకరాల స్థలంలో యేర్పాటయింది ఈ మేళా. ఈ 43 దేశాలూ తమ తమ ప్రదర్శనశాలలు ప్రక్క ప్రక్కన నిర్మించుకొన్నాయి. శిఖరాలుగా, గోళాకారాలుగా, గోపురాలుగా, బురుజాలుగా, గుమ్మటంగావుండే శిఖరాగ్రాలుగా-రాతితో కాంక్రీటుతో, గాజుతో, ఉక్కుతో - ప్రపంచవాస్తు శిల్పశాస్త్రంలోని సర్వ వైవిధ్యాలూ అక్కడనే కనపడుతాయి.

ప్రపంచంఅంతా తిరిగి సర్వవింతలన్నీ చూడాలనుకొన్నా చూసేవోపికా, తాహతు కాని లేనివారికి శ్రీ డిస్నీ ఒక కృత్రిమ యాత్రాస్పెషల్ యేర్పాటుచేశాడు. యీ ప్రదర్శనశాల కేంద్రంపేరు – "ఇది వాక చిన్న ప్రపంచం"– కంబోడియా అంకార్ వాట్, డెన్మార్కు టివోలి తోటలు, ఎఫిల్ శిఖరం, తాజ్‌మహల్, పీసాగోపురం వగైరాలు చూపిస్తారు, యాత్రలోలాగ.

ప్రపంచ కళారంగంలో మహాప్రఖ్యాతి గాంచిన మైకిలాంజిలో చలువరాతి కళాఖండాలు వేటికన్ ప్రదర్శనశాలలో చూడవచ్చు. క్రీస్తు శిలువవట్టుకొన్న "మేరీ వర్జిన్" శిల్పాన్ని చూడవచ్చు; ఎల్‌గ్రెకో, గోయా, పికాసో మొదలైన ప్రపంచ ప్రఖ్యాత చిత్రకారులు గీసిన చిత్రాలు స్పానిష్ ప్రదర్శనశాలలో చూడవచ్చు. చరిత్ర పూర్వదశ నుండి, అంతరిక్షపు యుగందాక మానవుడు సాధించిపెట్టిన విజ్ఞాన కళానిధిని అంతా ఇక్కడచూడవచ్చు. ఈ మేళా అంతా తిరిగి చూడాలంటే – కనీసం రోజుకు 8 గంటల చొప్పున తిరిగినా 18 రోజులు పడుతుంది.

మేళాలో తిరుగుతున్నంతసేపూ ఆకలి అనేది జ్ఞాపకం వుండదు. ఒక్కొక్క ప్రదర్శన శాలలో ఒక్కొక దేశానికి చెందిన హోటల్‌వుంటుంది. ఆయాదేశాలకుచెందిన వంటకాలు వడ్డిస్తారు. ఇండియా ప్రదర్శన శాలలో అబూ శిఖరంలోని దిల్‌వారా దేవాలయం ఆకారంలో గ్లానుగోడలతో నిర్మించిన ఒక హోటల్‌వుంది. మన ఇండియా వంటకాలు జిలేబి, పకోడి, రసగుల్లా వగైరాలు, ఇండియా అమ్మాయిలు వడ్డిస్తారు. గ్లానుగోడలమధ్య కూర్చుని ఈ పదార్థాలు రుచిచూస్తుంటే కలలోవున్నట్టు తలపుకు రావాలి. ఇక జపాన్ ప్రదర్శనశాలలో– కుటీరంలాగవుండే జపాన్ హోటల్‌లో అందమైన గీషాలువడ్డిస్తూ, కిలుకున్నవ్వులతో జపాన్‌విందులో జనంలాగవుంటుంది. ఇట్లా ప్రపంచంలోని సర్వశకాల, సర్వవిధాల వంటకాలు లభిస్తాయి – ఇక ఆకలి అనేది ఎక్కడవుంటుంది?

ఇక శాస్త్రీయరంగంలో - చెప్పవలసిన పనిలేదు – శాస్త్రీయ విజ్ఞానం సాధించిన సర్వ వైభవోపేతమైన అభివృద్ధికి దర్పణంలాగ వివిధప్రదర్శనలు వున్నాయి. స్విట్జర్‌ల్యాండ్‌లో తయారైన మొట్టమొదటి అటామిక్ (అణు) గడియారం ఇక్కడ చూడవచ్చు; భూప్యాకర్షణశక్తిని సవాలుచేస్తూ గాలిలో వూగిసలాడేటట్లు కనపడే భవనాలు, ఆధునిక శిల్ప శాస్త్రాన్నంతా సంతరించుకొన్న సౌధరాజాలకులెక్కలేదు. ఈ మహాసంతలో మననిద్ర తప్పిపోతాదనే బాధలేదు, ఇంతవరకూ నిర్మాణమైన మహాపెద్ద టెలివిజన్ సెట్టు (200 వందల రంగు రంగు టెలివిజనాలు ఇతవర్పిన నిర్మాణం) వుంది, యీబాగంలో యీమూవి మొననైనామనకళ్లముందుచూపడానికి.ఇక ఫోటోగ్రఫీ దానులకు– తన కుటుంబాన్ని 'చంద్ర మండలం చూడు' మీద అంతరిక్షములో ఛాయాచిత్రం తీసుకోవచ్చు. జనరల్ ఎలక్ట్రికల్స్ ప్రదర్శనశాలలో-హైడ్రోజన్‌బాంబ్ ప్రేలుడు ప్రమాదంలాంటిది లేకుండానే-" అయస్కాంతవు సీసా "లో కృత్రిమ అణుకంపనాన్ని, అణ్వక్షకతను చూడవచ్చు. మరో విశేషం – బ్రహ్మాండమైన, కళ్లు మిరుమిట్లుగొల్పే 12 వేల కోట్ల క్యాండిల్‌పవర్‌వుండే వెల్తురుస్తంభం, న్యూయార్కు చుట్టుప్రక్కల ఐదు రాష్ట్రాలదాక కనపడుతూవుండే ఆ బ్రహ్మాండమైన వెలుతురు స్తంభం వాకవింతలో వింత.

ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే ఉత్సుకాలంకారప్రియులకు ఇక్కడ ఎన్నోవూహించని వుత్సేవలు కనపడతాయి. ఎన్నోవస్తువులు – ప్రపంచంలోకెల్లా పెద్దదైనదో, పొడవైనదో, కొత్తదైనదో, ప్రథమమైనదో కనపడ్తాయి. (the biggest, the longest, the newest, or the first.) ఇంతవరకు తయారైన పెద్ద బొమ్మగడ్డ ఈ ప్రదర్శనలో చూడవచ్చు; అట్లనే ఇంతవరకూ ప్రపంచంలో తయారైన పెద్దసైజు రంగుల ఛాయాచిత్రం – 30 అడుగుల వెడల్పు, 36 అడుగుల పొడుగుది ఇక్కడ చూడవచ్చు.

ఒక్క వినోదంమాత్రమే కావాలనుకొనే వారికి ఇక్కడ కోకొలు కనపడ్తాయి. ఈ భూప్రపంచకంలో వుండే సర్వ రకాల ప్రయాణ సాధనాలమీద విహారం చేయవచ్చు; భూమిలోపల, నీటిలోపల; అంతరిక్షంలో సైతం; రకరకాల సర్కస్‌లు; రంగులరాట్నాలు; ఒలంపిక్‌ఆటలు; కుస్తీ పోటీలు, వివిధ వాద్యసంగీతాలు, రకరకాల పడవ పందేలు, మందుఆటలు,– ఇట్లాంటి కాలక్షేప ప్రదాయిని కార్యక్రమాలు కోకొల్లలున్నాయి.

ఇంత బ్రహ్మాండమైన మేళా తిరిగి చూడాలంటే సాధ్యమా? అలుపురాదూ! ఈ అలసిపోయేవారు సేదదీర్చుకోడానికి– ఒక ఫర్నిచర్ కంపెనీవారు అక్కడక్కడ 'విశ్రాంతి తీసుకొనే శృంగారమంటపాలు' యేర్పాటు చేశారు. ఈ మేళా తిరిగిచూడ్డానికి ప్రత్యేక బస్సులు, ఏర్‌కండిషన్ బస్సులు; అరుబయలురైళ్ళు వగైరావగైరా వింతప్రయాణ సాధనాలున్నాయి.

రెండేళ్ళపాటు ఇట్లనే వుంటే ఈ బ్రహ్మాండమైన ప్రపంచమేళాలో ఇండియా పాల్గొనడానికి ఒకకోటి యాభైలక్షల రూపాయలైనట్లు అంచనా. ఇండియాప్రదర్శనశాల 28 వేల చదరపు అడుగుల వైశాల్యం వుంటుందట. అబ్బా, ఇండియా ఇంతడబ్బు ఖర్చుపెట్టిందే అని గుండెబాదుకొనేవాళ్లు లేకపోలేదు; అప్పటికీ మనకు ప్రత్యేకంగా తక్కువరేట్లతో ఇవ్వబడ్డాయింతైంది. (ఇంత ఎక్కువరేట్లతో ఖర్చు భరించలేమని, బ్రిటన్, జర్మనీ మొదలైన దేశాలు ఈ మేళాలో పాల్గొనలేదు)అయితే మనం ఖర్చుపెట్టిన యింత పెద్దమొత్తానికి ఎన్నోరెట్లుగా అమెరికాతోను, తదితర దేశాలతోను వాణిజ్యాభివృద్ధి చేసుకొనగలమని అంచనా. ప్రజాస్వామిక దేశంగా ఇండియా యేమిసాధించింది, యేమి సాధించాలనుకొంటున్నది చూపడానికి చేసిన ప్రయత్నమేయిది. ఇండియా ప్రదర్శనశాల పేరు -'ప్రజాస్వామ్యప్రగతి'.అమ్మకానికై పెట్టిన ప్రదర్శనశాలలో వివిధరకాల వస్తువులుంవుంది. చేనేత వస్త్రాలు, చేతిపనుల వస్తువులు, దంతంతోను, కొయ్యతోను చేసిన కళాఖండాలు,పురాతన మినియేచర్ వర్ణచిత్రాలు కళా రచన చేసిన లోహపరికరాలు వున్నాయి. ఇండియానుండి తీసుకొనిపోయిన ప్రత్యేకమైన మకరంద చలువరాతితోకట్టినారు ప్రదర్శనశాలను.ఆగ్రాలో తయారైన 25 లక్షల రూపాయల విలువచేసే శాలువా ఒకటి ప్రదర్శనలోవుంది. ఆగ్రాలో 24 మంది నిపుణులు, నాలుగు సంవత్సరాలు కృషిచేసి దీనిని తయారుచేశారట. శాస్త్రీయ, యంత్ర యుగానికి సంబంధించి ఇండియాలో జరుగుతున్న 'ప్రశాంత విప్లవానికి' దర్పణంగా; ఘనమైన ఆశయాలతో భవిష్యత్తులో అడుగిడుతున్న భారతదేశానికి సంకేతంగా వున్నది ఇండియా ప్రదర్శనశాల. ఈ ప్రదర్శనశాలలో గైడ్లుగా, అమ్మకందార్లుగా 40 మంది ఇండియా అమ్మాయిలు వున్నారు. ఒక కొంటెబర్నలిస్టు అన్నట్లుగా మన ఇండియా ప్రదర్శనశాలలో అతిముఖ్య ప్రదర్శన సరంజామా ఈ ఆడవాళ్ళు కాటోలు అన్నట్లుగా వున్నారట.

— (విశ్వవిహారి)

వార్షికోత్సవాలు

(5వ పేజీ తరువాయి)

స్తుల దృష్టికి తెచ్చారు. సారస్వత సంఘ కార్యదర్శి శ్రీ రాజేంద్రప్రసాద్ తన నివేదికను చదివారు. అధ్యక్షులు శ్రీ లక్ష్మీనరసారెడ్డి ప్రసంగిస్తూ, హైస్కూలెంత బాగున్నదో కుల్లూరు రోడ్డు అంత అధ్వాన్నంగా వున్నదని విమర్శించారు. వి. ఆర్. కాలేజి ఆంగ్లభాషా శాఖాధిపతి శ్రీ దుర్భా రామమూర్తి చక్కని వుపన్యాసాన్ని గావించారు. సభానంతరం జరిగిన వైజ్ఞానిక ప్రదర్శనలు,'లక్కాకుల సిస్టర్స్' నృత్యం విశేషంగా జనాన్ని ఆకర్షించినవి. శ్రీ టి. వెంకటాయుడు వందన సమర్పణం గావించారు.

మహమ్మదాపురం: శ్రీ దొడ్ల శేషారెడ్డి హయ్యర్ సెకండరీ స్కూలు వార్షికోత్సవం వైభవోపేతంగా జరిగింది. మామూలుగానే అందంగా, ఆకర్షణీయంగా వుండే స్కూలుభవనాలు విద్యుద్దీపాలంకరణతో కాంతులీనినాయి. వార్షికోత్సవానికొచ్చిన శ్రీ అనం వెంకటరెడ్డి ప్రభృతులకు మంగళవాద్యాలతో ఘనస్వాగతమివ్వబడింది. వార్షికోత్సవ సభకు శ్రీ వెంకటరెడ్డి అధ్యక్షతవహించారు. మాటలతో చేతలతోగూడా మెప్పించగల వుత్సాహి, సమర్థుడైన యువ హెడ్మాష్టరు శ్రీ ఆర్. హనుమంతరావు స్కూలు నాలుగేళ్ళ అభివృద్ధి చరిత్రను చక్కగా వివరించారు. జిల్లాపరిషత్తు కార్యదర్శి స్కూలు యితోధికాభివృద్ధికి దోహదమీయవలసిందిగా ఉపాధ్యాయులు – విద్యార్థులను కోరారు. బుచ్చి హెడ్మాష్టరు శ్రీ ఎస్. నీలకంఠరావు ప్రాథమికదశలో పునాది బాగుంటే, సెకండరీదశలో విద్యాస్థాయి వున్నతంగా వుండగలదని వెలిబుచ్చారు. 'యూత్ కాంగ్రెస్' సంపాదకుడు శ్రీ ఎల్. వి. కృష్ణారెడ్డి వుపన్యసించారు. సభాధ్యక్షుడు శ్రీ వెంకటరెడ్డి ఉపాధ్యాయుల స్థితి బాగుపడాలని కోరారు.

మహమ్మదాపురం హైస్కూలు– హాస్టలు ఆజ్ఞాత సేవకుడు శ్రీ బత్తిన వెంకురెడ్డి చక్కని అతిథి సత్కారాలు గావించారు.

సూళ్లూరుపేట: హయ్యర్ సెకండరీ స్కూలు సారస్వతసంఘ వార్షికోత్సవానికి సమితి ప్రెసిడెంటు శ్రీ వై. రామకృష్ణారెడ్డి అధ్యక్షతవహించారు. శాసనసభ్యుడు శ్రీ ఎం. మునుస్వామి, జిల్లా విద్యాశాఖాధికారిశ్రీ వి. స్వామిదాస్, కోటి సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డిగారలు ప్రభోధాత్మక ప్రసంగాలుచేసారు. ఇటీవల బుచ్చికి బదలీయైన శ్రీ వి. రాజగోపాలరావు ఎం. ఎ. గారు ఈ స్కూలు పెదపహారంలో ప్రథమముగా వుత్తీర్ణుడయ్యే విద్యార్థికి లాను రోలింగుకప్పు యివ్వగలనని ప్రకటించారు. హెడ్మాష్టరు శ్రీ పి. రామయ్య ధన్యవాదములు చెప్పారు.

—సుబ్రహ్మణ్యం.

ఊటుకూరు: బి.డి.ఓ. స్కూలు వార్షికోత్సవం కోవూరు సమితి ప్రెసిడెంటు శ్రీ కోవూరు శ్రీనివాసులురెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగింది. పాఠశాల విద్యార్థి నాయకుడు, హెడ్మాష్టరు శ్రీఎజా.మల్లయ్య, స్కూలు కమిటీ అధ్యక్షుడు ముగ్గురూదీనిని వున్నత పాఠశాలగా మార్చుటకు సహాయపడవలసిందిగా కోరారు. జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి శ్రీ వి. స్వామిదాస్ వుపన్యసించగా, వారి సతీమణి శ్రీమతి లిల్లీస్వామిదాస్ బహుమతులు పంచిపెట్టారు.

బలమైనవి - పొదుపైనవి - నమ్మకమైనవి

*** రస్టన్ ***

హారిజాంటల్ వర్టికల్ క్రూడాయిలు యింజన్లు.

1 HR; 5½-6 HP; 12HR; 11–12 HP; 2 XHR;
14–15 HP; 3 HRO; 18–20 HP; 3 H. Ry;
26 BHP; 1 VTH–7-5 HP.

— మరియు —

విల్లియర్సు పెట్రోలు - కిరోసిన్ యింజన్లు.

3–5 HP; 2"X2" పంపు - ట్రాలీతో సహా.

U. K. లో తర్ఫీదుఅయిన పనివారిచేత అనుభవముగలిగిన యింజనీర్లచేత రస్టన్ & హార్న్‌బి (యిండియా) లిమిటెడ్‌వారిచేత తయారుచేయబడినది.

మెసర్సు : గ్రీవ్స్ కాటన్‌కంపెనీ లిమిటెడ్ మద్రాస్.

దొరకు చోటు:-

శ్రీ వెంకటేశ్వరా యింజనీరింగు కంపెనీ,

18/190, బృందావనము— నెల్లూరు.

నర్సేపల్లి నరసింహారావు.

పలుకూరు పంచాయతీ టెండరునోటీసు

ఈ దిగువ పేర్కొన్న పనికి క్రింద సంతకముచేసినవారు సీలువేసిన టెండర్లు పుచ్చుకొందురు. టెండరు నోటీసులు, టెండరు షరతులు, వారి ఆఫీసు వద్ద ఏ రోజుఅయినను పనివేళలలో రూ. 1:00 లు కట్టి పుచ్చుకొనవచ్చును. టెండర్లు 15–5–1964 తేది సా॥ 2 గంటల వరకు తీసుకొనబడును. టెండర్లు ఆ రోజే సా॥ 4 గంటలకు హాజరైన టెండరుదార్ల సమక్షమున తెరువబడి పరిశీలించబడును.

—: పనివివరము :—

పనిపేరు	ఎస్టిమేటు విలువ	ధరావతుమొత్తం
1. టి. బి. రోడ్డునుండి పలుకూరు గ్రామములోనికి వచ్చురోడ్డు 1-వ మైలు 1, 2 ఫర్లాంగులు మరమ్మతు పని:	రూ. 1400-00 లు (పదునాలుగు వందల రూపాయలు)	రూ. 70–00 లు (డెబ్బది రూపాయలు)

గ్రామము & పోస్టు: పలుకూరు, కందుకూరు తా॥ నెల్లూరుజిల్లా.

—పున్నం మాలకొండయ్య,

పంచాయతీ అధ్యక్షుడు, పలుకూరు, 27–4–64.

ఏలూరు డిస్ట్రిక్టు మునసబ్ కోర్టులో

E. P. No 200 of 1963. O. S. No. 128 of 1962.

మెంటపర్తి భుజంగరావు ... —వాది - డిక్రీహోల్డరు.

నరిపల్లి కనకాంబరం ... —ప్రతివాది - జె. డెటరు.

యీ నెంబరులో ప్రతివాది (జె. డి.) తా॥ దిగువ వివరించిన స్థిరాస్థిని పై కోర్టువారివలన 6-7-64 తేదిన పగలు 11 గం॥ లగాయతు వేలంవేయబడును.

ఆస్తివివరము:- పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా, ఏలూరు తా॥ భీమడోలు సబు డి॥ లో చేరిన పొలిగూడెం గ్రామంలోని వాదికి (డి. హో.) ప్రతివాది (జె. డి.) తనఖా వుందినట్టిన్ని వేలం కావలసినట్టిన్ని తనఖా ఆస్తివివరము:-

(1) సర్వే నె. 445–1 రుకు సరిఅయిన రివిజన్ సర్వే నె 226–6 రు య 0–47 సెంట్లు
(2) సర్వే నె. 481–20 కు సరిఅయిన రివిజన్ సర్వే నె 225–3 రు య 0–48 సెంట్లు
(3) సర్వే నె. 445–25 కు సరిఅయిన రివిజన్ సర్వే నె 232–2 రు య 1–06 సెంట్లు

— మొత్తము:- య 2–01 సెంట్లు

ఆస్థాంకులు జిరాయితీ పల్లం భూమిన్నీ 4-వ ప్రతివాది కత్తుల పిచమ్మ అనే శాంతమ్మ వల్ల క్రయంపొందిన పల్లం సర్వే నె. 445–1 రు, య 2–95 సెంట్లలో య 0–70 సెంట్లకు హద్దులు:- [తూ] ప్రతివాది తా॥ భూమి [ద] కంచర్ల వరదయ్య భూమి [ప] గెజవాడ రామయ్యభూమి [ఉ] ప్రతివాది తా॥ పై నెంబర్ల భూమి Tax రూ. 6–9–0 లు. ప్రతివాది (జె. డి.) సంపూర్ణహక్కు.

Encumbrance Certificate obtaioned from 1-1-51 to 29-3-63.

	Vol.	Page	Document.
(1)	500	493	1314–59 9–4–59 తేది వాదిపేర ప్రతివాది వ్రాసిన తనఖా For రూ. 200/- లు.

N. B:- ఇది వాదిపేర ప్రతివాది వ్రాసిన తనఖా దస్తావేజు అయియున్నది.

	Vol.	Page	Document.
(2)	502	401	1365–59 9–4–59 తేది ప్రతివాది పేర కత్తుల శాంతమ్మ వ్రాసిన Sale deed.

N. B:- యిది ప్రతివాది యొక్క Title deed అయియున్నది.

	Vol.	Page	Document.
(3)	524	128	615–60 9–6–60 తేది రూ. 300/- లకు వాదిపేర ప్రతివాది వ్రాసిన దావా తనఖా దస్తావేజు అయియున్నది.
(4)	540	289	160 2-12-60 ప్రతివాది గవర్నమెంటువారికివ్రాసినలోన్
(5)	546	291	160 2-12-60 ప్రతివాది గవర్నమెంటువారికివ్రాసినలోన్

1 to 4 Items Value Subject to mortgage Date 9-4-59 D. H. Value Rs. 1000 — Upset Price Rs. 4500. Subject to mortgage Date 9-4-59.

1 to 4 Items Subject to mortgage Date 9-4-59 యూలము కావలెను. 4, 5 ఐటమ్‌లు లోన్సు తనఖా దరిమిలాను వ్రాయబడినందువల్ల లోబడనక్కరలేదు.

—సి. సీతారామయ్య - డి. హె. అడ్వకేటు.

వెంకటగిరిసమితిలో మూడవ వర్గం

(5వ పేజీ తరువాత)

రెడ్డినాయుడు, దల్లవల్లిరాజాగారలు కాంగ్రెస్ మంత్రులయ్యారు. వక్కా ని రామారావు, పి. వి. జి. రాజా వంటి మాజీజమీందార్లు కాంగ్రెస్ ప్రముఖులుగా వున్నారు. దేశరంగంలోచూస్తే ఎంతోమంది సంస్థానాధిపతులు, జమీందార్లు గొప్పపదవులలో వున్నారు. ఇంతమంది జమీందార్లు వులుం కానిది; స్వరాజ్యంవచ్చినప్పటినుండి కాంగ్రెస్‌ను బలపరుస్తూ, కాంగ్రెస్‌కు అండగా వుంటూ, వెంకటస్వామిరెడ్డికి పూర్తి ఆధారంగావుంటూ, ఇటీవల కాంగ్రెస్‌లో కార్యశీల సభ్యత్వాలనుకూడా స్వీకరించిన యువరాజులు వులులవుతారా? దుష్ప్రచారానికైనా పరిమితుండాలి. కనీసం ఆ ప్రచారానికి మోసపోయేవారు ఒక్కరైనా వున్నప్పుడు ఇలాంటి ప్రచారం చేయాలి. కాని అలాంటి అమాయకులు ఒక్కరూ లేరే!" అని రాజాగారివర్గం వాదిస్తున్నది.

ఇక వ్యక్తిగతంగా వెంకటస్వామిరెడ్డి గారినిగూర్చి ఆ వర్గంవారంటారు-"వెంకటస్వామిరెడ్డిగారి ఈ పదిహేనేళ్ల పాలనలో గ్రామాలలో అభివృద్ధిమాట అలా, కక్షలు పెరిగిపోయాయి. ప్రతిగ్రామమూ రెండుగాచీల్చబడింది. వెంకటస్వామిరెడ్డిని అనుసరించని ప్రతిమనిషీ నానాహింసలకు గురిచేయబడినాడు. తాలూకాలోని అన్ని సహకార సంస్థలను తనగుప్పిటిలో పెట్టుకొని వాటిని దుస్థితిపాలు చేశాడు. ఇక సమితిపాలన చెప్పనేఅవసరంలేదు. తన అధికారాన్ని నిల్పుకొనుటకు సమితిని కొల్లగొట్టుతున్నాడు. ఇదిగాక జిల్లా, రాష్ట్ర స్థాయి నాయకుల వద్ద తనకున్న పలుకుబడిని దుర్వినియోగంచేసుకొని, ఒక నిరంకుశుడుగా తయారైనాడు. ఈ నిరంకుశత్వాన్నుండి తాలూకాకు విముక్తి కల్గించడమే మా లక్ష్యం"

ఈప్రచారాల గొడవ మనకనవసరం. బలాబలాల విషయం కొంత పరిశీలిద్దాం—

వెంకటగిరి సమితిలో 67 పంచాయితీలున్నవి. గత పర్యాయం వెంకటగిరి పంచాయతీ ఎన్నిక విషయంలో వెంకటస్వామిరెడ్డి – రాజాలమధ్య భేదాలుపొడచూపినా; సమితి ఎన్నిక సమయంలో రాజాగారు వెంకటస్వామిరెడ్డికి వ్యతిరేకంగా వ్యవహరించలేదు. పైగా తమ అనుయాయుడైన వెంకటగిరి ప్రెసిడెంటును రాజాగారు, –వెంకటస్వామిరెడ్డి అనుకూలతకొరకు – సమితి ఎన్నిక సమావేశానికి హాజరుకానివ్వలేదు. ఆప్పుడు వెంకటస్వామిరెడ్డితో ఢీకొన్నది పెళ్లూరి రాఘవరెడ్డి వర్గం. వెంకటస్వామిరెడ్డికి 30 ఓట్లు రాగా, రాఘవరెడ్డికి 26 ఓట్లు వచ్చాయి. ఆ రాఘవరెడ్డి వర్గము, ధనము బలము గలిగిన రాజాగారి వర్గము ఏకమైన ఈనాడు పరిస్థితి ఏవిధంగా వుంటుందనేది వూహించవలసిన విషయం. వెంకటస్వామిరెడ్డి బలాన్నిగూడా తక్కువగా అంచనావేయడం పొరపాటుగా వుంటుంది. అతనిది ప్రేక్షి పాతుకున్న పలుకుబడి. ఆ పలుకుబడిని గెలుపుకోవడమే అసాధ్యతనిపని. దానికి అతనికి అది కారణాలు అన్నివిధాలైన అనుకూలాలున్నాయి. అంతేగాక రాజకీయ చాతురీ విద్యలలో శ్రీ వెంకటస్వామిరెడ్డి ఆరితేరినవాడు. రాజాగారి వర్గంవనే దుస్తరమైనది. ప్రేక్షతోగూడా పెకలించవలసిన కారంవారిపైనబడింది. వీరు రాజకీయంగా అంత అనుభవజ్ఞులుకారు. ఆధారాన్ని, లోపాన్ని వారు గుర్తించకుండా పోలేదను కొండి! ఇరవైరోజులక్రితం ఒక నిష్పాక్షిక పరిశీలకుడు అనాడున్న పరిస్థితులలో రాజాగారివర్గానికి 32 గట్టిగా వున్నాయని అంచనావేశాడు. ఆ అంచనా చాలసంతుచితమైనదని, తమకు నూటికి నూరుపాళ్లు ధైర్యమున్న కొన్నిగ్రామాలు అందులో చేరలేదని రాజాగారి వర్గంలోనివారన్నారు. అంకెల విషయం ఎట్లున్నా ఈపోరులో విజయం తమదేననే దృఢవిశ్వాసంలో ఈ వర్గంవున్నది. వెంకటస్వామిరెడ్డిగారికిగూడా అంతకంటె తక్కువ విశ్వాసం వుంటుందనుకోము.

బలాబలాల పరిస్థితి ఈ విధంగావుంటే; వెంకటస్వామిరెడ్డి వ్యతిరేకి అనుకునే శ్రీ మన్నెమాల సుందరరామరెడ్డి పదిరోజుల క్రితం ఒక కొత్తవర్గాన్ని లేవదీసి; గ్రామాలు సంచరిస్తూ; వెంకటస్వామిరెడ్డిని విమర్శిస్తూ; ముందు ఎవ్వరికీ మాట ఇవ్వకుండా తూర్పుగ్రామాల వారందరూ ఒకటిగా వుండి, ఎన్నికలనంతరం ఎవరిని బలపరచేది తేల్చుకుందాం అని చెప్తున్నారట. సుందరరామరెడ్డి ఒక విధంగా రాజాగారి అభిమాని, అనుకూలుడు. అటువంటి వీరు ఆకస్మాత్తుగా మూడవవర్గాన్ని లేవదీయడం అందరికీ ఆశ్చర్యాన్ని గొల్పుతున్నది. ఇందులో ఏదో లోతైన ఎత్తుగడ వుండి వుండాలని అనుమానింపబడుతున్నది. శ్రీ వెంకటస్వామిరెడ్డి మంత్రి ఆదూరు బలరామరెడ్డి అనుచరుడు. శ్రీ బలరామరెడ్డితో అనుచరత్వంకంటె సన్నిహితమైన సంబంధం కలవాడు శ్రీ సుందరరామరెడ్డి. కాని వెంకటస్వామిరెడ్డి – సుందరరామరెడ్డిగారలు ఇటీవల చాలకాలంనుండి విహితంగాలేరు. అధికార వ్యాపార నిమగ్నులైన శ్రీ సుందరరామరెడ్డి ఇటీవల వెంకటగిరి రాజకీయాలపట్ల అనాసక్త వైఖరిని అవలంబిస్తున్నాడు. అటువంటి సుందరరామరెడ్డి ఈనాడు ఒక్కసారి రంగంలో దూకాడంటే, ఇందులో మంత్రి బలరామరెడ్డిగారి మంత్రోపదేశమేదైనా వుంటుందా అని అనుమానిస్తున్నారు. ఏమైనా ఈనాడు వెంకటగిరి తాలూకాలో మూడవవర్గానికి అవకాశమున్నదా అనేది ఆలోచించదగినది.

వెంకటగిరి రాజకీయాలకు సంబంధించి జిల్లానాయకుల వైఖరి ఏమిటి? యువనాయకులిద్దరి సానుభూతి రాజాగారి వర్గానికని బయటకు వినబడేమాట. అవిధంగా వాగ్దానంగూడా జరిగినదంటారు. తత్ఫలితమే రాఘవరెడ్డిలాంటి స్వతంత్రపార్టీయులందరి సామూహిక కాంగ్రెస్ ప్రవేశమనికూడా అంటారు. అమధ్య ఈవర్గం వారువిర్పాటుచేసిన రెండుమూడుసభలలో ఈ యువనాయకులు పాల్గొన్నారుకూడా. కాని ఇటీవల ఆ సమితిలో గ రెండుమూడు పాఠశాల వార్షికోత్సవాలలో శ్రీ సిద్ధయ్యనాయుడుగారితోబాటు పాల్గొన్న శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి, శ్రీ వెంకటస్వామిరెడ్డిగారినిగూర్చి, వారుతాలూకాకొనరించిన సేవలనుగూర్చి ప్రశంసిస్తూ ఎలక్షన్ ప్రచారంగా వుపన్యసించారట. జిల్లాకాంగ్రెస్ కార్యవర్గంలో అటు వెంకటస్వామిరెడ్డికి, ఇటు రాజకుమారులకు ఇరువురికి ప్రాతినిధ్యమివ్వబడింది. సంజీవరెడ్డిగారి వైఖరి ఏమిటో తెలియదు. వారిఅంతరంగికోద్దేశ్యం రాజాగారు రావాలనేది అయినా; బహుశా ఎన్నికలు అయ్యేవరకు బయటపడరేమో! ఎన్నికలలో ఫలితం తెలిసిన తర్వాత, వీరి వైఖరి స్పష్టంగా తేలవచ్చునేమో! తాలూకాలోని పంచాయతీ ఎన్నికలకు సంబంధించినంతవరకు జిల్లానాయకుల సహాయం నైతికమైనదేగాని; ప్రత్యక్షంగా వుపయోగపడేదిగాదు. అందువల్ల దానిని గూర్చిన చర్చ యిప్పుడనవసరం.

ఫలితం ఎట్లుయినా, ఈసారి వెంకటస్వామిరెడ్డిగారి పెత్తనానికి స్వస్తిచెప్పాలనే తిరుగులేనిదీక్షలో ఒకవర్గము; దాని నెట్లయినా తిప్పికొట్టాలనే ప్రయత్నంలో ఇంకో వర్గమూ అహోరాత్రులు పనిచేస్తున్నవి.

శ్రీ ఎం. మాధవరావు వుపన్యసించారు. జీవనవ్యయసూచికనుబట్టి వుద్యోగుల కరువుభత్యం పెంచాలని, ఓవర్ టైం అలవెన్సు స్థానిక తపాలావుద్యోగులకుగూడా కట్టివ్వాలని తీర్మానాలు గావించబడినవి.

పై సంఘ కార్యవర్గానికి వి. వెంకటేశ్వర్లు అధ్యక్షుడుగా; కె. వి. రామనరసింహం, షేక్ మహమ్మద్ హుసేన్ వుపాధ్యక్షులుగా; జి. కృష్ణయ్య కార్యదర్శిగా; పి. సూర్యప్రకాశరావు, పి. చంద్రమౌళీశ్వరరావు సహాయకార్యదర్శులుగా; డి. బాబునాయుడు ఆర్గనైజింగ్ కార్యదర్శిగా; వి. జనార్దనసింగు కోశాధికారిగా, జి. ఎస్. ఎన్. మూర్తి సహాయ కోశాధికారిగా ఎన్నుకోబడినారు. —మా. వి.

యల్లాయపాళెం కట్టుడి

20 సారాయిబట్టీలు గలిగి; వుత్పత్తి-వ్యాపారాలను చాటుగా సాగిస్తూ; తమ జోలికి నిండుకొని, ప్రొహిబిషన్ సిబ్బందిని సంతృప్తిపరుస్తున్న మా గ్రామంలో; శ్రీయుతులు ఆర్. వి. జి. కృష్ణారెడ్డి; పందిపాటి సుబ్బరామరెడ్డి, చెరుకూరు పట్టాభిరామరెడ్డి, అల్లంపాటి గోపాలరెడ్డి ప్రభృతులు సమావేశమై, ఇక సారాయి కాపుడును అరికట్టదలచి, వారిని పిలిపించి మందలించారు. ఈ వృత్తిని వదలిపెట్టుటకు వారు అంగీకరించారు. ఈ కృషి అంతా గ్రామసేవకులైన శ్రీ శంకరయ్యది. అతను అభినందనీయుడు–ఇది ఒక విశేషమైన వర్తమానం.

అభినందనల కార్యక్రమం ఈ కట్టుబాటు కొంతకాలం కొనసాగినపిమ్మట జరిగితే బాగుంటుందేమో!

సిద్ధనకొండూరు మండలి

గ్రామ మహిళామండలికి శ్రీమతి రావిపాటి వెంకటసుబ్బమ్మను అధ్యక్షురాలిగా; శ్రీమతి గంగినేని వెంకటసుబ్బమ్మను ఉపాధ్యక్షురాలిగా; శ్రీమతి గంగినేని లక్ష్మమ్మను కార్యదర్శినిగా; కుమారి జొన్నలగడ్డ ప్రమీలను ఉపకార్యదర్శినిగా; శ్రీమతి జొన్నలగడ్డ పార్వతమ్మను కోశాధికారిణిగా ఎన్నుకున్నారు. —లక్ష్మి

నోటీసు

మాలో 1-వ నంబరు తండ్రియున్నూ, 2-వ నంబరు భర్తయున్నూ అయిన శ్రీ కోట పిచ్చయ్యశెట్టిగారు 11-10-1948 తేదిన చనిపోయినందున ఉమ్మడి కుటుంబంలోని అతనియొక్క మూడవ భాగము మాలో అయిన భార్యయగు 2-వ నంబరుకు సంక్రమించి 1956 వ సంవత్సరం హిందూ వారసత్వపు చట్టము ప్రకారం అందులో పూర్తి హక్కులు కలిగియున్నది. మాలో 1-వ నంబరుకాక సదరు పిచ్చయ్యశెట్టికి దశరథరామయ్య అను రెండవ కుమారుడు కలడు. మేమున్నూ, దశరథరామయ్య యున్నూ ఉమ్మడిగా వుంటూ 25-3-64 తేదికి కుటుంబము లోకులకు కొంతబాకీలు అచ్చవలసియుండి క్రింద కనుపరచిన స్థిరాస్తి కలిగివుండినది. సదరు బాకీలు తీర్పుటకుగా 25-3-64 తేదిన 1-వ ఐటం భూమిని విక్రయము చేసివున్నాము. కనుక కారణ ఆస్తిలో ఇప్పుడు దశరథరామయ్యకు ¼-వ భాగం మాత్రమే హక్కువున్నది. కాని సదరు దశరథరామయ్య తనకు ½ భాగం హక్కు వున్నదని చెప్పుచూ నగరకం విక్రయం చేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఇందు మూలమున యావన్మందికి తెలియజేయునది యేమనగా సదరు దశరథరామయ్య వద్ద నుండి ఎవ్వరుగాని అతనికి చట్టప్రకారం రాబడు ¼ వ భాగమునకు మించి కొనుగోలుచేసినయెడల అట్టి విక్రయము లు యేమున్నీ మమ్ములను బద్ధగించవని తెలియజేయడమైనది.

(1) కొత్తపట్నం గ్రామములోని సర్వే నె 173 రు యు 1-33 ట్లు కోరుమాగాణి.

(2) పల్లూరు గ్రామంలోని సర్వే నె 644 రు యు 5-45 ట్లలో సమిష్టిన యు 2-60 ట్లు కోరుమాగాణి.

(3) కొత్తపట్నం గ్రామంలోని సర్వే నె 189 రు యు 3-70 లో యు 0-15 ట్లు కోరుమాగాణి.

(4) కొత్తపట్నం గ్రామంలోని సర్వే నె 187 రు యు 3-80 ట్లు, సర్వే నె 175 రు యు 0-87 ట్లు కుల్లు యు 4-67 ట్లలో సమిష్టిన యు 1-38¾ ట్లు.

1. కోట వెంకటకృష్ణయ్య.
2. కోట లక్ష్మీకాంతమ్మ.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము
పరిశ్రమల వాణిజ్య శాఖ – హైదరాబాదు

నెం	విభాగము పేరు	కనీస విద్యార్హతలు	శిక్షణ కాలము	సీట్ల సంఖ్య	నెలసరి స్టయిఫండు
(1)	కొయ్యపని శిక్షణ ఉత్పత్తి కేంద్రము కొండాయపాలెం, నెల్లూరు.	ప్రాంతీయ భాషలో చదువను-వ్రాయను వచ్చియుండాలి.	11 నెలలు	12	రూ. 30/- లు
(2)	వడ్రంగిపని శిక్షణ ఉత్పత్తి కేంద్రము, కొండాయపాలెం, నెల్లూరు.	డిటో	డిటో	డిటో	డిటో

ఇతర అర్హతలు:-

శిక్షణకోరు విద్యార్థులు మంచి శరీరదార్ఢ్యము గలిగి 18-25 సంవత్సరముల లోపు వయస్సుగలిగి వుండవలెను. కనీస విద్యార్హతలు గలిగి ఏ వృత్తి విభాగములో శిక్షణ పొందవలయునని కోరెదరో ఆ వృత్తికి చెందిన కుటుంబములోని వారైవుంటే ప్రత్యేక అర్హత చూపబడును.

ఈ క్రింద చూపిన వివరములతో తమ దరఖాస్తులు, అసిస్టెంటుడైరెక్టరు, ఇండస్ట్రీస్ అండ్ కామర్స్, నెల్లూరుకు 15-5-64 సా॥ 5 గం॥ లోగా చేరవలెను.

దరఖాస్తుదారు చూపవలసిన వివరములు:-

(1) దరఖాస్తుదారుని పేరు......................
(2) పూర్తి చిరునామా......................
(3) తండ్రి (లేక గార్డియన్) గారి వృత్తి............
(4) వయస్సు మరియు పుట్టినతేది............
(5) సాధారణ విద్యార్హతలు......................
(6) వృత్తివ్యాపారములలో గత అనుభవము.......

—డైరెక్టర్ ఆఫ్ ఇండస్ట్రీస్ అండ్ కామర్స్.

షరా:- హైదరాబాదు డైరెక్టర్ ఆఫ్ ఇండస్ట్రీస్ అండ్ కామర్స్‌కు పంపిన దరఖాస్తులు ఏ పరిస్థితులలోను అంగీకరింపబడవు. కాన గమనించవలసింది.

పల్లెలు

(5 పేజీ తరువాత)

వులుత్వరలో జారీచేసి అందరూనకాలంలో కోరుకునే అవకాశం కల్గించాలని సమితి అధ్యక్షుడ్ని, క్రొత్త బి. డి. ఓ. ను కోరుతూ తీర్మానాలు గావించబడినవి.

— ప్రెసిడెంటు

, , ,

సవరణ: 17-4-64 'జమీన్‌రైతు' కందుకూరు వార్తల క్రింద టీచర్సు ఇంక్రిమెంట్లు 1-11-48 నుండి మంజూరు కాలేదని పొరపాటున ప్రకటించబడింది. అది 1-11-58 నుండి అని పాఠకులు గమనించవలెను.

కారిపాక రాజీ

గత పంచాయతీ ఎన్నికలతో రెడ్లు–దేవాంగుల మధ్య ఏర్పడిన పార్టీ చిచ్చు, తీవ్రకష్ట నష్టాలకు గురిచేసి, పెద దేవాంగులను పూరెడలగొట్టి, కడకు ఒక మధ్యవర్తివర్గం కృషితో, బెంగళమ్మ సమక్షంలో సామరస్యం కుదిరింది. శ్రీయుతులు ఈశ్వరవాక వేణుగోపాలరెడ్డి, కె. మునుస్వామి, సిరి శ్రీనివాసులు, వి. శ్రీరాములు, పి. రామలింగారెడ్డి, వి. సుబ్బయ్య సభ్యులుగాగల సంఘం వివాదాలను విచారించి, పరిశీలించి, నేరాలకుతగిన పరిహారాలు నిర్ణయించి, ఇరువర్గాలచేత ఒప్పించి, రాజీ చేయడం జరిగింది. అశాంతితో ఇంతకాలం కుమిలిపోయిన కారిపాక ఇక శాంతిసుఖాలతో సామరస్యంగా పురోగమించగలదని ఆశిస్తాము. —డాక్టర్ స్వామి

విద్యుల్లోలు అభినందనలు

ప్రయివేటు కళాశాలలకు కూడా యు. జి. సి. స్కేళ్లను వర్తింపజేయవలెనన్న ప్రభుత్వనిర్ణయాన్ని పురస్కరించుకొని, 1964 మార్చిలోనే మా పి. బి. ఎన్. కాలేజిలో అమలు జరిపిన కళాశాల ప్రధాన దాత, కమిటీ కార్యదర్శి అయిన శ్రీ సాములపాటి బుచ్చినాయుడుగారి అభినందనార్థం కళాశాల అధ్యాపక, ఉద్యోగ వర్గ సమావేశం జరిగింది. ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ గురం వెంకటసుబ్బరామయ్యగారు అధ్యక్షత వహించారు. శ్రీయుతులు జి. శ్రీమన్నారాయణ, ఎమ్. ఎల్. ఎన్. శాస్త్రి, కొత్త సత్యనారాయణచౌదరిగారలు శ్రీ బుచ్చినాయుడుగారి ఔదార్యాన్ని కొనియాడుతూ మాట్లాడారు. శ్రీ నాయుడుగారు వుచితరీతి సమాధానమిచ్చిన పిమ్మట, శ్రీ ఎం. సీతారామయ్యగారి అభినందనములతో సమావేశం సమాప్తమైంది.

రాత్రి నాయుడుగారి గౌరవార్థం షడ్రసోపేతమైన విందు జరిగింది. —ఒ. వి.

కావలి కబుర్లు

ముసునూరులో యువకులపండుగ జరిగింది. ఈ వుత్సవాన్ని సమితిఅధ్యక్షుడు శ్రీ వేమిరెడ్డి అయ్యపరెడ్డి ప్రారంభించారు. ఇందులో కావలి, ముసునూరు, సర్వాయపాలెం, అనెమడుగు, రుద్రకోట, బోగోలు, బిట్రగుంట, అమ్మలపాళెం యువకమండలి సభ్యులు దాదాపు 300 మంది పాల్గొన్నారు. ఆశ్వసనరపరిస్థితిచర్చలతోపాటు, ఆటలపోటీలు, విజ్ఞాన వినోదకార్యక్రమాలు గూడా వుత్సాహంగా జరిగాయి.

, , ,

మూడు పట్టణాల తపాలా ఉద్యోగుల సమావేశం పెద్దపోస్టాఫీసు ఆవరణంలో శ్రీ ఎన్. జయరామారావు అధ్యక్షతన జరిగింది. పోస్టల్ సూపరింటెండెంటు శ్రీ వి. వెంకటరత్నం ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. ఆంధ్ర సర్కిల్ కార్యదర్శి శ్రీ బి. జయంత్, కావలి కాలేజీ లెక్చరరు

...ted, printed and published by N. Sree Ramamurthy at The Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore. (A. P)